שבועון
לבית ולמשפחה
יום רביעי
ג' באדר א' תשמ"ו
12.2.1986
גליון מס' 88
סגנון
936 ש"ח
1748 ש"ח
17 ש"ח
לגרם
2172 ש"ח
1560 ש"ח
44 ש"ח
422 ש"ח
1854 ש"ח
995 ש"ח
708 ש"ח
2050 ש"ח
2030 ש"ח
843 ש"ח
3 עד 7 תשלומים שווים
ללא תוספת ריבית.
תכשיטי איכות מזהב 18 קראט ויהלומים נקיים
מעוצבים בידי אמן.
המחיר? בדקי בעצמך.
VISA ויזה דיינרס ישראכרט
הבורסה לתכשיטים
נשמח לשרתכם בימי השבוע: 9.00 - 20.00 ובמוצאי שבת 18:00-22:30
תל-אביב: דיזנגוף 98 (ליד הככר) טל: 03-246194
ירושלים: בן-יהודה (במדרחוב) טל: 02-249501
חיפה: רח' הנביאים 16 טל: 04-664111
הצפון: דרך עכו 14, קרית ביאליק טל: 04-727523
חולון: סוקולוב 54, (פינת קוגל) טל: 03-853545
רעננה: רח' אחוזה 104 טל: 052-25455
אילת: מרכז מסחרי שלום, ד. הערבה טל: 059-76822
באר-שבע: רח' הרצל 112, (פינת רמב"ם) טל: 057-34469
ראשל"צ: רח' ז'בוטינסקי 65 טל: 03-999715

תן טיפול לחניכיים

ארונל®

משחת השיניים
היחידה
לטיפול בחניכיים

לטיפול בנסיגת החניכיים,
דימומים ודלקות

[illegible] מכילה [illegible]
וכן אלנטואין ואזולן.

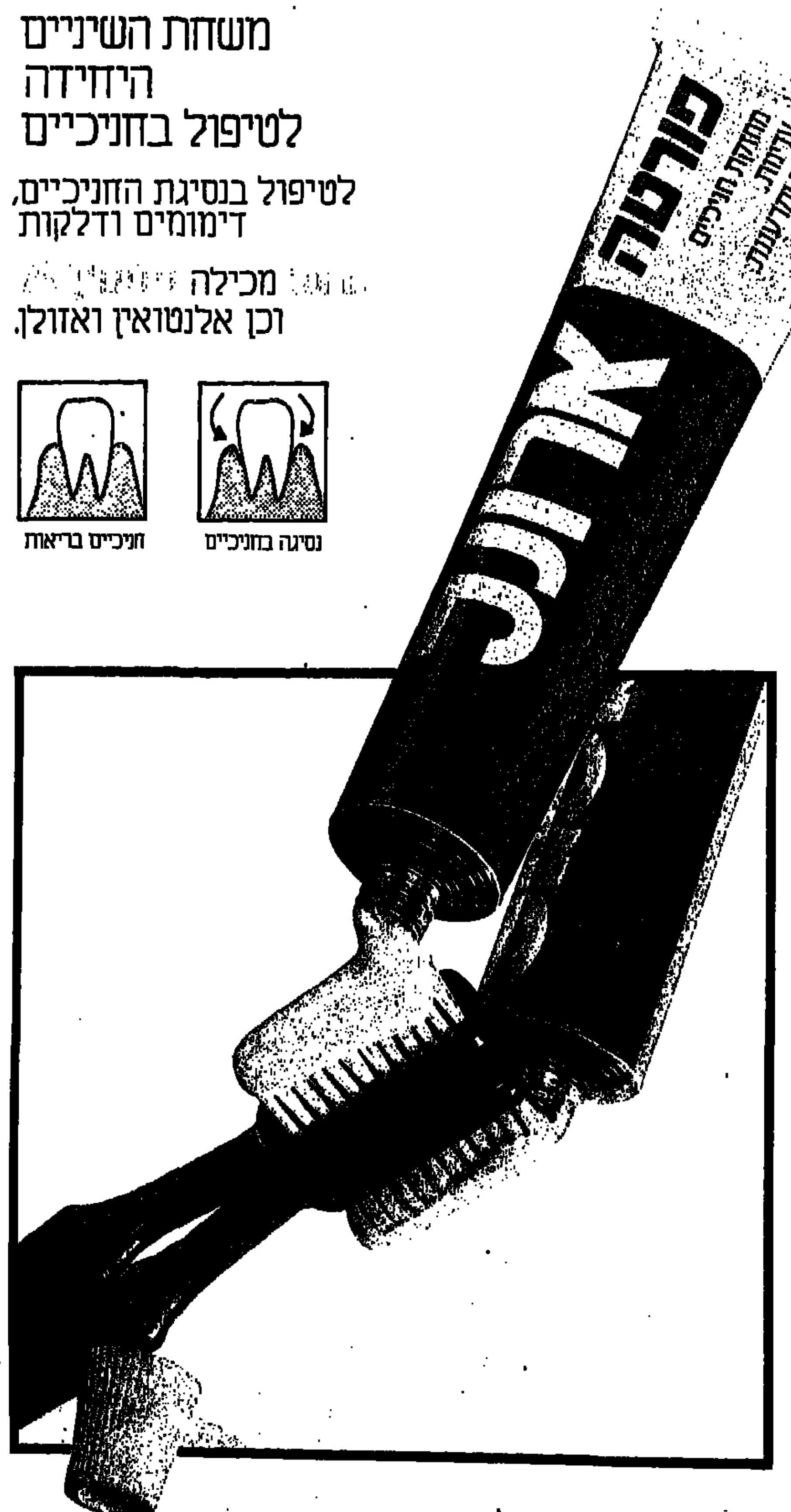

ארונל מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ
יצרן התרופות הגדול בישראל

קול המפרסם

מפעל „שמיכות כרמיה" מציג את מבחר מוצריו גם בישראל.
מוצרים העשויים מסיב ההולופיל המיוחד
של חברת DUPOUNT השוויצרית.

שמיכות חורף וקיץ במגוון רחב של דוגמאות
וצבעים. שמיכות יפהפיות לילדים. כריות. שקי שינה.

לוועדי עובדים הצעות מיוחדות

את מוצרינו ניתן לרכוש אצל:

- **„אילטקס"** – תל־אביב, גרוזנברג 24.
- **„שטיין"** – חיפה, הרצל 78.
- **„אודיל"** – באר־שבע, הרצל 73.
- **ב„משביר המרכזי"** בתל־אביב ובחיפה,
- וברשתות **„אתא"** בכל רחבי הארץ.

הזהרו מחיקויים!
בדקו היטב את תווית ההולופיל הצהובה

חדש בחנות המפעל

עקב הרחבת חנות המפעל ייערך מבצע במשך כל חודש פברואר – חלוקת שי על כל קנייה שתתבצע בחנות המפעל. מעילי טייסים בשלל צבעים כלי מיטה בכל הגדלים ובכל הצבעים ושאר המוצרים.

בוא לחגוג עמנו במפעל „שמיכות כרמיה".

מפעל „שמיכות כרמיה", קיבוץ כרמיה ד. נ. חוף אשקלון טל' 051-21302/3
חנות המפעל פתוחה בכל ימות השבוע וכן בשבת בין השעות 8.00–14.00.

הפקה: רינת פרסום

סגנון

7
רגע, חושבים

11—10 ,8
קורים דברים

13—12
אבי מור:
אביטל תלוי במדונה

17
אינגה דויטשקורן:
השלישית של ג'ייקובס

20
בילי מוסקונה־לרמן:
עשה לי ילד

29
ד"ר ריצ'רד קורנהאוזר:
הכל על אונות

32—30
מרטה טיקאנאן:
אי אפשר
לאנוס גברים

עורכת: תמר אבידר
עורכת משנה: ליאורה עיני
עיצוב ועריכה גרפית:
עדלי סטוק, כרמית אדלר
מודעות: גילה שניידר
טלפון 439474 (03)
מזכירת הפקה: בתיה אבישי
טלפון 439276 (03)

כל הזכויות שמורות ל"מעריב" ©

סיפור השער:

בחנויות ידישניות במרווחי רווחה יכולות נשות החברה הגבוהה להתחלף ביגון לבין עצמן ביצירות האופנאים הגדולים. גם העוזרות שלהן נהנות מכך. אפשר להתלבש מיד־שניה בשיק ובכיף כמו מיד־ראשונה ואולי אפילו יותר מזה.
בשער: יד־שניה בבפר־שמריהו.
על התופעה: יהודית חנוך (עמ' 22)
צילום: דפנה קצור

מטעמים בסגנון עולמי

תלוש הנחה לקניית ספרי בישול בספריית „מעריב"

כל האוסף 10 תלושים יוכל לקנות בספריית „מעריב" כל ספר מספרי הבישול של „מעריב" בהנחה של 50%.
כל האוסף 20 תלושים יוכל לקנות את האנציקלופדיה לבישול ולאפיה בהנחה של 50%.

כותבים לנו

היכן היא המצווה?

קראתי בעיון את כתבתה של סמדר בת ארם, „מסיבת בת־המצווה של ליאתי", (סגנון 22.1.86), נהנתי מרעיון ואני מאחל לה מזל טוב.

אולם התעוררה בי השאלה: אם בבת־מצווה אנו עוסקים, היכן היא המצווה? והרי ללא מצווה אין זו בת מצווה אלא מסיבה לציון יום הולדתה ה־12 של ליאתי.

בקהילייתי, הקהילה ליהדות מתקדמת בקרית־אונו כמו בשאר קהילות התנועה ליהדות מתקדמת בישראל, אנו מציינים את בת המצווה בטקס דתי, המתקיים בבית־הכנסת, והוא זהה המהותו לטקס הבר־מצווה. הבת לומדת ומתכוננת לטקס חודשים מספר לפני יום הולדת ה־12, ובטקס עצמו היא עולה לתורה קוראת את קטע המפטיר ואת ההפטרה בלווית הברכות המתאימות. כך היא מקיימת את המצווה הראשונה בחייה ומקבלת עליה עול מצוות.

יש עוד דרכים מלבד דרכנו להפוך את יום הולדתה ה־12 של בת ל„בר מצווה", אך מסיבה בלבד איננה הופכת את יום הולדתה ל„בת מצווה".

קרית־אונו — הרב זאב הררי

דעה אחרת

הגידו בן לזקן

ביישובי המועצה האזורית עמק הירדן יש כיום כ־1,500 קשישים בגילים מ־65 ועד 90+.

כמה עשרות חברים הם מבני דור הראשונים, מניחי היסודות למדינת ישראל. הם חיו והזדקנו בחברה שאיפיונה העיקרי היותה חברה צעירה, לוחמת ואקטיבית. מנהיגי אותה חברה — גם כשהזדקנו — נחשבו לצעירים, כמו יגאל אלון ומשה דיין.

רובד נוסף של הקשישים הם ניצולי השואה, הסובלים מחרדות, דכאונות וקשיים נפשיים נוספים.

קבוצה אחרת של קשישים עלתה ארצה בגיל מבוגר מארצות שונות. הניסיון להכות שורשים במקום חדש מחייב שינויים, הסתגלויות, הקשורים לפעמים במצוקות ומתח רב.

אלו הם האיפיונים העיקריים של האוכלוסיה שאנו עובדים איתה.

לפני 5 שנים בקירוב החלטנו על התארגנות אזורית, להשלמת הצרכים של האוכלוסיה הקשישה שאינה מוצאת את פתרונה בישוב עצמו. אנו מקיימים פעולות בכמה מישורים:

★ ביקורים בקיבוצים, יעוץ, הדרכה ועזרה לבעלי תפקידים המטפלים בקשישים.

★ ביקורים של גריאטר ועובדת סוציאלית אצל חברים חולים כרוניים.

★ טיפול נפשי בבית הקשיש ע"י פסיכולוגית קלינית וע"ס לזקוקים לכך.

★ הדרכה ע"י מרפא בעיסוק לחברות העובדות בבתי מלאכה מוגנים.

★ חוגים של קשישים: חוג לגרונטולוגיה, חוג מורשת אבות, חוג לפסיכולוגיה, חוג למלאכת־היד, חוג לדראמה לקשישים, מקהלת קשישים.

בנוסף לפעולות אלה אנו מקיימים לימודים סדירים של שתי כיתות ובהן 80 קשישים בתחומי בית־הספר התיכון המקיף בית־ירח, שם מרגש במיוחד המפגש עם הדור הצעיר. לעיתים לומדים סבים ונכדיהם זה ליד זה ושני הצדדים יוצאים נשכרים.

אצל הקשישים משתנה הדימוי העצמי — אצל הצעירים חלה תמורה בראיית האדם הזקן — והדבר גורם להתקרבות ביניהם.

שלב נוסף בהגשת שירות לזקן הוא בניית מעון יום. בתנועה הקיבוצית חיים הזקנים בביתם עד יומם האחרון. המגמה היא חיובית, אבל קשה לביצוע. ע"י בניית מעון יום אזורי נשפר את הטיפול ונעלה אותו על רמה גבוהה יותר, וכן נקל על הישובים. לכשנצליח להגשים תכניות אלה יהיה זה לרווחת הזקן והאוכלוסיה כולה.

מועצה אזורית עמק הירדן — סוניה זינגרדינב

צער אובדן ילדים

הציבור נדהם לנוכח המקים הרבים של אסונות, בהן ילדים מקפחים את חיים עקב סיבות של תאונות־דרכים, חוסר השגחה מספקת, רשלנות וגם מתוך חוסר הקפדה על זהירות.

עדיין לא למדנו די הצורך, כיצד לשמור על ילדינו, למנוע מהם את מקרי אסון הקורים כמעט מידי יום, על־ידי כל מיני גורמים שבמעגל מערכת חיינו. כל ילד שהמוות שלו היא לא טבעית, מקרהו מעלה את המחשבה כאילו לא העריכו אותו במידה מספקת.

בעולם קיים נוהג שבאירועי הצלחה רבים הם השותפים ובאירועי של אסון משתדלים גורמים להתנער מהאחריות, ודבר מגדיל את צערם של הנפגע.

כותב שורות אלו הינו חשוך ילדים והדברים נכתבים מתוך רגש השתתפות בצער של אותם משפחות העומדות עם כאב עמוק בלבם על אובדן ילדיהם היקרים. מליבי יוצא קול תחנונים אנא שימרו על ילדיכם מכל פגע רע תלמדו מאלו שאבד להם, ואין לצער זה שום נחמה לעולם.

הרצליה — שלמה קורנשטר

נגד עזרה לתלמיד

אני מבקש להביע את אי שביעות רצוני מהתוכנית „שירים ושערים" המשודרת ב„קול־ישראל". אני, כתלמיד בשביעית, חושב כי עצם מתן התשובות לפה, או ליתר דיוק למחברת התלמידים, זה דבר לקוי מיסודו. אני מאמין כי כל נער ממוצע יכול לעיין במילון או באנציקלופדיה בכדי למצוא את מבוקשו. מתן התשובות בטלפון לא מבטיח כלל כי הנער אשר טילפן וביקש עזרה בדבר מסוים — יבין זאת בעתיד.

צביקה בדפורת

תכנית מיוחדת לנשים:
שבוע יופי ובריאות בחוות־הבריאות „מצפה הימים"
מועדון מטיילי מעריב
7 לילות על בסיס פנסיון מלא בתפריט צמחוני־טבעוני ★ התכנית כוללת: הרצאות בנושאי בריאות ויופי, התעמלות בשיטת פלדנקרייז, טיפולי מאסאג' ורפלקסולוגיה, קוסמטיקה, יוגה, עיצוב שיער, שיחה עם פסיכולוג וכן: טיולים רגליים בסביבה, האזנה למוסיקה, חדר כושר, סאונה וג'אקוזי ★ אפשרות לתפריט דיאטטי של 500 קלוריות ליום ★ תאריכי החופשות: 23.2־16.2 ; 9.3־2.3.
● פרטים והרשמה: „מועדון מטיילי מעריב", מערכת „מעריב", רח' קרליבך 2, תל־אביב ★ טל. 439207־03.
סגנון

דני - בארץ הצעצועים
דני שטראוס מחלק פרסי בובות ברבי ומכוניות מצ'בוקס

2 הגרלות גדולות של בובות „ברבי" ומכוניות „מצ'בוקס"
מועדי ההגרלות: 28.2.86, 31.3.86

ילדים, יש לכם תיאבון? משפחת הבובות היפהפיות של „ברבי" והמכוניות הנפלאות של „מצ'בוקס" יכולות להיות שלכם. איספו 8 מכסים בודדים של דני שטראוס, בטעם וניל או שוקולד, ושלחו למבצע „דני בארץ הצעצועים" ת.ד. 5 נהריה, מיקוד 22100.
אל תשכחו להשלים את הסיסמא „דני........ 100% בריאות" ולכתוב את שמכם וכתובתכם. כמו כן, ציינו על המעטפה את הפרס הרצוי „ברבי" או „מצ'בוקס". ככל שתרבו לשלוח מעטפות, יגדלו סיכוייכם לזכות.

25% הנחה על בובות משפחת „ברבי" (כולל בגדים וציוד של הבובות) ומכוניות „מצ'בוקס", לילדים שיביאו 8 מכסים בודדים של דני שטראוס, לאחת החנויות המופיעות במודעה. בכל פעם שתביאו 8 מכסים, תזכו שוב ב־25% הנחה על קניה של מוצר נוסף עד 31.3.86.
ההגרלות תערכנה ב־28.2.86 וב־31.3.86 בנוכחות רואה חשבון ונציג חברת הפרסום. הודעות על הזכיה תשלחנה לבתי הזוכים בדואר רשום.

התנויות המשתתפות במבצע:
כל רשת בתי כלבו המשביר לצרכן (פרט להדרה) במחלקות הצעצועים.
רשת חנויות „פנטסיה" מחסן סוכנויות קויפמן, מורשי תרומה ישנים, טוף רח' דיזנגוף, תל־אביב • רח' החשמונאים 105, תל־אביב. • רח' שפיגל 1, פתח־תקוה • מרכז מסחרי חדש — ערד • רח' הנשיא 62, חדרה • „פנטסיה", „רבי־מור", שקם, קרית מוצקין • דוכן „פנטסיה" שקם, אבן גבירול • „היפר שרי", צומת הצ'ק פוסט, חיפה •
רשת מורן פתח־תקוה, ההגנה 14 • הרצליה, סוקולוב 30 • ראשון־לציון, רוטשילד 36, רוטשילד 61 • תל־אביב, כפר גלעדי 35 • חולון, נאות רחל, מרכז מסחרי •
את תקנון המבצע ניתן להשיג במשרדי שטראוס נהריה. ההשתתפות אסורה על עובדי שטראוס ופרסום וימר טמיר כתן (יעקבסון) ומשפחותיהם.

רגע, חושבים!

רחל משי

אבא לא יכיר אותך

יש לי ז'קט משהו מיוחד בשביל בעלך". כך הזבן בחנות הבגדים.
„חבל שלא יוכל ללבוש אותו". כך אני.
„למה?"
„מפני שהוא לא חי".
התפתלות, התנצלות.

★

„בעלך כבר יֵדע לסדר את זה". כך בחנות חומרי בנין.
אני: „לא, הוא מת".
„מה?"
התפתלות וכו'.

★

„אבא לא יכיר אותך עם התספורת החדשה". זה הספר לבן בן החמש.
הבן אינו מגיב, אבא אינו יכול לראות אותו כבר זמן רב.

★

„בכוונה אני משכיבה את אבנר לישון בצהרים, כדי שבערב יוכל לבלות עם אבא שלו, ששב מאוחר מהעבודה. זה מאוד חשוב שילד יבלה לפעמים עם אבא שלו". זו השכנה, שמכירה אותנו ויודעת.
גם אנחנו חושבים שזה מאוד חשוב לילד לבלות לפעמים עם אביו.

★

אין רוע לב. אין פגיעה בזדון. יש התעלמות מהמציאות, חוסר תשומת לב לרגשות הזולת, חוסר טקט. ■

טל בשן

הנסיך הקטן

אכן בנות, מה יש כאן לדבר, דרך ארוכה עברנו מאז הסופרז'יסטיות של תחילת המאה: קיבלנו זכות בחירה, התחלנו לצאת לעבודה, גילינו את אמצעי המניעה ואפילו את הקריירה. אבל מדי פעם, ככה פתאום, מחזירים אותנו לאחור בטיל קרקע־שוביניזם אריר. אצלנו זה קשור תמיד במסורת: פעם מתברר שמלחמת לבנון פרצה בגלל שירות בנות בצה"ל. פעם אחרת מתברר שעשרות גברים בישראל גירשו בבושת פנים את האשה ולקחו להם אחרת (מודל צעיר יותר, כמובן) מפני שלא הצליחה ללדת ילדים. לאחרונה זה קרה בשדרות: עם כל הכבוד והברכה למשפחת ברמי, על פי ההילולה האדירה שנערכה שם בהשתתפותם הפעילה של כלי התקשורת ונשיא המדינה אפשר היה לחשוב שעד עכשיו פקדו אותם עשרה אסונות. עשר בנות, אבוי. תארו לכם מה היה קורה אם עוד אחת היתה נולדת.

נניח לעובדה שבעידן המודרני כבר נתגלה שגם בנות יכולות להביא איזו שהיא תועלת. נתעלם לרגע מכל אותן משפחות שהתקשו להביא ילד לעולם, שלגביהן אפילו (!) לידת בת היתה נס מופלא ואושר שאין דומה לו. אבל מה עם גברת ברמי ועשר בנותיה? אינני יודעת איך הן הרגישו, אבל אני נעלבתי בשבילן: כולן, יחד עם העבודה שהשקיעה אמא שלהן בגידולן, פשוט נמחקו מן המפה לכבוד הבן הזכר, הנסיך הקטן שהוציא את כל העיירה שדרות מחושך לאור.

נכון, עם מסורת אין מתווכחים, ואיש באמונתו יחיה. ואם בשדרות וסביבותיה (גם נתיבות, מעוזו של הבאבא ברוך, שייכת לעסק) רוצים לחגוג הולדת בן כאילו היתה זו שרה אמנו שילדה בגיל תשעים – שיבושם להם. ומילא התקשורת, ששידרה לנו את ההברקות הנהדרות של מר ברמי („הילד יהיה קצין הבטחון של הבנות"). ומילא התצוגה המשפילה שבה ברמי מנה את בנותיו כאילו היו כבשים, בלי שמות. אבל למה צריכים נשיא המדינה ואשתו להשתתף בחגיגה הזו? האם מדובר בחג לאומי או במבצע צה"ל, חלילה? (כאילו שבשמחות של אלה הנשיא בן מופיע). ומילא הארון הרצוג – אבל הגברת? ככה מעודדים את שיוויון מעמד האשה בארץ?
ואחרי כל זה, (אם הוא מוכן להקשיב, לרגע, לאשה) צריך מר ברמי להתאפק ולהמתין מעט ולראות מה ילד יום, שהרי עם עשר ילדות מסביב תמיד קיים הסיכוי שהנסיך הקטן יסגל לעצמו בטעות גינונים של נסיכה, ואז אנה אנו באות? מי יהיה קצין הבטחון שלנו? ■

אריה יאס

הבאתי לך בוטנים

יש הרבה אנשים שפרנסתם על מין. שחקנים בסרטים פורנוגרפים, למשל, או בעלי החנויות לאבזרי מין וכל היצרנים והמפיקים שסביב התעשיה ההיא, שלא לדבר על צבא הבחורות, שמספרן ככוכבי השמים לרוב, הניצבות אל מול ירח בפאתי כבישים וחצרות.
כל אלה מסווגים במחלקת „הפויה איתס" של הפרנסות שבני־האדם מוצאים להם. האחרים, החוקרים, המרענים והדוקטורים לסקסולוגיה, המתפרנסים אף הם מהדרך שבה נוהג גבר בעלמתו, פלוס כל הוואריאציות, אלה שייכים למחלקת ה„קידמה" של העיסוק במין. שיהיה להם לבריאות. פרנסה לא חסרה. במין אין אף פעם מיתון.

לחיפך. בצה"ל, כך מסתבר יש כעת ביקוש לנושא. לא, לא. אני לא מתכוון ל„פויה". לא עסקי מה הולך שם בלילה. אני מתכוון ל„קידמה", ל„חינוך המיני". כלומר, להרצאות על מה שלא תעיז לשאול את אביך ו/או את אמך. הבנות בבסיס חיל־האויר אי־שם בארץ ציחקקו קצת כשהד"ר לסקסולוגיה, ברעז הדוס עב־המשקפיים, הרעים עליהן בקולו כמו על פרגיות בגן־ילדים: „הידע שלכן בעיני מין שואף לאפס! ל־א־פ־ס! אתן שומעות? כי להכנס למשגל, להכניס את הפין לפות, זה עושה כל כלב. אתן שומעות?! כל כ־ל־ב!".

הן שמעו. הן אפילו נשתתקו מרוב בהלה. הד"ר הטוב ראה אותן בבהלתן ונרגע קצת. בשביל זה הוא כאן. בשביל לסתום להן את החורים בהשכלה המינית.
עכשיו, כיון שכרת עמן חוזה שלום – הן לא יודעות ושותקות, הוא יורע ומדבר – עכשיו בחסדו כי רב, הוא מוכן להרעיף עליהן מן הידע המעמיק שרכש בשנות לימודיו הארוכות באוניברסיטה בארה"ב בנושאי משגלים, תשוקות, תאוות ועניני פרו ורבו. ראשית חכמה, הוא מנטרל את ה„אויב". „אני אגלה לכן משהו. משהו שלא שמעתן עד היום. משהו שלא כדאי שתספרו לחבר שלכן, כי הגבר הישראלי, רב־מאצ'ו בעיני עצמו, לא יאמין לכן. הוא מאמין שהוא מספק אתכן לגמרי, ועוד נשאר לכן עודף. אבל אל כל הנשים הפונות אלי עם רגשי אשמה על שהן מאוננות, אני אומר: אוננות זה בריא. אוננות זה כמו ארוחת־בוקר, צהריים וערב. אתן שומעות? – בוקר, צהריים וע־ר־ב..."

וכיוון שבעניני מזון עסקינן, הסביר הד"ר הנכבד מהו מין אוראלי. הוא גם קצת התבלבל בין מין אוראלי למין אנאלי, אבל זה באמת פרט קטן כאשר מדובר בכוכב שביט שכזה שהופיע בשמי הסקס בישראל.

עכשיו עודד גם את מאזינותיו לשאול שאלות:
„כשמקיימים מין אוראלי", העיזה חיילת אחת ושאלה, „קורה שבולעים זרע. האם יש בזה נזק?"
ד"ר הדס נשמע מרוצה מאד מן השאלה.
„מה שמך?" התעניין אצל השואלת.
„חבצלת" – אמרה הנערה.
„יופי, חבצלת", התפעל הוד דוקטורותו, „שאלת יפה. באמת שאלה יפה. ובכן, כדאי לדעת שהזרע מורכב מפרוטאינים, ולכן, בליעת זרע לא מזיקה. בעצם, בליעת זרע היא כמו אכילת מאה גרם בוטנים קלוריות"
לתשומת לבכן של שומרות הדיאטה הסופרות קלוריות.
אלמלא שמעתי זאת במראיוני מפי הדוקטור הודס, לא הייתי מאמין. ואין זו תופעה חד־פעמית, הדוקטור ממשיך להרביץ את תורתו בבסיסי צה"ל. ולהשומע ינעם. ■

גראנולה ירושלים

מבצע ארצי*

למעלה מ־25% הנחה

על כל סוגי הגראנולה:

חטיף גבישי גראנולה 350 גר'	~~3.93 ש"ח~~	2.75 ש"ח
גראנולה הוואי עם אננס 400 גר'	~~3.93~~	2.75
גראנולה עם תפוחי עץ 400 גר'	~~3.93~~	2.75
גראנולה בטעם קינמון 400 גר'	~~3.93~~	2.75
גראנולה עם צימוקים 400 גר'	~~3.93~~	2.75
גראנולה עם בננות וחרובים 400 גר'	~~3.93~~	2.75
גראנולה בטעם קינמון 750 גר'	~~6.15~~	4.30
גראנולה עם צימוקים 750 גר'	~~6.15~~	4.30
גראנולה עם תפוחי עץ 750 גר'	~~6.15~~	4.30
שבולת שועל (קווקר) 500 גר'	~~3.18~~	2.35
סוכר חום 500 גר'	~~2.65~~	1.60
סובין ודבש 400 גר'	~~3.51~~	2.45

* המבצע מתקיים עד 15.3.86 בכל המרכולים ובחנויות המזון המובחרות

תלמה

קורים דברים

יגלום: יותר אלגנטית מאלגנטית

נשיאה בנעלי-בית

נשיאת ויצ"ו העולמית, רעיה יגלום, היא אשה יותר אלגנטית מאלגנטית – מה שאינו מסיט אותה מפעלתנותה הציבורית האינטנסיווית. האינטנסיוויות הזו הגיעה לשיאה בוועידה העולמית האחרונה של ויצ"ו, הוועידה ה-19 במספר, אשר תבעה ממנה מאמץ עליון – והיא עמדה בכך אבל, כנראה, שרגליה לא-כל-כך... עובדה: קרוב לסיומה של הוועידה נראתה יגלום, בחליפת עבודה אלגנטית, כשהיא חוצה את הלובי של הילטון תל אביב נעולה ב„פנטופלך", נעלי-בית שטוחות... „אני כבר לא יכולה יותר", התנצלה בפני חברות ויצ"ו שנתנו בה מבטים תמהים. ■

תלמה הדר

תמי בן-עמי אימצה את אילת

ביום הולדתה ה-31 הודיעה **תמי בן-עמי**, קבל-עם צוהל ועדת דוגמניות, על אימוץ העיר אילת ומלון "אביה סונסטה". עוגת ענק, בצורת לב משובץ בוורדים ונרות בוהקים, הובלה אל מרכז רחבת הרקודים של מועדון הלילה האקזוטי, התזמורת הרעימה בתופיה, ותמי בסיועו של **יומקא הניצחי**, נשפה וכיבתה נר אחר נר, 31 נרות כמנין שנותיה. חברותיה הדוגמניות, **שמעונה הולנדר, אילנה סיבוני, נטע רימון ודינת אלדר**, שלבו ידיים וטופפו סביבה ברקוד הורה סוער, אליו נסחף גם **דפי יעקבסון**, המעצב.

תמי, בבגדי מלכות לבנים, משובצי פייאטים,ובשער שחור גולש ומשקפי שמש כהים, שלחה נשיקות באויר לקהל הנילהב. החגיגה, שטופת שמפניה, נמשכה עד השעות הקטנות של הלילה ותמי שלא יכלה לעצור בהתרגשותה, הודיעה נוכח הבזקי המצלמות: „אני כולי שלכם. של אילת ושל אביה סונסטה. אימצתי אתכם!" ■

יהודית זילברשטיין

מלב אל לב: תמי בן-עמי ועוגת לב. צילום: יהודית זילברשטיין

דודות עם כושר

הפעם הן לא הביאו עוגות: נשות א.ל.י. (אהבה לחיילי ישראל), הפעילות באגודה למען החייל, חנכו שני חדרי כושר גופני במחנות השריון בנגב. ■

נהיגה מונעת – תנאי לקידום

השתתפות בקורס נהיגה מונעת, על חשבון החברה, הפכה תנאי לקידומם של עובדי תשלובת „תבורי". מבצע ההשתלמות נערך בשיתוף המועצה הלאומית למניעת תאונות במסגרת שנת הבטיחות הבינלאומית. „התברר, כי הקורס תורם גם לגיבוש חברתי", אומר **עמי לוי**, סמנכ"ל התשלובת, „על ספסל הלימודים יושבים יחד מנהלים ופועלים. הקורס פתוח גם לבני משפחות העובדים, ועובד אחד אפילו הגיע לקורס עם אמא שלו..." ■

אמא בשלט-רחוק

המפיק גיורא קירשמן, הזמין לכבוד „יום האם" את צוות שחקני הקומדיה „איך להיות אמא יהודיה ב-10 שעורים" ואת אמהותיהם, לארוחת צהריים חגיגית שנערכה ביום ששי האחרון, במלון „הילטון" תל-אביב. ישבו מסביב לשולחנות מכוסים במפות ורודות, אכלו מאכלים המזוהים כיהודים וקינחו בעוגה ורודה בדוגמת לב. קיבלו זרי פרחים, אבל רק האמהות, וגם את ספר הילדים „היום יום האם", שכתב מתרגם ההצגה, דן אלמגור.

מני פאר בא עם אמא שלו, יונה באוור. ורבקה מיכאלי, היתה צמודה לאמא שלה, **בלהה**, עו"ד ומתרגמת סימולטאנית במקצועה. איך להיות אמא יהודיה? את זה למדה מיכאלי הבת, כנראה רק במהלך החזרות להצגה. מה היא כן למדה מהאמא שלה? „למדתי ממנה איך לא להיות בבית וברימוט קונטרול לחלוש על הכל", היא סיפרה.

אבל לילדים של רבקה מיכאלי, מסתבר, דווקא כן יוצא לפעמים לפגוש את האמא שלהם. „למשל כשהם קמים בבוקר הם מוצאים אותי ערה, כי בדיוק חזרתי... חוץ מזה, אומרת רבקה מיכאלי, מה שבאמת חשוב זה להיות קשורה אל הבית. אז אני באה, כי כל הדואר שלי שם ולפעמים יש גם טלפונים..." ■

אירית רוזם

רבקה מיכאלי עם שני „בניה", מני פאר (מימין) ומוטי כץ, ביום האם ב„הילטון".

רעיונות חדשים ב"רים"

צלום: קפטן בגאל

mobilia

המטבח האמריקאי האמיתי

רים

תשלובת הריהוט הגדולה בישראל

מיוצר בישראל ע"י "רים" ברשיון בלעדי ע"פ ידע תכנון ועיצוב MOBILIA U.S.A.

חנויות רים: לרים 55 חנויות בכל הארץ אחת מהן קרובה ודאי לביתך! ■ ירושלים: כורש 7 • מרכז כלל יפו 97 (חנות מיוחדת למטבחים) • חנות חדשה: שלומציון המלכה 18 • אזור התעשיה גבעת שאול ב' ■ תל-אביב: בן יהודה 108, 116, 118 א' • הרצל 102, הרצל 32 • בית קלקא דרך פ"ת 116 • כל-בו שלום, אחד העם 9 • דיזנגוף סנטר, שער 3 ליד המשביר ■ רמת-השרון: סוקולוב 30 ■ חיפה: הרצל 67 • דרך הטיבה נולכי 23 • ההסתדרות 20 (צ'ק פוסט) ■ מפרץ חיפה: "ירכתי", צומת קרית אתא ■ באר-שבע: הרצל 54, 58 • קרן קיימת 71 • אזור התעשיה נב-ים, ביתן 6 ■ אילת: הוכבן ובניו ■ אשדוד: רחי רוגוזין 25 ■ אשקלון: צה"ל 29 ■ דימונה: תחנת אגד ■ חדרה: הרברט סמואל 52 ■ חולון: רח' סוקולוב 8 ■ הרצליה: ויצמן 20 פינת היובל ■ כפר-סבא: קולמן, ויצמן 66 ■ נהריה: שדי הגעתון 2 ■ נצרת: (מסוואי 720 ■ נתניה: שער העמק 1 ■ עכו: רח' בן עמי 32 ■ עפולה: רח' מרכז פינת ארלוזורוב ■ פתח-תקוה: בית "ירכתי", בר-כוכבא 23 ■ צפת: רח' ירושלים 18 ■ קרית-גת: שד' לכיש 7/18 מול מ.ד.א. ■ קרית שמונה: מרכז מסחרי ■ ראשון לציון: רוטשילד 81 ■ רחובות: אחד העם 27 ■ רמלה: הרצל 84 ■ רמת-גן: ז'בוטינסקי 106

صورة عن الأصل

קורים דברים

לוח שנה עטור פרסים – דן רייזינגר עבור ישקר

זהב ללוח ישראלי

אין מה לעשות: דן רייזינגר הוא, ככל הנראה, אמן מוכשר... עובדה: לוח ישקר לשנת 1986 שעוצב על ידו זכה עתה במדלית זהב בשטוטגארט, גרמניה, בתחרות השנתית הבינלאומית ללוחות שנה הנערכת שם. וזאת לאחר שאותו לוח זכה כאן בפרס ראשון בתחרות מטעם המכון לפריון העבודה והייצור. וזהי העבודה היחידה של מעצב ישראלי אשר זיכתה שם את מעצבה בפרס.

דן רייזינגר השתמש בלוח השנה בטכניקת חיתוך כזו בה מופיע כדור הארץ במרכז, צורות גיאומטריות בצבע עז ממחישות את להבי ישקר – ומחודש לחודש נראה כדור הארץ גדול יותר. רייזינגר, יליד יוגוסלאוויה, קשור עם סטף ורטהיימר ובית ישקר מזה 10 שנים והוא זיכה אותם במספר לא מבוטל של מדליות. ■

תלמה הדר

כנה פינקרט, ציירת, מציגה עכשיו תערוכת יחיד ב„מרכז לאמנות קשתות" שברחוב גורדון בתל־אביב. היא מציירת בצבעי פסטל, בעיקר זקנים וחתיכות. „אני מאד אוהבת דברים שקשורים לנפש ולהבעות פנים, שאני מוצאת אצל הזקנים. אני גם אוהבת מאד יופי ורומנטיקה שמתבטאים בפנים של נשים מסוימות", היא מסבירה את הניגודים בין התמונות שלה.

ובכלל כנה פינקרט, תל־אביבית, גרושה, בת 37, היא אשה של ניגודים. פעם היתה דתייה מאד, עכשיו כבר לא. היא גדלה בבית מסורתי־דתי, התחנכה במוסדות דתיים והקפידה על לבוש צנוע ביותר. „מכנסיים בשום אופן לא, רק שמלות ועם שרוול טפח מעל המרפק". עכשיו היא לבושה במיטב חידושי האופנה, אוכלת הכל וגם נוסעת בשבת, אבל בבית מקפידה לשמור על כשרות בגלל הילדים שחיים איתה.

בת 18 נישאה לבחור דתי, נולדו להם שני ילדים: בן 18, שלומד רפואה בעתודה ובת 15, שמתחנכת במוסד דתי. לפני 10 שנים התגרשה, הילדים נשארו אצלה. „אבל ההסכם במסגרת הגט היה שהם ממשיכים ללמוד במוסדות דתיים, דבר שאני מסכימה לו מכל הלב". אחרי הגט הפכה לחילונית. „אם כי התהליכים התחילו עוד קודם".

אחרי הגט גם התחילה לצייר. כנה פינקרט אשה עצמאית ומשוחררת היא בתה של הציירת הדתייה שרה שכטר. „למעשה", היא אומרת „ציירתי כל השנים. אבל מאחר שחייתי באווירה של ציור החלטתי שבזה אני לא מתעסקת. רק אחרי שהתגרשתי הבנתי שמספיק לברוח, ומה שאני רוצה לעשות באמת זה לצייר".

כנה פינקרט גם אומרת שהיא לא רוצה להיות תלויה בציור לפרנסתה. לכן, למרות שלדבריה עבודותיה נמכרות יפה בארץ וגם בחו"ל, היא מתפרנסת בעיקר מאירגון תערוכות ציור בבתים. היא למדה ציור במדרשה ולמדה גם גראפיקה בשלוחת החוץ של הטכניון. היא ערכה עיתונים, ביניהם את „עולם הכלב" וזה כבר קשור לאחד מתחביביה הרבים. פינקרט, שבין היתר, עוסקת באסטרולוגיה, גידלה פעם כלבי דוברמן, בתור הובי. היום היא מסתפקת בג'יג'י, כלבה מעורבת בלי שום ייחוס שמצאה ברחוב.

כנה, שם לא כל־כך נפוץ. היא נקראת על שם אחות אמה, כנה מאיר, אשתו של שלום מאיר, האיש שעל שמו נקרא מגדל שלום בתל־אביב, והוא אביהם של האחים מרדכי ומשה מאיר. גם משה מאיר קרא לבתו כנה, הלוא היא כנה שובל אשתו של זלמן שובל. ■

אירית רותם

כנה פינקרט. „לא רוצה להיות תלויה בציור לפרנסה". צילום: ראובן קסטרו

אדם בוברוב ואווזים. הצלם החליף מצעים.

היכן משיגים אווזים באיזור מושב אוכלוסין כמו תל־אביב? שאלה זו עמדה בפני הצלם יהודה רביב כאשר הוטל עליו להכין צילומי פרסומת למצעים לנוער מסידרת נילס, בסגנון האגדה של אנדרסן על נילס הולגרסון ואווזי הבר. הוא נסע למושב בן מגדלים אווזים, הביא משם ששה, הצטייד בילד, אדם בוברוב, בנה של אחת מעובדות חברת הפרסום, וניגש למלאכה.

הרעיון לחמצא בין סדינים ומצעים הפחיד את האווזים ועל הצלם היה להחליף את המצעים מספר פעמים... צילום החגיגה ארך ארבע שעות. ■

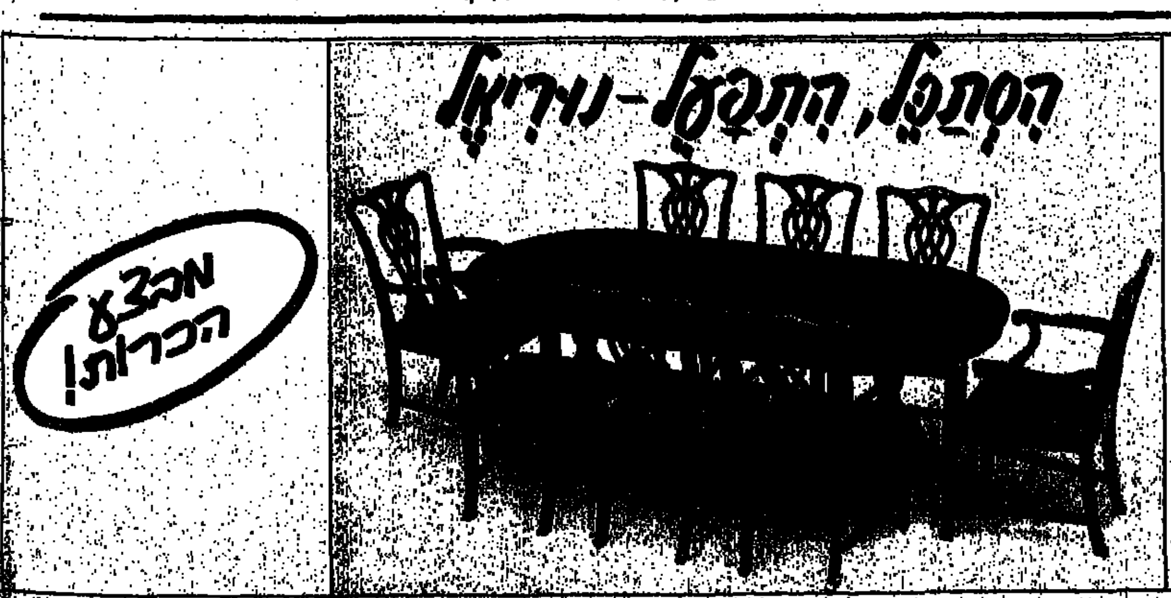

נוריאל ריהוט אנגלי

הרצליה פיתוח –
אזור התעשיה, בנין מרכזים
052-558980
רמת השרון –
ריהוט עתיק בלבד, אזור התעשיה, נוה מגן, 03-474469
שעות פתיחה: –
9.00-14.30, 16.00-19.00, בשבת בהרצליה 11.00-14.30

סגן גונדר אבו־דוקון, מנהל כלא שאטה. צילום: שלמה מוסקוביץ

חסן אבו־דוקון עשה היסטוריה

גם זת קורה: צעיר דרוזי מעוספיה, נשוי ואב לשלוש בנות, „עשה הסטוריה" בשרות בתי־הסוהר. סגן־גונדר חסאן אבו־דוקון הוא הדרוזי הראשון שהגיע לתפקיד מנהל בית־כלא אזרחי – כלא שטה שבפאתי עמק יזרעאל (בארץ יש עוד קצין דרוזי המנהל בית־סוהר – סגן־גונדר עבאס מופיד מהכפר ג'ת, אך שם מדובר בכלא בטחוני הנמצא בשכם).

חסאן אבו־דוקון שרת בצה"ל בסיירת של יחידת המיעוטים, ומיד לאחר השחרור החל לעבוד בשרות בתי־הסוהר, את המסלול המפרך והמסובך של השרות עשה בכלא עזה, ומשם גם נשלח לקורס הקצינים. לאחר שנה בכמה בתי־סוהר בדרה הגיע כבר לתפקיד הבכיר של מנהל כלא שטה, שם הוא מופקד על כ־500 אסירים, מחציתם יהודים.

על־אף שמעמדו בכלא הוא „כשל אללה", כדברי האסירים, חסאן משתדל לנהוג בהם ביד מתחשבת. חלק ניכר מזמנו הוא מקדיש לתוכניות השיקום: „כחברה, מוטלת עלינו החובה לא רק להעניש אלא להקפיד להכין את האסירים לחיים 'בחוץ'. אם לא נעשה זאת, ניצור קבוצות אוכלוסיה קשות וממורמרות שיחיו בשולי החברה. הנזק מכך יהיה רב – גם להם, כפרטים, אך יותר מכך לנו, כחברה". ■

מאיר הראובני

להיות קורנליה להיות ססיליה

הגנים עושות את העבודה הקשה. השרירים תחת העור הדק מתעוותים לחיוך, מתכווצים לכעס, נמרחים בהבעה של תענוג. הגוף, לגמרי לחוד, מתאים את עצמו לקולאז'ים של המנגינה. פעם תופים, פעם חליל. המילים מעבירות אותה מכריסטינה לקורנליה, לססיליה. מצבים דקים שבין שיגעון לשפיות. שעה מרוכזת שכולה דניאלה מיכאלי, החומרים הם כישרון + שירים של דליות רביקוביץ, יונה וולך ולאה גולדברג. את „ססיליה קורנליה וכל השאר" אפשר לראות החודש בתל־אביב בבית־לסין וברחבי בארץ.

מזיעה בחדר ההלבשה, מאחורי הקלעים של בית־לסין, בין המגהץ לשמלות ששכובות רפויות על הרצפה, מקבלת בשקט מחמאות של אנשים זרים שירדו הרבה מדרגות רעועות להגיד לה משפטים כמו 'איפה היית עד עכשיו, דניאלה מיכאלי'. הבעל שלה, ישראל בורוכוב, לוחץ ידיים של אנשים בקצה השני של האולם. הוא חיבר את המוזיקה למולטי מדיה שלה. במילים אחרות: עבודה משותפת. הרעיונות התגבשו בין שתי לידות, בשעות של אמצע הלילה, בפרוזות של אמצע ההנקה.

בורוכוב, בסיסט במקצוע, זכור לה בפעם הראשונה באינטונציה רומנטית. יושב בתוך פולקסווגן פתוח כשהבס מתנוסס מתוכו. היתה כל כך מאוהבת שלא שמה לב שהוא מניח תפילין. כשהתחתנו כבר שמה לב שהם שומרים שבת. מעמדה של התמרדות עברה לעמדה של התגוננות. יום אחד בשבוע רק ילדים, רק יחד בלי להתרוצץ. מי שיחפש אותה בפינת עם הדתיות ימצא אותה בקלות. הולכת עם מיני, שער צבוע בלי השבונות. גרים בתל אביב, בית ישן, רחוב שקט. משפחה. כמעט בלי לשים לב היא אומרת עוד משפט שלא קשור בדיוק לדתיות „נורא חתיך בורוכוב".

במרקחות של האמהות התבשלו ועלו כל מיני אלמנטים נשיים. השירים של וולך גרו אותה. השירים של רביקוביץ הזמינו אצלה תנועה. בדרך כלל היא כוריאוגרפית להצגות אחרות. בשעה הזאת היא ממצה מטענים פרטיים. חשבון שלה עם עצמה. בערב הראשון שהעלתה את ההצגה מתה יונה וולך, הערב הוקדש לזכרה.

דניאלה מיכאלי, בת שלושים ושתים, אמא לשניים, אשה מאוהבת מאד, דתייה מסוג מסויים, מרגישה מאד מבטאים משפט ששמה יונה וולך בפי ססיליה: „אני רוצה להתאדות" להתאדות, אפשר לרצות גם מאושר. ■

גילי מוסקונה־לרמן

...דניאלה מיכאלי. הגוף מתאים עצמו למנגינה, למלים

אבי מור
צילום: שמואל רחמני

אביטל תלוי במדונה

ההומור שלו שחור ומקברי. הוא מזכיר את אורי הופמקלר, אך שלמה אביטל, 27, צייר מהפכני באיטליה – עומד בזכות עצמו. עוד נשמע עליו.

שלמה אביטל מחכה לציאנס שלו. יתכן שהוא עומד צעד אחד לפני. אחת הדמויות שהוא תולה בה תקוות גדולות היא מדונה. אביטל לקח את הפוזה הסקסית שלה והלביש אותה בתוך פחית של "קוקה קולה". בחברת המשקאות התלהבו מהקריקטורה הזו. בשנה האחרונה היו לדם המון בעיות בגלל קו יצור של "קוקה קולה" חדש, שחזר מאוחר יותר ל"קולה קלאסיק", אחרי הפגנות של מעריצים שרצו את הטעם הישן והטוב. הפרסומת של אביטל יכולה להקפיץ שוב את "קוקה קולה" קדימה ולעבור את החברה המתחרה "פפסי קולה". מה שנשאר, היא התשובה של "כמו בתולה".

שלמה אביטל. בן 27 ומשהו. לפני חמש שנים הוא פרש כנפיים וטס לרומא. גמר תואר ראשון ב"אקדמיה לאומנויות יפות". עכשיו הוא עובד על תואר שני. בראיה ראשונית ולא מחייבת הוא מזכיר את אורי הופמקלר. אביטל רחוק מלהסכים להשוואה. הוא חבר טוב של אורי. עוד מימי ירושלים. יותר מזה הוא לא מוכן להרחיב את הדיבור על הקשר ביניהם.

אביטל מצייר דברים מהפכנים. ההומור שלו שחור ומקאברי. הציורים שלו מראש מיועדים לתת לגוף שלך איזה מכה חזקה. לא בכל העולם מוכנים לקבל דברים קיצונים, שחים מהר ורחוק מדי מהמרכז. אחת הדוגמאות החריפות לכך, ריגן כפרסומת לסיגריות "קאמל", דווקא כשהיה מאושפז בבית חולים בעקבות גידול סרטני...

גם את האפיפיור הוא הפך מדמות אלוהית וצחורה, לאח תאום לג'וני רוטן. פאנקיסט עם כפפות ממוסמרות, תגורות בשחור ואפילו עגיל בצורת צלב על תנוך האוזן השמאלית. הציור הזה מכונה "פאפא פאנק". "אני הולך על ניגודים חריפים. הניגודים הם שיוצרים את האבסורד בצורה הכי חזקה. אני לוקח דמות ומצייר אותה בצורה הכי קיצונית. לפעמים זה הומור שחור שמרתיע הרבה אנשים. המסר שלי הוא לא חברתי או פוליטי. המטרה היא שאנשים יצחקו בעקבות הציורים שלי".

אביטל מחפש את עורכי המאגזינים החשובים. בינתים הוא עובד עם אמן יהודי שפופולארי מאד באיטליה, עמנואל לוצ'אטי. לוצ'אטי עיצב את התפאורה למשלחת האיטלקית בפסטיבל ירושלים האחרון. באיטליה קל לאביטל להתכסא בתופשיות. שם, הצנזורה של המאגזינים פחות נוקשה. "ההומור האיטלקי הרבה יותר פתוח וליברלי ביחס להומור האמריקאי. קל באיטליה לפרסם דברים פרובוקטיביים ונועזים. אפילו ציור על האפיפיור. בארה"ב, שהיא כביכול חופשית וליברלית, לכל מאגזין יש הציבור והקו שלו ומטעם לא זזים".

אביטל לא מוכן להתפשר. הוא מנסה לשכנע אותך, שהסוד ההצלחה שלו נובע בראש ובראשונה מהקיצוניות שבו. ההשפעות של הקלאסיקה והאיטלקית טבועות עמוק במכחול של אביטל. אחת המדונות של רפאל משמשת כאמא לציור קשה על ביקורו של ריגן במחנות הריכוז. אביטל, ורדף אגב, לא מצייר אישים ישראלים. "אני לא כל כך קרוב לאישים בארץ כי אני לא הייתי כאן תקופה ארוכה, אבל בסכסוך הישראלי־ערבי ציירתי את ערפאת".

אביטל מגיע לפגישה עם תיק עבודות די מצומצם. לצד האורגינאל הוא מחזיק נגטיבים. בתיק העבודות אפשר לראות את ריגן השמרן רוקר ברייקנס. בפארפראזה דומה אפשר היה לצייר את אריק שרון-רוקר בלט.

עוד פתח של תקווה לאביטל קשור בקריקטוריסט דייויד לווין. לווין היה קשור בזמנו עם "מעריב". הוא נחשב לאחת הדמויות היותר איכותיות וברות־הסמכא בתחום האיורים. הרבה אנשים מחכים בתור לפגוש בו בשר ודם. לקח לאביטל לעבור הרבה מדורי יאוש, עד שזכה לשבת בסלון של לווין בברוקלין. "חיכיתי לפגישה הזו 3 שבועות. כל יום זה נדחה. כמה שעות לפני שהייתי אמור לעלות על המטוס חזרה לאיטליה הצלחתי לתפוס אותו בטלפון. אחרי שהוא הסכים, לקחתי מונית וטסתי לברוקלין. הוא לקח את תיק העבודות שלי והיה די קשוח. אמרתי לו 'אולי הדברים שלי לא קרובים אלייך'. לווין השתיק אותי ואמר 'אל תאמר כלום עד שאני לא גומר לראות את תיק העבודות שלך'. אחר כך הוא נתן לי מחמאות. אמר שיש לי המון עוצמה ועומק. מבחינה טכנית עוד יש מה לשפר. אבל המסר שלי הוא שונה, וזה מה שחשוב".

כשאביטל עומד לצייר דמות מסויימת, הוא מתבית עלייה תקופה ארוכה לפני כן. כשהחליט לצייר את מדונה־שלה, הוא שמע את התקליטים שלה, קרא את כל הכתבות עליה בכל המאגזינים. "לקחתי את כל הסמלים, הגינונים והתכונות שלה. רק אחרי שהייתי מוכן נפשית, התחלתי לעצב אותה. הכל יוצא עם מטען רגשי חזק".

בתחילת השבוע שעבר, ארז אביטל את התיק האישי וטס חזרה לאיטליה. השאיפה הגדולה שלו "לחיות בארץ ולפרסם את האיורים במאגזינים בחו"ל". הרבה תלוי במדונה. ■

עבור
מועדון הצעירים של ויסוצקי,
ת.ד. 20444 ת"א.

מצ"ב 3 דפנות מתוך
אריזות תה ויסוצקי, עליהן
הוראות להכנת תה משובח (כעברית).

גם אני רוצה להיות חבר/ה במועדון הצעירים של ויסוצקי.

אני מציע/ה למועדון את השם/שמות ______

שמי ______ כתובת ______

טל' ______ ת. לידה [ ] [ ] [ ] יום חודש שנה אני לובש/ת חולצה מס' ______

בשבילי רק ויסוצקי!

גיתם מערכות הדסית

ואלסים בעידן הווידאו

וינה העליזה. תלבושת ערב חובה.

הקיסר מת – הנשף חי וקיים

וינה, עירם של מוצרט, שטראוס והדנובה, נשארת נאמנה לעברה המפואר. בעידן של ממשלות חולפות, מחשבים וסרטוני וידיאו, האוסטרים של וינה מתרפקים על ימי הקיסרות וגינוני הטקס של פעם, בשיא הרצינות.

הם עוטים מחלצות כשהם פוקדים את בית האופרה הוינאי לשמיעת קונצרט, הם יוצאים במחולות לצלילי המוסיקה של פעם בנשפים מאורגנים ומפוארים.

הקרנבל הווינאי מתחיל ב־31 בדצמבר ונמשך עד סוף פברואר, ובמהלכו נערכים כ־250 נשפים, כולל נשף מסיבות ונשף הקיסרית מארי־תרז. עונת הנשפים נפתחת בנשף הקיסר, שנערך בארמון החורף בליל סילבסטר הקדוש. תלבושת ערב היא חובה, וריקודי ואלס ארוכים הם חלק מהתכנית הרשמית, ממנה זוכים להיגות 3500 מוזמנים מאושרים. ■

...ליזר נגד קרירות מינית

הגינקולוג הצרפתי ז'אק ווייברג טוען כי מצא את השיטה לרפא נשים קרירות מבחינה מינית (פריגידיות) בעזרת... קרן לייזר אינפרא־אדומה מחוזקת, הממוקדת למשך מספר דקות באזור הארוגני.

הדוקטור הצרפתי כבר הצליח להשיג בשיטת הטיפול המיוחדת שלו, הכוללת סידרה של 12־14 טיפולים בני ארבע דקות, תוצאות חיוביות אצל 13 פציינטיות, שעד החשיפה לקרן לא חשו מעולם אורגזמה. הוא אמנם מודה כי בעיית הקרירות המינית היא בעיקרה פסיכולוגית, אך לטענתו השימוש באמצעים אינסטרומנטליים, כמו בקרן הלייזר, מסייע להתגבר על דעות עקשניות.

מה שנשאר עוד לבדוק, לאחר הצלחתה של הקרן במרפאתו של ווייברג לעורר את הנשים שהיו עד כה קרירות, הוא אם גם בני זוגם בשר־ודם יצליחו לגרום להן התעוררות ועונג דומה... ■

טרשקובה זוכרת

היום היא סגנית־נשיא של ועד הנשים הבינלאומי ומזכ"ל ועד הנשים הסובייטי. פעם, היא היתה קוסמונאוטית, האשה
אשונה בחלל. ולנטינה
ישקובה.
טרשקובה, ילידת העיר
יוסלב, עבדה בצעירותה במפעל
קסטיל, למדה הנדסה בלימודי
רב, ובשעות הפנאי עסקה
צניחה במועדון מקומי. „ב־1961
'ורי גאגארין היה לאדם
ישון בחלל, התאהבתי בו יחד
ל שאר הנשים ברוסיה", היא
'ת. היא וחברות במועדון
ופתי פנו לשלטונות בעניין
ות שוויון המינים בתכנית
'מן הפניה הזו נולדה הזמנה
קבה, חודשים של מבחנים
זיומם נבחרה טרשקובה
ותתף בטיסה לחלל.
את הטיסה, שנמשכה 72
עות, היא זוכרת היטב. היא
וכרת את עצמת החוויה שמחקה
כל מחשבה על המשפחה, או על
אפשרות שמשהו ישתבש. מראה
הכפריים שרצים אליה ודי פרחים
בידיהם, לאחר שנחתה בלב

קוסמונאוטית עם זכרונות

שדות, גם הוא חרוט היטב בזכרונה.

היום היא אשה כסופת שיער, חיה עם בעלה השני (מהנדס), ועם אמה ובתה (מנתחת), אך עדיין, כמו רבים מעמיתיה במזרח ובמערב, חולמת ומתפללת שיתנו לה „לעלות למעלה" עוד פעם אחת. ■

בי"ס לספרות
חיים שיפריה
בואי אלינו והמבי בכף
★ גן והסרוקת 2000 ש'
★ הספרות 3000 ש'
★ פסים ובוונים 15000 ש'
ת"א פרישמן 22 טל. 235849

צריך לקנות
כדי להאמין
רק
29.90 ש"ח
לחולצות דקרון "מנהטן".
מתה
רשת חנויות האופנה הגדולה בישראל

אינגה דויטשקרון

השלישית של ג'ייקובס

שייקה רודיק (מימין), נטי ג'ייקובס (אז – רודיק) ודייוויד ג'ייקובס, תל־אביב, שנות הארבעים.

נטי ודייוויד ג'ייקובס, תל־אביב 86' צילום: ראובן קסטרו

זה התחיל במדבר המערבי לפני למעלה מארבעים שנה. חייל בריטי אומץ ע"י חיילות ארץ־ישראליות. פלשתינה לא עניינה אותו. כיום הוא כאן, נשוי מחדש לאלמנת חברו הטוב אשר ארח אותו אז בארץ.

"אפילו לא ידעתי איפה פלשתינה ולמעשה גם לא רציתי לדעת", מספר דיוויד ג'ייקובס וקולו נחנק מעט מהתרגשות כאשר הוא נזכר בימים שלפני למעלה מארבעים שנה, כאשר נשלח כחיל בריטי למזרח־התיכון. עובדת היותו יהודי זיכתה אותו בהשתתפות בחג יהודי – דבר שקיבל בתחילה ברגשות מעורבים. אולם קבלת הפנים החמה לה זכה סילקה את אחרוני רגשותיו השליליים בנושא. רק לאחר 30 שנה הוא חזר – על מנת להינשא לנטי, אחת הראשונות שראגנת לחיל היהודי בשורות הצבא הבריטי.

"הייתי בריטי מלפני ולפנים", מספר דייוויד ג'ייקובס בכנות בריטית אופיינית, "אם כי ידעתי שאני גם יהודי". אך כבן הדור התשיעי בבריטניה הוא פיתח מה שמכונה "אנטישמיות יהודית".

ג'ייקובס הצעיר פנה לעסקי המזון מה שגרם לצבא הבריטי לגייסו ל"נאפי", חיל ההספקה הבריטי. ב־1942 הוא היה מפקד ה"נאפי" בפורט תאופיק שבמצרים. לפתע נתקל באוהל ועליו מגן דוד. "אתן יהודיות?" שאל את שש החיילות שפגש בהכנסו לאוהל – והורה כי אף הוא יהודי. מיד הוזמן לקונצרט "והבא גם חיילים בריטים יהודים נוספים" – הן ביקשו. הערב נסתיים בוויכוח על פלשתינה, על הקיבוץ. "קומוניסטים", הפטיר ג'ייקובס בבוז.

"אין לי שום כוונות לבקר בפלשתינה, היא לא מעניינת אותי", הצהיר באופן שאינו משתמע לשתי פנים ובעמדה נוקשה זו נשאר משך שנה שלמה, תוך שהוא מתווכח עם חיילים יהודיים אחרים בבריגדה.

"בוא לבקר אותנו" – זרק לו קצין יהודי בשם ג'ק גרנובסקי (כיום יעקב גרנות), אשר פגש אותו במשרדו, שם ניהל קנטינה צבאית גדולה. מאותו יום – מספר ג'ייקובס – התפתחה בינינו ידידות והיינו נפגשים כל יום לשתות יחד ולשוחח. ליל שישי אחד התכבד בארוחת חג בת ארבע מנות באמצע המדבר. "אנו, הבריטים, אכלנו רק בשר גמלים כארוחה", הוא נזכר. וכאשר גילה, כי לחייל יהודי יש זכות לבלות את חופשתו בפלשתינה – לעומת בנגזי או ביירות שבילוי בהן התאפשר לכלל החיילים הבריטים – שבר את העקרון בן השנה שלו ונכנע ללחץ של חברו החדש.

"מלון? לא ולא, אתה מתארח אצלנו", כך קידם אותו שייקה רודיק, שאליו הביא ג'ייקובס מכתב מאחיו אליעזר רודיק (כיום ארמון). הוא סגר את חנותו והכריח את ג'ייקובס להתלוות אליו לביתו. "אבל זהו טירוף, אינך מכיר אותי בכלל. באנגליה איש לא היה עושה דבר כזה", מחה ג'ייקובס ואולם לא יכול היה לדחות את ההזמנה החמה של מארחו.

נטי, אשתו של שייקה, שעבדה כאחות במשמר לילה והיתה בהריון עם הבכור משני בניהם, היתה עדיין ישנה למחצה כאשר נכנס שייקה עם דייוויד. בחור מסכן, אמרה לעצמה, יהודי, בא הישר מן המדבר, הוא זקוק למקלחת וארוחה. הדירה ברחוב מלצ'ט היתה קטנה אך לא קטנה מדי עבור אורח. יום אחד סיפר להם דייויד כי זהו יום הולדתו ורצה להזמינם לבילוי. בוא נפגש בבית בשבע בערב, אמרה לו נטי, עד אז אני עסוקה. כשהגיע ג'ייקובס בשעה היעודה היה כל הבית חשוך. לפתע נדלק האור וכולם היו שם: נטי, שייקה וחבריהם – שרים "יום הולדת שמח לך".

בידיו של ג'ייקובס היה גם מכתב למשפחת גרנובסקי (פרופסור גרנובסקי, ראש הקק"ל). הגברת שפתחה לו את הדלת בבית בשכונת רחביה שבירושלים נראתה לו כמו מאורי מלכת אנגליה, כה גבוהה, זקופה וגאה. "בני משרת בצבא ונמצא הרחק, הייתי רוצה שאתה תמלא את מקומו בבית ואני אראה לך את ירושלים", אמרה לו. מאז בא דייויד ג'ייקובס בכל שנה לפלשתינה עד אשר חזר, בסוף שנת 1945, לאנגליה מולדתו, כשהוא באופן תיאורטי כבר ציוני.

"בתי היתה המתנדבת הצעירה ביותר במלחמת ששת הימים", מתגאה דייוויד ג'ייקובס, אשר במשך כל השנים שמר על קשר עם משפחת רודיק. הם גם ביקרו אותו ואת רעיתו באנגליה. ילדי שתי המשפחות התארחו אלה אצל אלה. בשנת 1967, קצת אחרי המלחמה, נפטר שייקה רודיק, שהיה אז מנהל בבנק לאומי. דייויד התגרש מאשתו ונישא מחדש. נטי, האלמנה, באה לביקור אצל דייויד ואשתו השניה בלונדון. ב־1972 קיבלה נטי צלצול טלפון מדייויד. "אני באמת לא יודע מדוע טילפנתי דווקא אליה ולא אל מישהו אחר" – הוא אומר – בטלפון הוא בישר לה על מותה הפתאומי של אשתו.

נטי דחתה את הצעתו שתבוא לאנגליה והציעה לו כי הוא יבוא לישראל. היא חשבה שיקל עליו להתגבר על האבדן בסביבה שונה. ואכן, הביקור בתל־אביב, לאחר 30 שנה שלא ראה אותה, עזר לדייויד להתגבר. שנה לאחר מכן התחתנו דייויד ונטי בלונדון – כשנטי מעמידה כתנאי שהם יגורו בישראל. דייויד בא עם בנו בן ה־11 קלייב. הוא חיסל את עסקיו ומאז חי עם נטי ברחוב דפנה בתל־אביב. ועתה, בגיל 72, נחל את אכזבתו הראשונה מישראל: "אני רציתי מאוד לעזור, אך מה הם חושבים שהם יודעים הכל", הוא אומר בשמץ של מרירות. תרומתו היחידה למדינה היא עבודתם ההתנדבותית – שלו ושל נטי – ב"שירות התנדבות לתיירים" בסיוע לתיירים להעביר את שהותם בארץ בנעימים.

ואולם החברים הוותיקים מימי הבריגדה עדיין פה. ומדי פעם מתקשר אליו יעקב גרנות ומזמינו לשתות ביחד מארטיני, כמו בימים ההם, במדבר. ■

כַּפתן – הכֵּף של הרגליים!

כפתן
לשמירה וטפוח עור כף הרגל. מגן מפני סדקים, עור גס ותזעת יתר.

קרם ידיים
מחזיר לעור את הרגשת הרכות והגמישות שנפגעה כתוצאה מעבודות היום השונות.

שמפו
[illegible]
ניקוי יסודי ושיער בריא.

משחת מגן
לשפתיים
להגנה על השפתיים מפני קור, יובש ורוח.

[redacted]
גן בגיל ההתבגרות,
בוש עדין של העור.

סדרת מוצרי הארכובית מבוססת על צמח הארכובית, Polygonum, צמח בר בעל סגולות מיוחדות בשקום ובניה מחדש של רקמות עור.
ברשיון משרד הבריאות.

ארכובית

מורז בע"מ — תכשירי טפוח מצמחים
ת.ד. 2552, עפולה, טל. 065-97138

רדיו

שולמית ליבנת

במקום בו נפרדות הדרכים, מתחילים הזכרונות. הרבה־הרבה אחר־כך מעלה הצביטה שבלב את השאלות, את התהיות: מה קרה מאז? מידי שבוע, ב„קשר לילי", מחפשים אורחים באולפן הרדיו את האנשים מאחורי הזכרונות.

יובב כץ. מי היה מאמין שזה יקרה?

איפה הם היום

שניים הלכו יחדיו ונפרדה דרכם. נפגשו בנסיבות דרמטיות, מלחמה או בית חולים, והקשר ניתק. עשרים, שלושים שנה ויותר, מתרייק הזכרון במוח. לעתים נשלף וצובט. איפה היא? מה קרה לה מאז? האם הוא חי? זוכר? זוכרת?

מדי יום שני, בתוכניתו של יובב כץ „קשר לילי", יש לכל המחפשים קשר כזה הזדמנות לחפש, לגשש ברבים. כאן נשמעים סיפורים מהחיים, מהסוג המופיע ברומנים או על מסך הקולנוע. כאן גם קורה המצופה, באופן כל כך בלתי צפוי: הקשר נוצר.

שחקניות

שני שמות מפוארים – אורנה פורת ובתיה לנצט. יחד עם חנה מרון – שלוש הגרציות של „התיאטרון הקאמרי" בימיו הגדולים. הדרכים נפרדו, הלב לא שכח. אורנה מתארחת באולפן, מספרת על תקופת ההתאקלמות כעולה חדשה בארץ. בקול רווי געגועים היא מדברת על החרווה בה קיבלו על עצמם את הקשיים. „אנשים חיים באינטנסיביות יחד, ואחר כך איש־איש עובר לפינה שלו". לחדש קשר – עם בתיה לנצט. „היינו חברות טובות מן ההתחלה, מאז ששיחקתי איתה ב'כזאת היתה אמא'. היא היתה פרטנרית נהדרת. אחרי שחזרה בתשובה, נסיתי למצוא קשר. כתבתי לה מכתב, אבל לא קיבלתי תשובה. אולי היא מקשיבה עכשיו לתוכנית. אולי היא תתקשר. זה יהיה נהדר".

חוץ מיובב כץ, מי עוד היה מאמין שזה אכן יקרה? והנה, אחרי פחות מרבע שעה: „אורנה, אורנה, זו את?" הקול העשיר של בתיה לא שינה את גווניו. „נפלאות דרכי השם", היא אומרת, „חזרתי משעור והבאתי, במכונית שלי את הרב לביתו. בדרך הביתה פתחתי את הרדיו, ואת מי אני שומעת? את אורנה היקרה שלי".

נרגשות, הן מעלות זכרונות מימי התיאטרון. צוחקות לזכר הופעה, כשגשם ולעפות שטפה על גג התיאטרון, גרם לשתיהן לפרוץ בצחוק על הבמה. מדברות כשתי נפשות אובדות שמצאו זו את זו. ברקע מרחפת התפנית שעשתה בתיה אל הדת. „אני נושאת אותך אורנה ואת כל החיים האלה כזיכרון חם. אני לא זקוקה לצמירות פיזית. החיים אחרים. הדרישות אחרות". סיום כמעט אזוטרי. אורנה מספרת שהיא עומדת לשחק בניו־יורק את תפקיד האם ב„כזאת היתה אמא". אותו תפקיד שבזמנו עשתה בתיה. הן קובעות פגישה בירושלים.

אפילוג: „בתיה פתחה לי את הדלת בראש מכוסה ושמלה בשרוול ארוך. אבל היתה זו אותה בתיה. ישבנו ופטפטנו, ולא ידענו איפה אנחנו ועד מתי. מידי פעם היתה אומרת 'בעזרת השם', וזה היה לי משונה. אבל היא נראתה מאושרת, ורואים שטוב לה. כנראה שמה שבתיה חיפשה בתיאטרון היתה התעלות, ואת זה היא מצאה בדת".

בתיה לנצט. אותה גברת בשינוי אדרת.

אורנה פורת. פגישה בירושלים.

„נשארתי בחיים..."

מאי, 1948. אוריאל פופיק, חובש קרבי בפלמ"ח, משרידי המגינים על גוש עציון, נופל בשבי הלגיון הערבי. בין ההולכים – 80 בנות לוחמות. 1985 – ד"ר (לספרות ילדים) אוריאל אופק מחפש את אחת הבנות, מי שבישרה להוריו המתאבלים שנותר בחיים.

„הליגיונרים אספו את שרידי הלוחמים מכפר עציון, משואות יצחק, עין צורים ורבדים, והובילו אותנו לחברון. בחברון התנפל עלינו המון מוסת על ידי ראש העיריה, ולולא חיילי הלגיון שהגנו עלינו, לא היינו יוצאים מזה בחיים. משם לקחו אותנו למחנה מפרק שבעבר הירדן. החשש הגדול שלנו היה מפני הפקרת הבנות לחסדי השומרים הערבים. התחכמנו להם ו„הפכנו" אותן לנשותינו. מעין נישואים פיקטיביים. לאחר שלושה שבועות ומשא ומתן בינלאומי הושג הסכם שחרור לבנות. התנאי: איסור חמור על העברת חומר כלשהו ארצה".

לאוריאל חשוב היה מאוד להעביר כמה שורות בכתב ידו אל הוריו. חשוב עוד יותר מאשר לחבריו. הוא היחיד ששמו נשמט, משום מה, מרשימת השבויים, אותה העבירו הירדנים דרך הצלב האדום לישראל. בארץ הוא נחשב בין הנופלים.

הוא פונה אל פלטיה מרכדים, אותה הכיר עוד בתנועת הנוער בשכונת בורוכוב (כיום גבעתיים), ומבקש ממנה להבריח בשבילו פתק להוריו. פלטיה מטמינה את הפתק בתוך סולית נעלה, ובשורת החיים מגיעה ליעדה.

עכשיו הוא מחפש את פלטיה, ופלטיה מתקשרת. היא אמנם לא האזינה לתוכנית, אלא שעם שם כמו שלה מישהו שהאזין וזיהה קישר ביניהם. שוב התרגשות וזכרונות. פלטיה מספרת לו פרט ששכח, או לא ידע. „לאחר יום הגיעה אלינו סבתא שלך עם עוגה ענקית. יצא כאילו אני, עם הפתק, החייתי אותך".

שתי טבעות

לא תמיד כדאי לסגור מעגל, אך מי חכם ויידע? רחל מ. לא ניחשה. מה גם שאחת משתי הטבעות שעל אצבעה שימשה תזכורת תמידית, כאילו לחשה לה: מצאי אותו!

ב־1939, ברומניה, היתה רחל הצעירה חברה ב„הכשרת קיבוץ" של תנועת הנוער „בני־עקיבא". שם הכירה את יוסף, ואהבתם פרחה. מלחמת העולם כבר נראתה באופק. מעטים זכו לסרטיפיקט, ועלו לארץ ישראל. יוסף אינו יודע שהוא מהאחרונים שבמאושרים. הוא מבטיח לרחל: אחכה לך, ועונד לאצבעה טבעת מוזהבת לאות. המלחמה מערבבת את היוצרות והגורלות. בסיומה מוצא יוסף, אז כבר אחד מחיילי הבריגדה היהודית, את רחל, אחת הניצולות היהודיות. רחל מתחמקת מפירוט מהלכה של פגישה קצרה ופתאומית זו.

יוסף ממשיך עם חבריו בבריגדה ורחל, לאחר מספר שנים, נישאת ליהודי דתי כמוה, מהנדס במקצועו. הם עולים לישראל, מגדלים משפחה ורואים נחת בחייהם. כל אותה עת עונדת היא על אצבעה שתי טבעות. את טבעת ההבטחה ואת טבעת הנישואין.

מה גרם לרחל לשוב ולחפש את יוסף לאחר 45 שנים? לפני ארבע שנים התאלמנה, ילדיה בגרו ועזבו את הקן, ובהיותה לבדה, נתפנתה לזכרונות. „הקשר הלילי" נוצר בדרך נפתלת, והתברר שיוסף, חבר קיבוץ השומר הצעיר, התאלמן אף הוא לפני שנים מספר. את הפגישה ביניהם ביקשה רחל לקיים בירושלים, ליד הכותל.

בהתרגשות מסויימת, הנובעת מאכזבה ותמהון, היא מספרת על הפגישה: „נפגשנו כשני זרים. שלום, שלום,

אוריאל אופק. מכתב קצר להורים.

מה נשמע. אני, שכל חיי הייתי אשה דתית ומאמינה, והוא – חילוני גמור שעזב את הדת והלך לקיבוץ השומר הצעיר כמעט מיד לאחר עלותו ארצה, מה היה לנו לומר זה לזה? מה היה לנו במשותף? אדם שלא התפלל למעלה מארבעים שנה הוא היה לגבי כאילו אחד העובר ברחוב".

בתי בובתי תמר...

יום אחד התפנתה אביגיל גלבוע לבית יזרעאלי לעשות סדר במצבורי ניירות שנערמו אצלה במשך השנים. תוך כדי מיון נתקלה בפתק מהוה, בכתב יד ילדותי, שהחזיר אותה לילדות: מזכרת נצח לחברתנו הקטנה אביגיל.

„הנני מוסרת לך את בתי בובתי תמר
„אני טיפלתי בה ואהבתי אותה במשך המש שנים
„עכשיו אני מקווה שתהיי לה אם נכונה.
„שאולה פינ–" (והאות האחרונה נתלשה)

אביגיל נולדה בעזה, שם שימש אביה, ד"ר יזרעאלי, כרופא המקום. במאורעות תרפ"ט, זמן קצר לאחר שעברה המשפחה לבאר טוביה, נרצח האב על ידי פורעים ערבים שהרסו את המושבה עד היסוד. בחוסר כל, הגיעו האם ובתה לתל אביב, ואביגיל התקבלה לכתה א' בגימנסיה הרצליה. סיפורה נודע, מטבע הדברים, לילדי בית הספר, והיה הרקע לאותה מתנה מיוחדת שקיבלה משתי ילדות, שאת שמותיהן לא ידעה.

באולפן „קול ישראל" סיפרה אביגיל: „שתי בנות, גדולות ממני בכמה שנים, היו ניגשות אלי לפעמים בהפסקה, משחקות אתי, מסדרות לי את הסרט בשיער, ומראות לי תשומת לב. יום אחד הביאו לי בובה יפהפיה עם שערות בלונדיניות ושמלות להחלפה, שמלה יוצאת דופן באותה תקופה, ומעולם לפני כן לא ראיתי כמותה. עם הבובה נתנו לי את הפתק, ואם אני לא טועה, צרפו גם פתק מאמא שלהן אל אמי, שתרשה לי להחזיק בה. הבובה היתה לי עולם שלם. היא סימלה בשבילי חום אנושי, איכפתיות ויחס. שמרתי עליה עשר שנים, והיא אבדה, כשהיתה כבר בלויה ודהויה, כשעברנו דירה. עד שמצאתי את הפתק לא ידעתי את שמות הבנות, ולא יכולתי לחפש אחריהן. הקשר אתן נותק עוד באותה שנה, מאחר שעברתי עם אמי למקום אחר".

על הקו שאולה לבית פינס, מטפלת בתינוקות, חברה זה 47 שנים בקיבוץ מעוז חיים. „למה נתתן לי את הבובה?" שואלת אביגיל. שאולה: „ב־1929 היינו בתלפיות בירושלים. המאורעות הטביעו את חותמן עלינו. אז גם שמענו על גורל באר־טוביה. כשהגעת לבית הספר, סיפרו לנו מה עבר עליך והחלטנו לטפל בך. אני הייתי בת 11 ואחותי יותר גדולה".

אביגיל: „מנין היתה הבובה?"

שאולה: „מחוץ לארץ. היא הגיעה אתנו באניה. בארץ לא היו בובות כאלה".

הן מחליפות כתובות ומספרי טלפון, הבטחות להיפגש. כמו כולם. ■

עסקים

אורית הראל

להצליח להיות מצליחן

רוג'ר ברנסון רוצה שעובדים יבקשו מההנהלות לקנות עבורם, לחג הבא, את קסטות „הדרך להצלחה" שהוא מוכר, במקום סכו"ם. הוא בטוח שהאזנה ארוכה ל„חשוב ותתעשר", בקול נופת הצופים של רן כנר, היא עניין הרבה יותר פרקטי מעוד כמה סכינים או מזלגות.

ברנסון ימכור לכל מי שרק יקנה, 13 כללים בדרך אל העושר, אותם הגה אחד נפוליאון היל, שבעצמו וודאי התעשר מהעניין. תיכף אחרי הקסטות המתורגמות שלו, שרן כנר חוזר ומבקש בגוף הדברים להקשיב להן לבד (למה? בקבוצה מישהו אולי יעשה צחוק מהעניין?), הוא פותח ארש־רש את מכון „הדרך להצלחה", שיציע קורסים בני ארבע הרצאות, תמורת 100 דולר (כולל הקלטות), שגם הם יביאו אותך לעושר ולאושר.

רוג'ר ברנסון. עושר ואושר ב-100 $.

בתנאי כמובן, שתמלא בקפידה אחרי הוראת צוות המדריכים, שעדיין לא גובש סופית. בית ספר למצליחנים.

קשה להגדיר את ברנסון, לפחות מבחינה חיצונית, כהתגלמות דמותו של המצליחן הקלאסי. האיש שנולד בארגנטינה, חי 12 שנה בארה"ב; שם גילה את „הדרך להצלחה", והגיע לארץ לפני 12 שנה בעקבות „עניין אישי", נראה יותר כמו סוכן מכירות דהוי ועייף. לבוש ז'קט פוליאסטר רחב־דשים ועניבה לא כל־כך אופנתית, הוא מרצה על רגל אחת, בנימה שתדלנית, את הרעיונות המרכזיים של תורת ההצלחה. הוא אמנם פותח בהצהרה ש„הצלחה היא לא בהכרח כסף אלא מימוש הדרגתי של רעיון בעל ערך", וגם אומר ש„המפתח להצלחה או כשלון הוא שהאדם יהיה מה שהוא רוצה להיות", אבל מהר מאוד חוזרים לעושר כמדד להצלחה. עובדה, גם הקסטה הראשונה שהוא מוציא לשוק, עניינה הוא איך להתעשר.

הוא משחרר ברצף משפטים ארוכים, מלאי התפעלות, מאכות השיטה של „הדרך להצלחה", ומדגים את דבריו בהרבה פרוספקטים ותמונות של הגיבורים. קשה לעקוב אחרי מה שהוא אומר, המילים מתפזרות מסביב כמו ענן ערפל סמיך, אבל בקצת מאמץ אפשר לשמוע שם הדים של גישה חיובית לעצמך ולחיים, והגדרת מטרות אישיות, שהם הקו המנחה של הרבה ספרים מוקלטים על הצלחה בכל מיני תחומים, שכולם מוצאים לאור על ידי חברה אחת, אותה מייצג ברנסון בארץ. נשמע קצת כמו עוד סוכן ספרים, מסוג מאוד מסוים, קצת כמו מי שמוכר כוסות רוח. „זו לא הטעיה" אומר ברנסון, „כי אני לא מבטיח הצלחה לאף אחד. הקורס שלנו הוא תרומה של 10 אחוז. שאר 90 האחוזים תלויים באיש".

את עצמו מגדיר כ„מצליחן בדרך". בינתיים הוא פותח את המכון ועסקי הקסטות על בסיס מסחרי, אבל „אם לא יילך, אהיה עמותה, אבקש סובסידיות וכו'". הוא בטוח שיש לעסק סיכוי בארץ, וגם אם זה יקח זמן, „אשאר עוד 50 שנה בחיים כדי שיצליח", הוא מאיים בחיוך. ■

צילום: ראובן קסטרו

נילי מוסקונה־לרמן

**היא פירסמה מודעה בעיתון.
הוא נענה לה.
הם ביחד כבר חצי שנה.
הילד אולי בדרך.**

עשה לי ילד

כשנפגשו בפעם הראשונה, היא עקמה את האף. לעצמה כמובן. הזיכרון הראשון שהיה קשור אליו מצא אותו ליד בר עם כוסית משקה וגלבייה. אתה האכסהביציוניסט הזה עם הגלבייה שהשתולל כל הערב, אמרה לעצמה. נלך איתו לים ונגמור את הפגישה הזאת כמה שיותר מהר. את הפנים שלה אני מכיר, אמר לעצמו, כשנפגשו להם העיניים. המורה הזאת שישבה כל הערב עם הפייפ בפה. שניהם נפגשו שנה אחרי שנה במקריות מרהימה במועדוני הים התיכון בעולם. מעולם לא חיבבו זה את זה באותם מפגשים מקריים. מעולם גם לא טרחו לדבר.

כשנפגשו הפעם, אחרי תאום מראש, היו מאד מנומסים. הלכו יחד לים כמו שקבעו בטלפון, ישבו על המרפסת של הילטון בעשר בבוקר ופתאום, באמת פתאום, שמו לב שהשעה ארבע, השמש שוקעת, וסוגרים את החוף. קמו, הלכו אליו הביתה, הוא לקח בגדים להחלפה, ומאז, לא ישן לילה אחד בבית שלו.

מזה שישה חודשים הם יחד. יש ביניהם אותם מבטים מסויימים, מילות חיבה, יד רכה על הלחי או הצוואר. אינטימיות בלתי ניתנת לחדירה. כל זה ממודעה אחת קטנה בעיתון. 30 מילים ואהבה.

הסיפור התחיל ממנה. אביטל, בת שלושים ושמונה, דיילת קבועה באל־על מזה שש עשרה שנה, הרגישה שמתחה את החבל עד דק. השעון הביולוגי השמיע צלצול חירום. התשוקה ללדת גימרה את כל הרצונות האחרים. משך שלושים ושמונה שנים, היא אומרת בפשטות, לא היתה לחוצה בעניין הזה של חתונה. נולדה לאמא איטלקייה עם טון חינוכי של להיות התלמידה הכי טובה בכיתה. אחר כך אוניברסיטה ושלוש שנים משפטים, שפות, מלונאות וכל אותו זמן לא עוזבת את הדיילות.

פיתחה עצמאות כלכלית ונפשית. בחרה את הגברים שאיתם רצתה לחיות לפי כללי המשחק שלה. טיילה ביפן ובדרום־אמריקה לבד. מילת המפתח היתה חופש. תודה לאל, היא נושמת עמוק, אמא פולנייה אין לה. היא חונכה על משפט איטלקי יפיפה שאומר: חצאית של בחורה עשוייה עופרת, אבל ברגע שמרימים אותה פעם אחת היא יכולה להפך קלה כמו נוצה. לאמא שלה כאבה העובדה שהיא מחליפה גברים. מילה אחת לא נאמרה אמנם מהכיוון המשפחתי על חתונה אבל בכל זאת אמא שלה אמרה בעדינות שהמצעים של הנדוניה התחילו לדהות, אולי כדאי לאוורר אותם.

המשפט הבא שאמרה אמה היה הרבה יותר בוטה. תלדי ילד, אמרה לה, אני אעזור לך לגדל אותו. זה הכל.

ממסיבות רווקים ופגישות עיוורות תמיד ברחה. חשבה על גימיק אחר שיסקרן גברים. החליטה על מודעה בעיתון עם ניסוח כזה שידחוף עט ליד של מי שקורא אותה. את המודעה הרכיבה כמשוואה מתמטית. כתבה בכוונה 'איש העולם הגדול' כי אין לה כוח לגדל בגילה אף אחד. לא רוצה להסביר למי שיהיה מולה מה זה קונצרט או מסעדה סינית. רוצה אותם מוכנים. בג'רוזלם פוסט התעקשה על המינוח מנטש (גבר עם נשמה). בשביל הסטוץ הורידה שנתיים מהגיל האמיתי שלה. הגיעו מאה חמישים מכתבים, שיכולים לשמש פרק מחקר לגרפולוג. בקלילות היא שולפת מהערמה את המכתב של פילו. פילו הוא הגבר הנבחר. כשהוא רואה אותה מחטטת בתענוג בין כל המעטפות הוא כמעט לוחש לי, עשי טובה, תרשמי שיפסיקו לכתוב לה. המכתב שלו רשום בעט נובע. גישה ישירה לא מצועצעת. צלצלה אליו, היה הגבר החמישי שהחליטה לפגוש. שיחת הטלפון ביניהם היתה חמה, זורמת ולא מתחכמת. קבעו להיפגש וללכת לים. אביטל אמרה, ככה תראה אותי ישר כמו שאני בלי איפורים ומסכות.

אם נצא מתוך הנחה שאביטל מיוחדת, פילו הוא טיפוס אמיתי. ממוצא יווני, בן ארבעים ושתים גרוש ואב לילד בן שש־עשרה. אלה הפרטים היבשים. אחר כך באים הפנים שלו עם הקול החם החיוך הרחב והמון הבעות מתחלפות. יש בו צעירות קצת מופגנת. כמו שאומרת אביטל הבחור אוהב את עצמו, החולצות הגדולות, הצעיפים, נעלי התעמלות. גם קצת טיפוס של פליי בוי הוא מודה. גרוש שש עשרה שנה. כל שנה רומן חדש, אפילו כמה יותר. פעם לא הייתי מסתכלת על טיפוס כזה, אומרת אביטל בחיוך צדדי קטן. היום, עם הכשלות של גיל ארבעים, אני יודעת לקלף ממנו את הקליפה החיצונית ולראות את הרגישות, הסבלנות, ההבנה שמקופלים לו בפנים.

את המודעה שלה הוא ראה על יאכטה של חבר באמצע הים. כבר שנה מחפש מכונית מיוחדת. מהטור של המכוניות עבר, כמו תמיד, אל העמודה של בנות זוג ויחסים. תענוג פרטי שלו לקרא על מופרעויות של אנשים, הוא אומר. בין כל המודעות הקטנטנות מיקד את תשומת ליבו האינצ'ון שלה. גם גודל המודעה וגם הניסוח שלה. בערב בבית הוציא מהכיס את המודעה הקטנה הגזורה וישב לענות. פעם ראשונה בחיים שהוא עונה על מודעה. הוא נשבע.

כשהם מדברים על חצי השנה האחרונה שזה פרק הכי ארוך שכל אחד מהם הקדיש למשהו אחד, יש בקול שלהם שמחה, שמתחלפת לפעמים לטונים של ויכוח. בגילאים שלנו אנחנו באים אחד לשני עם צרור לא מבוטל.

לעומת זאת עולה מהכיוון שלו משפט שגורם לה לכווץ את השפתיים בעקשנות. רוצה שהיא תוותר על־אל על. הנגיעה הזאת בעצמאות שלה מקפיצה אותה. הקנאות שלו לגביה קצת מפחידה אותה. רוצה שתנתק קשרים שקרובים לה. היא לא מוכנה. מתחיל ויכוח. עולים טונים צורמים. פילו גם מעדיף שיתחתנו. את אביטל קצת מצחיק הרעיון של חתונה. אני בגילי עם שימלת תחרה לבנה ורבע עוף. צוחקת צחוק גדול.

מלכתחילה, במודעה שפרסמה, הדגישה את הרצון לילד משותף. יחד עם זה אותתה לכיוון קשר עם גבר. „הקשר" לא היה העיקר. ידעתי היא אומרת שגם אם לא אמצא גבר, את האמהות שלי אגשים בכל מקרה. זה שיושב מולי היום אדם שאני אוהבת זאת הפתעה אדירה. טוב להם. הוא מפנק אותה עם קפה למיטה ופרחים. מגניב לה מכתבים למזוודה כשהיא טסה. היא אומרת עליו, הגבר שלי, בלי טיפת מבוכה או קיטשיות בקול.

ככה בישירות. הם גם לא רוצים פרסום. היססו מאד עם החשיפה. מה ששיכנע אותם היתה העובדה, שהרבה חברים שלהם שסולדים משדכנים ופגישות עוורות יושבים לבד בבית. הם מוכרחים להעז, אומרת אביטל. כמונו.

זה מול זה. הוא מניח כף יד רחבה על הבטן שלה ואומר אולי יש לה בפנים את הילד שלנו, והם נכנסים שוב לבועה הבלתי חדירה. פילו, מן הסתם, לא ילחץ עליה בעניין החתונה. יהיו להם קודם ילד או שניים. מודעה אחת קטנה של עיתון, צרור עבה של מכתבים – ורק אחר כך טכס משותף. שגם הילדים יקחו בו חלק – טכס החתונה. ■

שינה טובה אינה מותרות.

שי בלעדי לרוכשי סילי
ריפודית נילי

על מוצר איכות כמו סילי יש לשמור היטב. בארה"ב ובאירופה מגינים עליו מגן מזרון. עכשיו מרענק מגן המזרון המרופד של נילי כשי לרוכשי מזרון סילי.
ריפודית של נילי עשויה מריאלן כותנה עם מילוי פוליאסטר וניתנת לכיבוס במכונת כביסה.

אפנת כלי מיטה

מודעה זו מיועדת לאנשים שזמנם יקר.
נשים וגברים שצריכים להיות משך כל היום במיטבם ובמלוא אונם, כאלה שאחרי יום של מאמץ נפשי וגופני מגיע להם לילה טוב באמת.

לאנשים היודעים כי שינה טובה אינה מותרות
בישראל יש כבר אלפי אנשים וגברים היודעים זאת ובעולם - מליוני אנשים. סילי פוסטורופדי הוא מזרון הנמכר ביותר בארה"ב, קנדה, אוסטרליה ובארצות נוספות. הוא פותח בארה"ב בשיתוף טובי הרופאים האורטופדיים ותוכנן להעניק לשוכבים עליו נוחות מירבית ובוקר פטור מכאבי גב הנובעים משינה על מזרון רך מדי.

סילי פוסטורופדי מוצע במגוון גדלים. גם בגודל ענק (קינגסייז) 190X200 ס"מ. התרווחו עליו, פשטו ידיים לצדדים ותנו לעצמכם להנות מלילה שכולו נחות.

אם אתם זקוקים למיטה גדולה יותר, יש לסילי פתרון מושלם עבורכם: מיטת הבסיס מיוצרת ביחוד עם המזרון מערכת שינה מושלמת.

30 לילות נסיון ו-5 תשלומים שווים.

נסו את מזרון סילי פוסטורופדי בעצמכם.
אנו יודעים שאחרי מספר לילות של שינה על המזרון הזה תרגישו בהבדל.
על כן אנו מציעים לכם לקחת אותו לביתכם ל-30 לילות לנסיון, ולא פחות מזה - גם לדברים טובים לוקח זמן להתרגל.

הכנסו לאחד ממרכזי השינה של סילי עוד היום
תוכלו לקבל הסברים מפורטים על יתרונותיו הטכנולוגיים הבלעדיים ולנסות אותו בעצמכם - אחרי הכל, המבחן החשוב ביותר למזרון הוא גופכם.

Sealy סילי פוסטורופדי המזרון הנמכר ביותר בעולם.

סילי פוסטורופדי ניתן להשיג ברשת חנויות דניש, רים, רהיטי כל בו שלום, שקי"ם ואצל המורשים המורשים:

יהודית חנוך

אלטע זאכן בחברת השפע

ליבי, זמרת הרוק (שמדת) אצל „אצטורה", של אדריאן, בכפר־שמריהו וגאי, מורה ליוגה. מה לבחור מכל מה שיש פה

על מה אתם חושבים כשאומרים לכם "יד שניה" – על חנות מלאה "אלטע זאכן", עם ריח של עובש באוויר? נו, טוב, אתם פשוט לא בסטייל. חנויות אלה צומחות לאחרונה לא רק מפני שלאנשים אין כסף והם מחפשים לקנות בגדים יותר בזול. גם זה. אבל, ובעיקר – כי זה באופנה לקחת חצאית משנות הארבעים, לצרף לה מקטורן עכשווי, לכסות את העינים במשקפי־שמש כמו אודרי הפבורן וכבר אתם לבושים בסגנון אופנתי אבל מאד פרטי.

אם אתם צריכים הוכחה נוספת שהבוטיקים של "יד שניה" זה לא רק עסק של עניים, הנה לכם כל אלה שפתחו דווקא במה שנקרא איזורי־רווחה, ברמת־אביב, בהרצליה־פיתוח ובכפר שמריהו.

„כשהחלטתי לפתוח "יד שניה" במרכז־המסחרי של כפר־שמריהו, אמרו כל ידידי, מה פתאום? מי יקנה פה? חבל על הזמן שלך", אומרת אדריאן לוז, „אבל אני לקחתי את הרעיון מחברה שלי שיש לה בוטיק כזה בהמסטד, שכונה עשירה של לונדון. החלטתי לנסות ולתת לעצמי חצי שנה, אבל לא הייתי צריכה לחכות כל כך הרבה זמן כדי לגלות שגם פה זה עסק טוב ושאנשים אוהבים את זה".

"אצטורה", כמו שקראה אדריאן ל"יד השניה" שלה, נראית כמו חנויות מסוג זה בחו"ל. מלבד בגדים יש גם משחקי ילדים, ציורים, קעריות חרסינה, חוברות של "נשיונל ג'אוגרפיק" וכל מיני "שמונצעס".

„מדהים לראות, איך אנשים מגיבים על הדברים שהם רואים", אומרת אדריאן, אשה נאה וחייכנית, שעלתה ארצה מאוסטרליה לפני 15 שנה. „נכנסים לכאן עשירים ועניים, צעירים שבאים לחפש עתיקות עם סגנון, הייקים הזקנים מותיקי כפר־שמריהו, שבהתחלה באו סתם מתוך סקרנות ועכשיו גם קונים ומוכרים. הנשים העשירות שגרות באיזור הזה שהארונות שלהם כבר מלאים, לא רק מוכרות בגדים, גם קונות, כי מה שנמאס על אשה אחת מוצא־חן בעיני האחרת. הן רק מבקשות לוודא, שמי שמכרה את הבגד זו לא חברה שלהן. עוזרות־בית עושות פה תחנה בדרך הביתה וקונות בגד לעצמן או לילדיהן. יום אחד נכנסה פיליפינית שעובדת בסביבה וקנתה עשרים ושנים קילו של בגדי ילדים, לשלוח הביתה בחבילה".

אצל אדריאן אפשר למצוא מערכת משי בצבע אפרסק של אוברזון, מכנסים ומקטורן מסריג כחול עם תוית של איב סאן לוראן שמחירם 150 שקל, אבל גם חצאית מצמר במשבצות שחור־לבן ב־30 שקלים.

יש גם סיפורים מאחורי הבגדים: מעיל־משי ארוך ואלגנטי שנראה חדש לגמרי, הובא ע"י אשת אנגליה, שספרה שקנתה אותו עם שמלה תואמת באחד מבתי־האופנה בלונדון, לכבוד קבלת פנים אצל המלכה. קבלת־הפנים נערכה יומים לאחר יום־כיפור 73' והאשה הרגישה שלא תוכל ללכת לקבלת־הפנים כשישראל נאבקת על חייהן. המלכה לא הזמינה אותה שנית ואת הבגדים האלה כבר לא בא לה ללבוש. בשבוע שעבר נכנסה דוגמנית, ראתה את השמלה וקנתה אותה, המעיל עדיין למכירה. מחירו, 150 שקלים.

אחת הבעיות של אדריאן, היא שרבים מהבגדים הם במידות קטנות. „אנשים משמינים והבגדים נעשים קטנים", אומרת אדריאן, „אבל יש גם בגדים גדולים כמו למשל זוג מכנסי־ג'ינס, מידה 52. הדבר הכי מסובך בעסק הזה הוא הנהלת החשבונות, אני לא קונה בגדים אלא לוקחת אותם לחנות לתצוגה, אם בגד לא נמכר חודשיים הוא מוחזר. אבל בדרך כלל הם נמכרים קודם לכן". – ואת, האם אינך מתפתית לקחת את הדברים היפים? אני שואלת את אדריאן. „בודאי, אבל קבעתי לי כלל, שכל דבר מוכרח להיות בחנות שבועיים ורק אחר כך אני מרשה לעצמי לקחת אותו. אני רוצה שיהיו אצלי מה שיותר דברים יפים ואם אקח את כולם לעצמי, זה לא יהיה הוגן..."

איב סן לורן ב־15 ש"ח

„לקנות ביד שניה, זה כמו מחלה, כשנדבקים בחיידק הזה כבר אי־אפשר להפסיק", אומרת רותי גלזר, שחרחורת נאה ומתולתלת עם זוג עיני תכלת, המנהלת יחד עם אמה חנות יד־שניה במרכזה מסחרי של הרצליה־פיתוח. „יש אנשים שנכנסים שלש פעמים ביום לראות, מה חדש ולהיות בטוחים, שאם הגיע משהו, הם לא יפספסו אותו".

אצל רותי, הבגדים נראים ישנים־כמו־חדשים, מי שנובר קצת ימצא בגדים עכשוויים, כמו חולצת־משי ורודה־סגולה, שנמכרת ב־15 שקל ונושאת תווית של „איב סן לוראן". בצד מודדת גברת מטופחת ואופנתית שכמיה מצמר באריגת „הרינגבון" בגווני ירוק־לבן. היא מתייעצת עם רותי האם אפשר לצבוע את השכמיה; רותי אומרת שלא כדאי. הגברת, לקוחה וספקית ותיקה, הבואה איתה בגד ויוצאת עם בגד. „אחרי שקונים פעם אחת בגד יפה במחיר מצחיק", היא אומרת במבטא דרום־אמריקאי, „כבר אי־אפשר להכנס לבוטיק ולשלם את המחירים שלהם. אני הייתי רגילה לקנות ביד שניה בחו"ל, אז באופן טבעי המשכתי עם זה בארץ. גם עכשיו כשאני נוסעת אני נכנסת לכל חנות כזו, בחו"ל".

„בזמן האחרון", אומרת רותי, „שמתי לב שנכנסות הרבה נשים ונערות שחזרו בתשובה. יש להן בעייה של בגדים, חולצות עם שרוולים ארוכים, למשל, או בגדים לילדים. הן קונות לילדות בגדים שאנשים מביאים מחו"ל. הכי־מבוקשים זה שמלות שאני מקבלת מילדה שנמצאת בפנימיה באנגליה.

„אני לוקחת בגדים רק בקונסיגנציה. כשמשהו לא נמכר – אומרים לי 'תתני לצדקה'. יש נשים שאני יודעת שמביאות דברים יפים, אז כשהן מתחילות לפתוח את החבילה אני מתרגשת, כמו ילדה שמקבלת מתנת יום־הולדת. כמה עבודות כאלה יש עוד?

„יש לי כבר הרבה לקוחות, כולן מהאיזור הזה, אני מכירה את הטעם שלהן, שומרת בשבילן דברים. אמרה אחת הנשים שקונות אצלי, אשה עשירה, שמביאה לי בגדים יפהפיים: 'פעם, כשהייתי נותנת בגדים לעוזרת, היינו שתינו במבוכה. הבגדים שלי אולי לא היו לטעמה. עכשיו, כשגיליתי את המקום הזה, אני יכולה לנקות את הארון – ותמיד למצוא לי משהו שאני אוהבת ושנמאס למישהו אחר. ואני יודעת, שגם העוזרת שלי קונה פה". ■

טעם של בית. זול וקל להכנה

ריבות ומרקחות מפירות חורף

אחת הדרכים הנעימות ביותר לשמר את טעמי החורף לעונות הבאות היא הכנת ריבות מפירות המצויים בשפע בעונה זו. הכנת הריבות ומרקחות ביתית וללא ספק גם סיבה נוחה לניצול שאריות הפרי או פרי שמחירו זול במיוחד.

הכנת הריבות כשלעצמה, אינה תורה מסובכת. היא כוללת, בדרך כלל, בישול ממושך של הפרי, בתוספת סוכר. אחת הנקודות המכשילות היא מציאת נקודת הקרישה המדוייקת של הריבה. נקודה זו מציינת את הסמיכות הרצוייה שלה ומירקמה הנכון. הדרך היעילה ביותר להגיע לנקודה זו היא בדיקה תכופה של הריבה, לאחר זמן בישול מומלץ. הבדיקה פשוטה ביותר נעשית על־ידי טפטוף מהריבה על משטח יבש וצונן (צלחת חרסינה למשל). הטיפה תצטנן במהירות ותתן מושג על המירקמה של הריבה ברגע זה. אם הריבה נראית דלילה מדי – יש להמשיך ולבשל ולבדוק שוב בטווח של דקות ספורות.

הריבות הביתיות נבדלות בטעמן המיוחד והטבעי מאלה המיוצרות בבתי־החרושת. רמת הסוכר הגבוהה בהן מבטיחה שימור לאורך זמן ואולם כדי להבטיח שימור נאות יש למזוג את הריבות לצנצנות מעוקרות, בעלות מכסה הרמטי. לצורך עיקור הצנצנות יש לצקת לתוכן מים רותחים ולייבש אותן הפוכות על רשת, בתנור שחומם מראש לחום של 100 מעלות. מוזגים את הריבה לצנצנות בעודה חמה וחותמים היטב.

יפה להגיש מרקחת מעשה בית כשי. יוצקים אותה לצנצנת או כלי חרס נאה, מציינים את תכולתו ומעטרים בסרט או מטפחת צבעונית כמיכסה.

מארמלד – ריבת הדרים / אנגליה

קשה לחשוב על שולחן של שעת תה או ארוחת בוקר אנגלית ללא ריבת התפוזים המרירה הזאת. אם מבקשים להפחית מדרגת המרירות יש להרתיח את הקליפות לחוד במים טריים, לסלק את המים ולחזור על תהליך ההרתחה ארבע פעמים.

כ־2.5 ק"ג

פרי הדר (תפוזים, לימון אשכוליות)

9 כוסות מים

1.5 ק"ג סוכר

סוחטים את המיץ מהפירות (אך מסננים ממנו רק את החרצנים) וחותכים את הקליפות לרצועות דקיקות. מניחים את החרצנים בשקיק מוסלין.

מרתיחים את המים עם המיץ הבלתי מסונן ועם שקיק המוסלין שבה נמצאים החרצנים. מבשלים עד שכמות התערובת פוחתת לחצי בערך.

בסיר אחר מכסים את הקליפות במים קרים ומרתיחים. מסננים מהמים ומרתיחים שוב. חוזרים על התהליך בתאום למידת המרירות שמבקשים לקבל. מבשלים את הקליפות במים רותחים עד שהן מתרככות.

מוציאים את שקיק המוסלין עם החרצנים מהמיץ המבושל. מוסיפים את הקליפות הרכות ואת הסוכר. מרתיחים ומבשלים על להבה נמוכה עד שהתערובת מסמיכה. כדי לבדוק אם הריבה הגיעה לדרגת הקרישה, מטפטפים ממנה למשטח קר. אם נוצר קרום על הטיפה כשמזיזים אותה באצבע, אות הוא כי היא מוכנת. אם הריבה נראית דלילה מדי, ממשיכים לבשל עוד מספר דקות ובודקים שנית.

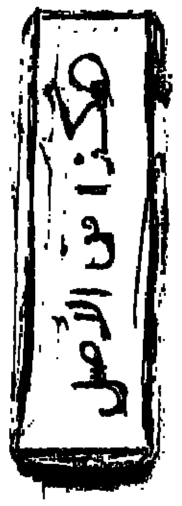

ריבת אגסים בחומץ / צרפת

מעדן חמצמץ, ההולך נפלא עם לחם צרפתי טרי וחמאה ושטעמו, כמו יין טוב, משתבח עם הזמן. רצוי לא להגיש ממנה אלא חודש לאחר הבישול.

כ־1 ק"ג ריבה

1 ק"ג אגסים בשלים ומוצקים
3 כפות חומץ בן יין
3 כוסות סוכר

קולפים את האגסים ומוציאים את הליבה. חותכים את הציפה (בשר הפרי) לחתיכות ומניחים בסיר. מטפטפים את החומץ על האגסים ומכסים בסוכר. מערבבים קלות ומאחסנים במקרר, מכוסה ל־24 שעות.

מניחים את הסיר על להבה נמוכה ומביאים לרתיחה. מבשלים מבלי לבחוש כחצי שעה, עד שהאגסים רכים ומתחילים לבדוק אם התערובת הגיעה לנקודת הקרישה. בודקים על־ידי טפטוף על משטח קריר. אם נוצר קרום דקיק על פני הריבה כשדוחפים אצבע – אות הוא כי היא מוכנה. יוצקים לצנצנות מעוקרות ואוטמים היטב במכסה. מאחסנים חודש לפחות לפני שמגישים.

צירוף בלתי שגרתי: אגסים וחומץ

ניצול שפע הפרי בחורף: מרקחת תות שדה

מרקחת תות שדה / ישראל

מקורה של המרקחת הזאת באירופה, המזרחית והמערבית, אולם היא התאזרחה אצלנו עד כי נראה שהיא חלק בלתי נפרד שהשולחן הלאומי שלנו. אפשר לנצל לטובתה את השפע הבלתי נדלה של פרי הזה בחורף ולהכין מלאי ממנה לכל השנה. אפשר לנצל להכנת הריבה תותים מאיכות ירודה, אך יש לזכור, כי דוקא פירות פחות בשלים מכילים כמות רבה יותר של פיקטין, שהוא חומר הגורם לקרישת הריבה. תוספת מיץ לימון מגדילה את כמות הפיקטין ומבטיחה קרישה טובה.

ל־ק"ג סוכר
3 כפות לימון

שוטפים את התותים ומסירים מהם את עלי הגביע הירוקים. מניחים בסיר גדול ומכסים בסוכר. משהים במקרר למספר שעות, או למשך הלילה, עד שהתותים מפרישים כמות ניכרת של מיץ.

מניחים את הסיר על להבה בינונית ומביאים לרתיחה.

מוסיפים את מיץ הלימון וממשיכים לבשל, על להבה נמוכה. מתחילים לבדוק את דרגת הקרישה לאחר שהתערובת פוחתת לכדי ⅔ בערך מהכמות המקורית. מצננים מעט ומעבירים לצנצנות מעוקרות בעוד הריבה חמה.

טוטי פרוטי / ארצות הברית

מעדן פירות מעורבים, שנאה להגישו בתקרובת ליד כוסות תה מהבילות. המיוחד בו הוא תוספת של יין לבן ושימוש בפירות מסוגים שונים להכנת המרקחת.

כ־3 ק"ג

500 ג' תות שדה
500 ג' אגסים

400 ג' אננס (טרי או משומר)
500 ג' תפוחים
1½ כוסות יין לבן.
1½ ק"ג סוכר
4 כפות ברנדי

שוטפים ומגלענים את כל הפירות (לא קולפים). מניחים בסיר גדול ומוסיפים את היין. מביאים לרתיחה ומבשלים, על להבה נמוכה, עד שהפירות מתרככים. מסירים מדי פעם את הקצף שנוצר על התבשיל.

מוסיפים את הסוכר לפירות המבושלים, בוחשים היטב ומגבירים את הלהבה. מבשלים על להבה חזקה, במשך כ־10 דקות. בודקים את דרגת הקרישה על־ידי טפטוף התערובת על משטח קר. כשהריבה הגיעה לדרגת הקרישה הנכונה, בוחשים פנימה את הברנדי. יוצקים לצנצנות מעוקרות וחותמים היטב.

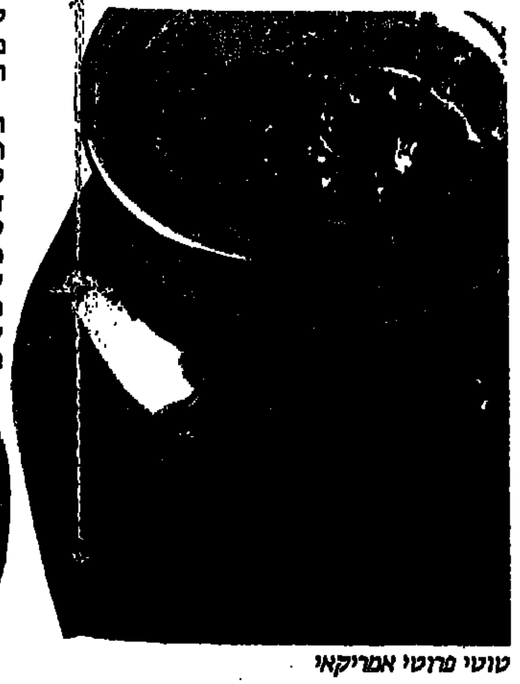

טוטי פרוטי אמריקאי

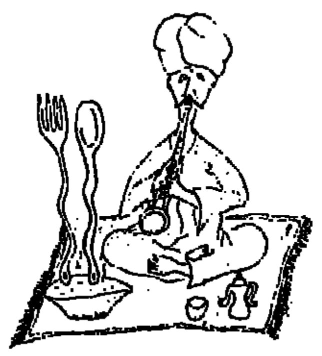

צ'טני תפוחים / הודו

לא בדיוק ריבה אבל בהחלט כדי לנסות. הצ'טאני הוא תערובת מתוקה חריפה, ההולכת נפלא עם מאכלי בשר ועוף ובמיוחד עם תבשילי קרי הודיים. פירות וירקות מתובלים, מבושלים בחומץ ובסוכר מניבים את המרקחת הריחנית הזאת הנשמרת זמן רב במקום אפל ויבש.

כ־2 ק"ג:

1 ק"ג תפוחים לבישול (כמו גראנד)
100 ג' בצל
250 ג' צימוקים
½ כף זרעוני חרדל
קליפה מגוררת מ־½ לימון
כף מיץ לימון
2 כפיות זנגביל טחון
2 כוסות חומץ
½ ק"ג סוכר חום

קולפים את התפוחים ומסירים את הליבה. טוחנים אותם, ביחד עם הבצלים והצימוקים במטחנת בשר או מעבד מזון.

כותשים את גרגרי החרדל ומוסיפים לתערובת. מוסיפים גם את קליפת הלימון, המיץ הזנגביל וכוס וחצי מהחומץ. מכסים ומבשלים על להבה נמוכה עד שתערובת מתרככת.

בסיר קטן מוסיפים את שארית החומץ לסוכר חום ומערבבים מעל להבה נמוכה עד שהסוכר נמס. יוצקים את הסירופ לתערובת הפירות וממשיכים לבשל, בלי כיסוי עד שהתערובת מגיעה לנקודת הקרישה, כמו ריבה. יוצקים לצנצנות מעוקרות וחותמים היטב.

מאחסנים במקום אפל ויבש חודש לפני שמגישים. ■

תערובת מתוקה חריפה – צ'טני

רעיון עולמי לחם לא זורקים

יש להניח כי את המשפט „לחם לא זורקים" שמעתם יותר מפעם אחת. גבינה קשה שהעלתה קצת עובש, גבינה לבנה שריח חמוץ עולה ממנה, חלב שהחמיץ או בשר המונח יותר מיומיים במקרר – על אלה, לעיתים קרובות לא חל כל האיסור של לא־זורקים. שכן, „אמא טובה" לא מסירה את העובש ולא משתמשת בגבינה הלבנה למלוי בורקס ולא מכינה גבינה מהחלב החמוץ ולא מכינה משאריות הבשר פשטידה עסיסית. „אמא טובה" מזינה את בני משפחתה רק במזון טרי. אבל לחם זה ידוע, גם אם הוא מסובסד, לא זורקים.

וכרגיל כשמדובר בחכמת חיים גם כאן לא כדאי להתווכח ולא כדאי להשליך ולו גם פרוסה אחת של לחם. לא תאמינו כמה מעדנים אפשר להכין מהלחם שאינו טרי – פשוט שווה לייחל לשאריות.

נתחיל מהמוכר ביותר: לביביות לחם צרפתי. פרוסות של לחם לבן, טבולות בחלב ובביצה טרופה ומוזהבת בטיגון משני צידיו. מגישים עם סירופ או בזוק בסוכר ואפשר לנסות גם, עם גבינה. ואריאציה מתוחכמת יותר על אותו נושא קרויה בפי הצרפתים „קרוק" – כריכים של לחם מטוגן: מניחים פרוסת גבינה קשה בין שתי פרוסות לחם. מהדקים היטב (אפשר לקשור בחוט תפירה רגיל), טובלים בחלב ובביצה טרופה ומטגנים כנ"ל. ולא לשכוח להסיר את החוט לפני ההגשה.

חלאה. כשאוספים שאריות לחם במשך שבוע שלם, אפשר להניח אותו בתנור חמים, לייבשו להלוטין ולטחון אותו במעבד מזון לפירורים. השניצלים יראו אחרת בעזרת פירורי הלחם מאפה־בית. מהכמות שתקבלה אפשר לתבל מראש במלח, פלפל ועשבי תיבול או תבלינים אחרים, לאחסן במקרר ואפשר גם להקפיא.

בשבוע לאחר מכן, מכינים מאותן שאריות לחם קוביות מטוגנות או קליות, המוכרות גם בשמן הלועזי „קרוטונים" ואשר יעשירו כל מרק. חותכים את הלחם לקוביות בנות ס"מ, מושחים בשום (לא הכרחי), מטגנים בחמאה או בשמן, או קולים באסכלה (גריל) עד שהן משחימות היטב. שומרים בקופסא אטומה. מתאים לתפזורת על סלט חסה פשוט.

משאריות של לחם לבן, בתוספת חלב, סוכר תמצית וניל והמאה אפשר להכין פודינג מיוחד ולקנות בו ארוחה חלבית. ל־3־5 כוסות של שאריות לחם לבן מוסיפים 3 כוסות חלב פושר, מעטה מלח 3 חלמונים ½ כוס סוכר ומעט תמצית וניל. אפשר להעשיר את התערובת בפירות מסוכרים או יבשים אבל לא הכרחי. מקציפים את שלושת החלבונים שנותרו משלושה החלמונים עם 4 כפות סוכר לקצף מוצק ומקפלים בתערובת. מעבירים לתבנית אפיה או כלי חסין אש עמוק למדי ומניחים אותו בכלי רדוד, מלא מים רותחים כדי שני ס"מ גובה. אופים ¾ שעה בחום בינוני. וזה מעדן.

ואם רוצים להימנע בכל מחיר מן הלבטים של לזרוק או לא לזרוק, אפשר לאחסן דרך קבע לחם במקפיא. במקרה הצורך, שולפים את הלחם הקפוא ומפשירים בחום החדר או בתנור. רצוי להקפיא את הלחם כשהוא פרוס, ואז אפשר להוציא ממנו פרוסות פרוסות. שתי פרוסות קפואות כאלה, שביניהן ממרח כלשהו או אפילו פרוסת נקניק או בשר מבושל, הם ארוחה נהדרת לילד היוצא לבית־הספר. עד שיגיע מועד הארוחה יפשירו פרוסות הלחם וטעמו יהיה טרי כאילו זה עתה נקנה ואילו הקור של הפרוסות הקפואות הם ערובה לשמירה על הבשר או הנקניק מפני קלקול. ■

מדף הספריה

אשף הגבינות והקדירה

מאז זכה בני סיידא, בשנת הכ"ה למדינה, במקום הראשון בתחרות על בישול ארוחה חגיגית ליום העצמאות, הוא אינו שוקט על שמריו. שבעה ספרי בישול, במתכונת צנועה אך עשירה בתוכן, הם היבול בו העשיר את מדף ספרי הבישול הישראליים עד היום. ספרו השביעי, שראה אור בימים אלה, עוסק במרקים ובתבשילי קדירה. יחד עימו, הופיעה גם מהדורה מחודשת של ספר חאר מפרי עטו, „מעדני גבינות".

המחבר, בן טבריה, מעיד על עצמו, כי את אמנות הבישול ינק מסבתו, שבין סיריה הסתופף בהיותו ילד. ממנה למד את סודות הכנתם של המאכלים המזרחיים שהביאה עימה מבית אבא בחלב ובדמשק. ספרו האחרון מכיל 50 מרקים שונים ו־66 מתכוני תבשילי קדירה. מחיר הספר החדש, הכולל 144 עמודים, 5.74 ש"ח. מחירם של הספרים האחרים דומה.

מתוך הספר האחרון בחרנו במתכון המתאיםבמיוחד לימים קרים, מתכון מקסיקאני שעובד על ידי בני סיידא למטבח הישראלי.

צ'ילי קון קרנה

5־6 מנות:

300 גר' שעועית אדומה
3 בצלים גדולים קצוצים דק
5 שיני שום קצוצות דק
3 גמבות חתוכות לרצועות
2 פלפלים חריפים יבשים קצוצים
½ ק"ג בשר טחון
כפית כמון
מלח, פלפל שחור
200 גר' רסק עגבניות
⅓ כוס שמן
מים
½ כפית של אבקת סודה לשתייה

משרים את השעועית האדומה במים למשך הלילה ומסננים את מי ההשריה; מעבירים את השעועית לסיר גדול, מכסים אותה במים, מוסיפי את אבקת הסודה לשתייה ומבשלים את השעועית, עד שהיא מתרככת לגמרי (מומלץ לבשל בסיר לחץ).

שער הספר „מרקים ותבשילי קדירה" של בני סיידא

מחממים את השמן בסיר שטוח ורחב ומזהיבים בו את הבצל והשום הקצוצים, מוסיפים את הגמבות והפלפלים ומטגנים בחמש דקות (ניתן להוסיף פפריקה חריפה או תבלים צ'ילי). מוסיפים לתערובת גם את הבשר הטחון ומטגנים אותו, תוך כדי בחישה, מכל צדדיו. מוסיפים לסיר את השעועית המבושלת, רסק העגבניות וכוס ממי הבישול של השעועית; מתבלים במלח, בפלפל שחור ובכמון ומערבבים; מביאים את התערובת לרתיחה. מבשלים את התערובת על גבי להבה קטנה ביותר בשמן כ־45 דקות נוספות; מדי פעם בוחשים את התבשיל ומוסיפים מעט מנוזל הבישול של השעועית, במידת הצורך. מגישים את התבשיל כשהוא חם, על גבי מצע של אורז לבן. ■

שירות עולמי

הקוראה ברכה הורוביץ, מבקשת לדעת כיצד מכינים את מילוי הקרם האמיתי לעוגת ה„קרם שניט" או ה„נפוליאון", שתהיה כמו זו הנמכרת בקונדיטוריות. המתכונים הביתיים המוכרים מבוססים בדרך כלל על קרם העשוי מקצפת ופודינג מהיר הכנה המוקצפים יחד. המתכון המקורי מבוסס על קרם מבושל, או כפי שהוא נקרא בשמו המקצועי „קרם פאטיסייר". להכנתו של הקרם הזה מספר גירסאות. להלן אחת מהן, העומדת היטב במבחן והכיס. אם רוצים להעשיר את הטעם – ומוכנים גם לייקר את המתכון – אפשר לקפל את הקרם המצונן בכוס שמנת מתוקה מוקצפת.

קרם פאטיסייר

4 חלמונים
100 ג' (½ כוס) סוכר
40 ג' (4 כפות) קמח
2 כוסות חלב
כפית תמצית וניל

טורפים את החלמונים, הסוכר והקמח עד שמתקבלת תערובת אחידה. מוסיפים את החלב ובוחשי היטב. מעבירים את התערובת מבעד למסננת דקה לתוך סיר קטן. מציבים על להבה בינונית ובוחשים בהתמדה, עד שהתערובת מסמיכה. מנמיכים את הלהבה וממשיכים לבשל עוד מספר דקות, תוך בחישה מתמדת, עד שהקרם סמיך מאוד. מסירים מהלהבה ובוחשים פנימה את תמצית הווניל. מצננים היטב. אם רוצים, מוסיפים שמנת מתוקה מוקצפת, כאמור לעיל.

אופים 2 דפים, מ־200 ג' בצק עלים. מורחים אחד מהם בשכבה עבה של קרם ומכסים בשני. מסמנים ריבועים בעלה העליון וזורים אבקת סוכר.

בקרם פאטיסייר אפשר למלא גם פחזניות קטנות, עוגות טורט ומיני מאפה ועוגות אחרים. ■

פסח עוד לפני פורים

יש מי שאינם ממתינים עד לדקה האחרונה וכבר החלו מכינים אותנו לפחות מבחינה הקולינרית לקראת הפסח העתיד לחול באיחור ניכר השנה. הוצאת זמורה ביתן הזדרזה להוציא לאור ספר שכולו מוקדש למתכונים כשרים לפסח. המחברת, חווה נתן, מספרת בהקדמה על הדרך בה לקטה את המתכונים מבני העדות השונות ועל הניסויים שערכה בהכנתם במשך שנה תמימה.

הספר כולל ארוחות מלאות כמנהגי עדות שונות, שנמסרו למחברת על־ידי רבנים ונשותיהם וכן הסברים על מקורות מנהגי החג ומתכונים מסווגים לפי מנות. הספר מעוטר באיורים שנלקחו מאגדות עתיקות. המתכונים עצמם משלבים מסורת עם טעמים של ימינו אלה ומבטיחים כי כמו בכל שנה גם בפסח השנה לא תשארו רעבים. ספר מתאים כמתנת־חג אלא שאז תידחה שימושו לימים האחרונים של הפסח. ■

שער ספר הבישול לחג הפסח – הגדה ספרדית מן המאה ה־19

חו"ל
מיוחד לסגנון

שחרור האשה נוסח לוב:
„עלינו להיות לצד הגברים שלנו לא רק בתענוגות אלא גם בסבל ובמלחמה".

חיילות במטפחות ראש

חיילות לוביות בשעת אימונים באקדמיה הצבאית בטריפולי

עגיליה הורודים של המדריכה בת ה־16 מתנדנדים אנה ואנה כאשר היא מצמידה לכתפה משגר טילים אנטי אוירי ומכוונת אותו למטרה בלתי נראית בשמים. „זה כבד מאד אבל פועל מצויין", מספרת עיישה עבדולה לקבוצת טירוניות המתגודדות סביבה בחצר המרווחת של האקדמיה הצבאית לנשים בטריפולי. דיוקן ענק של הקולונל קדאפי משקיף לעבר החצר מקיר הבנין הסמוך.

עבדולה היא אחת מ־350 נשים צעירות בבית הספר של חילות היבשה, אשר כמו נשות בית הספר לטיס במיסוראטה הן עדות חיה למדיניותו של קדאפי לשיחרור מוחלט של האשה הלובית.

„אנו נענות לקריאת מנהיגינו לכל הנשים הערביות, מכל האומות, לזרז את תהליך ההתעצמות הצבאית", אומרת סגן־משנה נוראיה אסיאס, צעירה בת 22 ששערה אסוף בקפידה מתחת לכובע הצבאי. „אנו מאמינות כי על הנשים לעמוד לצד הגברים. ולא רק בתענוגות אלא גם בסבל – זו משמעותו של שוויון האשה. ובסבל – הכוונה גם במלחמה".

ואולם קריאתו של קדאפי לשוויון לא זכתה לתמיכה של כל אזרחי מדינה צפון אפריקאית שמרנית זו, המונה יותר מ־3 מיליוני אזרחים. הרעיון של נשים חמושות הוא נועז מאד עבור החברה הערבית המסורתית ונתקל בהתנגדות עיקשת של חוגים ערביים רבים – לדברי עיתונים לוביים ומערביים.

למרות שהאקדמיה הצבאית העמידה עד היום מעל אלף בוגרות טוענים מקורות מערביים כי ידוע להם על לובים רבים אשר הוציאו את בנותיהם מבתי ספר רגילים – משום שתכנית הלימודים בהם כללה אימונים צבאיים. בתחילת 1984 נתקבלה בלוב החלטה אשר דחתה גיוסן של בנות ואולם מאוחר יותר באותה שנה בוטלה החלטה זו בידי קדאפי אשר אף האשים את המתנגדים ב„חתרנות" והזהיר „לא ניתן עוד הזדמנות לקבוצות שאינן תומכות במהפכה".

בראיון שהתפרסם לאחרונה טען קדאפי כי ישנם לובים אשר מחזיקים עדיין ברעיונות המיושנים, כמו שמירת הנשים בבית. ואולם „אני מרגיש כי לאט לאט רעיונותי נעשים יותר מקובלים", הוא אומר בראיון זה.

משק הבית הוא עדיין התעסוקה המקובלת ביותר על נשים לוביות, על פי מקורות לוביים ומערביים. אפילו פמיניסטיות לוביות המועסקות מחוץ לביתן טוענות כי יעודה הראשוני של האשה הוא טיפול בביתה. הגברים עדיין שולטים בפעילות הציבורית ונשים המחפשות תעסוקה מחוץ לבית עדיין בוחרות בעיקר במקצועות כמו אחיות, מורות ומזכירות. „אין לצפות כבר בשלב מוקדם זה למצוא נשים בעמדות בכירות", אומרת קדאזיה מחמד אל ג'אהמי, בת 69, חלוצה בתחום זכויות האשה ומי שהיתה לשדרנית הרדיו הלובית הראשונה לפני 29 שנים. „עדיין ארוכה הדרך עד לשוויו זכויות מלא. על הנשים לרכוש יותר השכלה, להעשות מעורבות יותר בפוליטיקה, ולהתבטא באופן יותר חפשי", היא מוסיפה.

היא נזכרת, כיצד בתחילת שנות ה־70 פנתה לקדאפי והתלוננה בפניו על שדעותיהן של נשים אינן מיוצגות דיין בועדות העממיות. „כדי לפעול בעצמך – השיב לה קדאפי – איש לא ידאג לזכויות הנשים אלא הנשים עצמן. כיום, בדיונים טלוויזיונים למשל, הנשים הן המשתתפות הקולניות יותר, הן נואמות ושרות סיסמאות אנטי־אמריקאניות לצד הגברים.

הנשים זכו גם להשגים בתחום החינוך וכן בעיני החוק. מספר הנשים הלומדות באוניברסיטאות הוכפל מאז 1969 פי חמש – אף כי הוא עדיין רק שליש ממספר הגברים. מספר שווה של בנים ובנות זוכים לחינוך יסודי – כך עולה מסקרים ממשלתיים. נאסרו לחלוטין שידוכי ילדים ושידוכים בכלל מותרים רק אם האשה מסכימה לכך, למרות שמקורות אומרים כי רק מעט נערות מעזות להמרות את פי הוריהן בענין זה.

חוקי גירושין ליבראליים מאפשרים לנשים זכות דיבור כמעט שווה. בעוד שלפני המהפכה יכול היה הגבר להפר את הנישואין על ידי כך שפשוט אמר שלוש פעמים „הרי את מגורשת". ואולם אשה המתעברת מחוץ לנישואין עדיין נאלצת לשאת את מאהבה – אחרת היא צפויה למאסר וילדה יישלח לבית יתומים. ההפלה היא מחוץ לחוק פרט למקרים נדירים מסיבות בריאותיות. ריבוי נשים עדיין קיים למרות שקדאפי מנסה להלחם בו על ידי חוק שיאסור על משפחה אחת להחזיק ביותר מבית אחד.

על פי המקורות אשה מעל גיל 30 שאיננה נשואה נחשבת ל„בלתי מאושרת" ול„כשלון" על ידי החברה.

קדאפי מגנה מדינות ערביות אחרות על כך שהן מחזיקות את האשה בבית „מדוכאת ומשותקת" ולאחרונה הזמין שש עיתונאיות מערביות לראיינו „כיון שהייתי רוצה לראות את עולם הנשים והגברים משתווה", כדבריו.

אשתו של קדאפי, סאפיה, בת 32, אינה לובשת את הרעלה – הכיסוי הערבי המסורתי – אשר לדברי בעלה אין לו עוד משמעות. ואולם רוב הנשים הלוביות עדיין מתכסות בו. וגם רבות מהחיילות הלוביות הצעירות חובשות מטפחות ראש. ■

מזל טוב ☆ החלמה מהירה ☆ פורים שמח

תן לבלוני חמימן הססגוניים והליפים שלנו לומר את הברכות ללא מילים... יש בלון לכל ארוע, בשלל צורות וצבעים, למסיבות, לימי־הולדת וגם לקידום המכירות בעסקים.

צלצל עכשיו!

ותקבל שרות מיידי הכולל: הגשת מתנות; משלוח מנות עבורך בידי ה„דוורים המזמרים" שלנו שיגיעו מחופשים ויפריחו בלונים (ואם תרצה, גם שמפניה או צעצוע) לכל כתובת שתאמר ובכל שעה שתבחר.

כרטיסי אשראי ויזה וישראכרט מכובדים על ידינו.

BALLOON

צלצל עכשיו:
בלון וברכה בע"מ
08-471073
02-423045

מבצע "אמנות המטבח" בנושא הפסטה עומד להסתיים!

AK

האם כבר שלחת ל את המתכון שיטיסך לנופש באיטליה?!

פרטים בגליון פברואר של "את"

صورة عن الأصل

פעם הם היו גדולים – אוסקר סילבסטר ליאון והראשים המכווצים שלו.

אורית הראל
צילום: גאמא

מכווץ ראשים

בארגנטינה, בעיר קטנה, לובוס שמה, המרוחקת 100 ק"מ מבואנוס־איירס, חי אוסקר סילבסטר ליאון, בן 38, מכווץ ראשים. יש גם דבר כזה.

שאיפתו של האיש, שעיסוקו כרוך בנוסחה סודית מיסתורית, בדומה למנהג כיווץ הראשים בו עוסקים בני שבט ה„ג'יבארוס" בג'ונגל האמאזונות בפרו ואקוודור, היא לכווץ ראש אדם, אך לכך טרם קיבל אישור מהשלטונות. בינתיים הוא מכווץ ראשי חיות, ואחרי שעות העבודה בא הביתה, שם מחכה לו הפומה המבויתת שלו.

הכל החל באהבה גדולה לבעלי חיים, שכאלה היו הרבה לליאון הצעיר. כשהחלו חיות הפרא שלו לפרוש לעולם שכולו טוב, החל לערוך ניסויים בשימורם, ומתחביב של נער, הפך הדבר למקצוע לא רע בכלל לאיש. „מכאן הוביל אותי הטבע", כדבריו, „לפיתוח השיטה לכיווץ ראשים".

על שולחן העבודה שלו אפשר למצוא מזרקים, מספריים, פטמות, מחטי ניתוחים, סכין גילוח, סכינים, בקבוקים מלאי נוזלים צבעוניים מסתוריים, פתיליה ומחבת. הוא מוכן ברצון להדגים את התהליך, במהלכו הוא משמן וחותך, מורח תופר ו„מבשל", לכל מי שמתעניין, אבל בשום אופן אינו מוכן לגלות את הנוסאות הסודיות בהן הוא משתמש. זה הסוד שלו. ■

ליאון מכווץ – ה„ניתוח" כולל הזרקת שמן ורוד באיזור שבין העיניים והאוזניים, הוצאת העצמות והבשר ותפירה פנימית של העיניים והפה.

סקס

הכל על האוננות

ד"ר ריצ'ארד קורנהאוזר,
פסיכולוג סקסולוג

האוננות מתחילה בגיל שנה ונמשכת מעבר לגיל 70 ★ בגיל מאוחר יש לאוננות חשיבות רצינית מבחינה חברתית ★ האוננות אינה מחניקה דחף מיני ★ 50% מן המאוננים בגיל ההתבגרות סובלים מרגשי אשם

כאשר אנחנו מדברים על מין, אנו חושבים על מעורבות של שני אנשים. אבל בתהליך הגדילה, הפעילות המינית הראשונה והחוויה המינית הראשונה מתקיימת כאשר אנו עם עצמנו. פעילויות אלו המתבצעות ביחידות כוללות אוננות – גירוי איזורים מיניים למען הפקת סיפוק מיני, דמיונות מיניים, חלומות אירוטיים, או צפיה בסרטים וקריאה בספרים אירוטיים. כל הגירויים הללו מתקיימים ללא כל אינטראקציה בין־אישית.

בעבר, הודבקו לאוננות שמות רבים. אחרים מהם בפירוש שמות גנאי; אבלוק אלים קרא לזה „אוטו־אירוטיזם", אחרים כינו זאת „אונניזם". כיום, מקובל המונח „גירוי עצמי". גירוי עצמי, זו פעילות לא חברתית, אך יש לה השלכות חברתיות וחשיבות פסיכולוגית מכרעת.

שאלה: מה היתה התייחסותה של החברה המערבית לאוננות בעבר?

תשובה: החברה והתרבות המערבית ראו באוננות שורש כל רע. הם ראו באוננות את הגורם לאפילפסיה, לשגעון, לעקרות ועור. להתפתחות דיעות אלו תרמו במידה שווה היהדות והנצרות. שתי הדתות הפעילו מכבש כבד של הפחדות ומערכת ענישה. עד היום משמשים כדוגמא נוראה של אונן התנ"כי, והנוצרים ראו באוננות בסטיאליות – יחסי מין עם בעלי חיים.

ש: האם היתה בעניין זה התייחסות שווה לנשים וגברים?

ת: הנשים זכו ליחס מועדף; היהדות לא התייחסה כלל לנשים, בה בעת שהיא הטילה איסור אוננות מוחלט על הגבר. לעומת זאת, הנצרות ראתה באוננות של נשים פשע נגד הטבע, אך לא כה חמור כמו זה של הגברים. זה היה כנראה תוצאה של דעה רווחת מאז ולעתים עד היום, שנשים הן יצורים פחות מיניים מגברים.

מעניין להזכיר, כי הכנסיה הקאתולית „מאשרת" לאשה נשואה לקבל אורגזמה תוך כדי אוננות, לפני ואחרי משגל, וזאת מתוך אמונה, כי אורגזמה של האשה תשפר את סיכוייה להריון.

ש: כיצד התייחס בעבר הממסד הרפואי לאוננות?

ת: לא נעים, אך החל מסוף המאה ה־17 ועד ראשית המאה ה־20, רופאים היו למפיצי דעות קדומות אבסורדיות. כך לדוגמא, ד"ר טיסו, רופא שוויצרי רציני, האמין כי איבוד של אונקיה אחת של זרע שווה לאיבוד של ארבעים אונקיות של דם. הוא גם טען, כי רוב המחלות, כתוך כך גם מחלות נפש, נובעות מאיבוד זרע. רופא אחר, ד"ר בנג'מין רוש, הנחשב לאבי הפסיכיאטריה האמריקאית, האמין שאוננות גורמת לשגעון.

מלבד מהדיעות ה„מקצועיות" הללו, היו גם טיפולים בהתאם. רופאים המליצו על טבעות לוחצות מכאיבות על אבר המין, מריחה של איזורי המין בחומר שורף על מנת למנוע כל רצון לאונן באיזור שהיה ממילא מודלק. אצל נשים בוצעו ניתוחים להסרת הדגדגן, ואת הגברים סירסו.

אחד הרופאים הליבראלים בענייני מין – אבלוק אליס (1906) האמין גם בסכנות הנובעות מאוננות כגון: חרשות, אפילפסיה, אקנה, אסטמה, מחלות נפש ונטיה לפשע. בספרות על אוננות בתקופה ההיא אנו רואים התעלמות מוחלטת מכל הקשור לפסיכולוגיה, פיזיולוגיה וביולוגיה.

ש: איך ניתן להבין כיום יחס בה עויין של הממסד הדתי והרפואי כאחד לאוננות?

ת: מוסדות החברה היו עויינים כלפי אוננות, משום שראו בה סכנה לשלמות המשפחה ולפוריות – שני ערכים מקודשים. מאחר והתפתחות הציביליזציה המערבית תלוייה בשיתוף חברתי, רחיית סיפוק מידי, אחריות משפחתית והתחייבות דתית – מובן שאוננות נתפשה כפעילות מינית מופקרת ואנטי־חברתית. בקשר זה מובן כי הממסד ראה באוננות פעילות „חייתית" משחיתה ונלחם בה בכל האמצעים.

ש: איך מתייחסת לאוננות הפסיכיאטריה המודרנית?

ת: פרויד היה הראשון אשר הביא את האוננות ומיניות האדם להתייחסות הראויה, וקבע שחשיבותה לגבי התפתחות טבעית של האישיות היא משמעותית. הוא חילק את האוננות לארבעה חלקים:

1. ינקות עם גירויים של איזורים מיניים בצורת משחק.
2. ילדות – גיל 4 עד 10, תקופה בה ילד לומד לרכא – להסתיר את האוננות ומפתח פנטזיות.
3. תקופה סמויה – כאשר ילד לומד להקטין פנטזיות ואוננות בהתאם ליכולת נלמדת לשלוט בתשוקות אינסטינקטיביות.
4. תקופת הבגרות

כיום, אנו יודעים כי גם פרויד שגה בהתייחסו לאוננות, כאשר הוא טען כי מעבר מאוננות של הדגדגן לאוננות של הנרתיק מצביעה על בגרות.

ש: באיזה גיל אנו מאוננים?

ת: האוננות מתחילה בגיל שנה ונמשכת מעבר לגיל 70. בתחילה לאוננות יש רק אספקט של הנאה, אך בגיל מאוחר יש לה חשיבות מנקודת ראות חברתית־מינית.

ש: האם נשים וגברים מאוננים במידה שווה?

ת: אם אנו דנים בשנים האחרונות, כאשר חומר הסברתי נמצא בשפע, היחס הוא כמעט שווה בין גברים לנשים. אבל עד לפני 15 שנה דווח בספרות הרפואית על 50% של בנות לעומת 75% של בנים המתחילים לאונן באותו הגיל. ההסבר אשר ניתן אז היה נעוץ בכך שאברי המין הגבריים גלויים, ולכן קל יותר לגעת בהם.

ש: האם זהו הסבר מספק?

ת: לא. אני בדעה שלהתייחסות למין ולמיניות יש חשיבות רבה בכל הקשור לאוננות. בנות בגיל ההתבגרות מגלות נטיה לעכבות בתחושותיהן המיניות, הן נוטות להפריד בין אברי המין שלהן להנאה והן נוטות להגן על גופן בפני התקדמות מינית. כל אלה כמובן, לא תורמים להתפתחות הרגשות חיוביות לגבי סיפוק מיני עצמי, לעומתן, התייחסות הבנים בגיל זה היא יותר אקטיבית, תוקפנית, והם מעוניינים בגילויים וביטויים פיזיים, כאשר כל אלה תואמים את תפישתם העצמית הגברית.

ש: אם כך, נכון יהיה לומר שבנות מתחילות לאונן מאוחר יותר מאשר בנים?

ת: בהחלט כן. לרוב, בנות מתחילות לאונן עד להשגת אורגזמה רק לאחר משגל ראשון הטרוסקסואלי או הומוסקסואלי.

ש: מהן השיטות לאוננות?

ת: כאשר לשיטות אוננות, אוננות אצל זוגות נשואים והאופן בו היא מתבצעת, אוננות אצל זקנים וכשאר לשאלות האם אוננות אצל מבוגרים הינה פיצוי והאם אוננות מהווה עדיין טאבו בחברה שלנו – על כך בכתבה הבאה. ■

מרטה טיקאנאן
תרגמה משוודית:
אסתר אדלשטן

אי אפשר לאנוס גברים

הפינית הפמיניסטית

לא במתכוון הפכה הסופרת הפינית הגדולה מרטה טיקאנאן לנציגת התנועה הפמיניסטית. מרטה טיקאנאן בת ה־50 היא אחת מהטובות והידועות שבין סופרי מדינות הצפון וזכתה בפרסים למכביר, לרבות הפרס היוקרתי לספרות יפה של ועדת הצפון.

רבי המכר של מרטה טיקאנאן תורגמו ללשונות רבות, אסופת שיריה „סיפורי אהבה של הדור" הומחזה והועלתה על בימות כל מדינות סקנדינביה בהצלחה כבירה. דיכוי האשה, נשים מוכות, אהבות שרופות,

מרטה טיקאנאן. בלי טאבו, בלי דעות קדומות.

נשים ואלכוהול הם הנושאים הנשנים בכתביה של הסופרת הפינית, המשתייכת למיעוט השבדי בפינלנד והכותבת בשפה השבדית.

את הרומן „אי אפשר לאנוס גברים" היא כתבה לפני עשר שנים במטרה לעורר היבט ציבורי לוהט סביב בעית האונס. שגברים רבים עדיין אינם רואים כבעיה. המסר של מרטה טיקאנאן הוא כי זכותה של כל אשה לעלות לחדרו של גבר בכל שעות היממה, לשיחת רעים על כוס קפה מבלי שתיאלץ באותה הזדמנות לקיום יחסי מין ומבלי שהחברה תפרש את הביקור כהענות למשגל.

הספר, שעורר בפינלנד סערת רוחות, מבוסס על מקרה אמיתי שאירע בדנמרק: קרבן האונס הפכה ללי־עג בחקירה משטרתית. הגברים הפינים כינו את הספר כפרובוקציה, הם היו מוכנים להזדהות ולהבין בעיות של שתיה, אך לא אונס – נושא בעל טאבו ועתיר בדעות קדומות על חלקה של הנאנסת בפשע. מרטה טיקאנאן יוצאת ברומן נגד מוסכמות חברתיות והיא מאפשרת לקרבן האונס, טובה ראנדרס בת הארבעים, לנקום ולטפל באנס בדרכה שלה, ללא מעורבות מש־טרתית.

הגיבורה הראשית מתחקה על עקבותיו של האנס ובהזדמנות נאותה היא מתדפקת על דלת חדרו, משקה אותו לשכרה, כופתת את ידיו ורגליו ומאלצת אותו לקיים עמה יחסי מין. בתום מעשה היא מזעיקה את המשטרה, מדווחת על אונס הגבר ודורשת לשפטה בהתאם. מאחר שאי־אפשר לאנוס גברים היתה הכפשת האגו הגברי – הנקמה המתוקה. ■

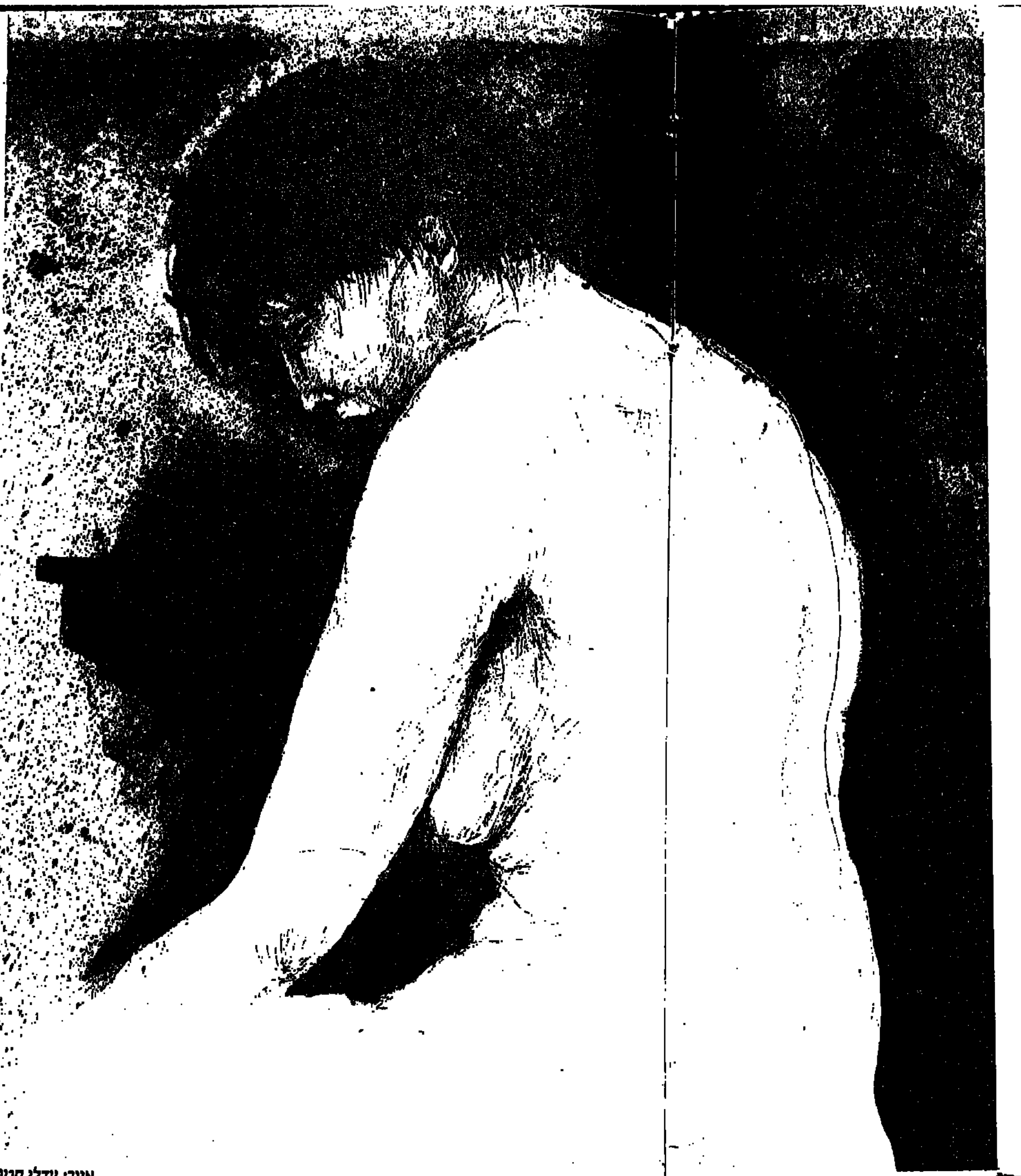

איור: עדלי סטוק

טובה ראנדרס אינה פונה למשטרה בבוקר יום חמישי הי"ז ביולי. היא גוררת עצ־מה לביתה, עולה במדרגות כדי לא להי־עיש במעלית, מגיפה חרש את הדלת מאחוריה. באמבטיה היא פושטת את בגדיה הצנו־חים לרגליה בערמה ונחלצת ממנה. היא מתיזה מים קרים על פניה, נותנת לקילוחים הדקים לקלוח זמן רב על פרקי ידיה הצורבים. היא אינה מרהיבה עוז בנפשה להתקלח ואף לא למלא במים את האמבט שמא תעורר את השכנים. הדמעות ניג־רות על פניה הלחים.

לאחר מכן היא משתרעת על גבה במטתה ועיניה תקועות באוויר. כך היא שוכבת ללא ניע כשלוש שעות, בעינים פקוחות נעוצות בתקרה הלבנה. נדמה לה כי חדלה למצמץ כליל בריסיה. היא בוהה ובוהה ותו לא. לעולם לא תוכל להסתתר יותר מאחורי עפע־פיה, היא מהרהרת לעצמה.

שתי דקות אחרי שמונה וחצי, היא מטלפנת למנהל העבודה של הספריה ומודיעה כי אינה בקו הבריאות. היא מוסרת כי לקתה במיגרנה קשה.

אין לדברים שחר, על כל פנים עדיין לא.

היא אינה מתקשרת למשטרה. הפרשה עלולה להי־וודע ברבים. העתונים יכתבו על כך ואפשר יהיה למ־צוא קווי דימיון בינה לבין המקרה אפילו אם לא ינקבו שמו. קל יהיה לזהותה. אשה בגיל הארבעים נאנסת. עוזרת ספרן נכפתה למישגל ביום הולדתה הארבעים, אם לשניים מתעיר טולו, נכבלה למטה. אלכוהול ממ־לא תפקיד מכריע בפרשה. אלכוהול, זה עוד מה שח־סר. אוה אלוהים, אוה אלוהים אדירים.

טובה ראנדרס עובדת עירונית בת ארבעים, אם לש־ניים, מתהלכת על השטיחים הקלועים בגוון חום כהה המכסים את רצפת חדר האורחים ומתמוגגת מדמעות, בקומה הרביעית של רחוב הספאריאגאטן, מספר שלר־שים.

האלכוהול אשם במיחושי המיגרנה התוקפים אותה. נחשול ירקרק אדיר גואה בקרבה. היא כמעט שאינה מצליחה להגיע לחדר הנוחיות לפני שהגל נפלט מתוככי תוכה. היא מקיאה את בני מעיה, היא נרעדת מצינה ועליבות נפש, כוכבים לבנבנים מרשפים לנגד עיניה, רקותיה הולמות בעוז והיא גוחנת.

מצליחה לבסוף לעלות על מיטתה ומניחה לצידה דלי.

כמו אבן על חוף ים. כמו אבן צוננת, בוהקת ולחה שפלטו הגלים אל החוף. קפואה ופגועה ומרוקנת ממחשבות. נחשולים צוננים ולחים נפלטים אל החוף ללא דרישה, ללא תחושת כלימה וללא מחשבות. כמו בתרדמת חורף עמוקה. לכשהתעוררה משנתה בשעות הצהרים המאוחרות, היה מזג האוויר צונן והשמש השתקפה מבעד חלונות בעברו השני של הרחוב. היא תשושה, חלולה ולאה. היא קמה בזהירות, מציעה את המיטה וניגשת למקרר. הוא ריק כמעט. היא לוגמת חלב חמוץ ונוגסת בפרוסת לחם שחור ללא חמאה. היא לועסת בלאט ונהנית מהט־עם החמצמץ. היא מנקה את הפרורים מעל השולחן ומשליכה אותם לכיור. שוטפת את הכוס תחת מים קולחים ומניחה אותה לייבוש.

ושוב היא נכנסת לחדר האורחים עם השטיחים החו־מים, מתיישבת בכורסה, מתכדרת כפקעת, מניחה רג־ליה על מסעד הכורסה ותומכת ראשה בידה. בידה השניה היא לופפת תלתל משערותיה. ככל שהשערות נקיות ורכות כן תיטיב לחשוב. הן נקיות לחלוטין, סך הכל חלפה יממה מאז שחפפה אותן ומשום כך מחשבו־תיה זכות ובהירות, שעה שאצבעה סוגרת על קווצת השיער היא מהרהרת ביממה שעברה עליה.

טרהלהלה טרלהלה טרלהלה

לא, פשוט לא יתכן שזו אמת.

טרלהלה טרלהלה טרלהלה טרלהלה

הוא אלי, אלי, רק לא המקצב הזה, רק לא שוב המקצב הנוקש והאווילי הזה.

טובה שנאה מתמיד את המנגינה הזו, הנשמעת כב־רס תפוחה וחיוורת, מוקפת קפלי שומן, משכנים נוט־פים זיעה. טרהלהלה טרהלהלה. והריח הזה. מדוע הוא צריך היה להדיף דווקא את הריח הזה שפעם בעבר היה בעל משמעות כה רבה עבורה.

בכלל, מה היא חפשה במסעדה הזו. הרי בחמש השנים האחרונות, כף רגלה לא דרכה שם. רק פעם אחת בחייה ביקרה במקום, לפני שנים רבות כל כך. היא לא שיערה לעצמה שעכשיו אפשר היה לרקוד שם גם בשעות אחר הצהרים. לוא ידעה זאת לא היתה נכנסת לשם כלל.

אך כרגיל, הרעב המרגיז הזה שלה. היא יכלה להס־תפק במספר פרוסות נקניק כהסכנה מתמיד ולקנח בעגבניה ושמנת. לא מוטב לכן, כדי לא להוסיף מש־קל.

בו בומה בום בומה בום בומה

מדוע יש להניח כי למישהו איכפת אם היא מלאה מדי מאחור או בחלקי גופה האחרים, בשביל מי היא מתאמצת? מכישוריה לא נגרע כזית אם מראיה כך או אחרת. היא יכלה לסוב על עקבותיה ולעזוב את המקום ברגע שנתוודעה למצב הרוח המרומם ששרר בוואנהא־מאסטרו. כך צריכה היתה לנהוג אך כך לא נהגה. ומה יכול היה לשנות הרי כבר היתה בדרכה פנימה. בנוסף לכך היתה חייבת להודות כי עינה נפלה מיד על אומ־צה צלויה. קשה היה לה לעמוד בפיתוי. אומצה גדולה וארומה. מתנה לא רעה תעניק לעצמה ביום הולדתה הארבעים, יום הולדת הארבעים. נשמע איום ונורא וטו־בה מנסה בחופזה להרהר בנושאים אחרים.

למעשה, היא לעולם לא תודה, כי באוזניה היתה המלה אשה בשלה חסרת משמ־עות. בדיוק כך התבטא אביה כשהתקשר לספריה לאחל לה מזל טוב. היא לא היתה זוכרת, לולא צלצל כפי שנהג לעשות בכל ימי ההול־דת ואירועים אישיים אחרים. נחושה היתה בדעתה לשכוח אתת התאריך הזה מלכתחילה. אשה בשלה. היא נזכרה במילים בדיוק כשהגבר הזה ניצב לידה והזמינה לרקוד. זו היתה אשמת אביה במה שקרה. לולא נזכרה אותו רגע במילים האוויליות הללו, היתה משיבה בשלילה בקול צונן, היתה עונה כי קפצה לרגע לאכול דבר מה ומסתלקת מהמקום כבזק וללוגמת קפה במקום אחר. אך בו ברגע היא נזכרה במילים שנשמעו עוד יותר מבשלות.

טרהלהלה טרהלהלה להלה

היא אינה מטיבה לרקוד. יואן מעולם לא אבה לצאת לרקוד ומשנותרה בדד חדלה מכך לגמרי. היא יכלה לומר כי אינה יודעת רקוד. כי אינה רוצה. המילים הללו נשמעות כארגמן. סגול ארגמני כהה כשל רוב־רבנים בשיא בשלותם. הוא כפת אותה לארץ המטה. הביט בה והביט. תאר בפניה את תווי גופה כפי שהיתה. היא לעולם לא תשכח זאת. כיצד אפשר למחוק דבר שכזה אי פעם מהזכרון. היכן תסתיר את המראות כדי לשכוח דבריו.

סגול ארגמני כהה.

תרכו מחשבותיה ברובדבנים, כאלו שהנה העלו גוון שחור. הם רויי מתיקות אם מצליחים לקטפם טרם צנחו מן העץ. תאווה לעינים אם נמצאים במצב רוח הולם, אך בתהליך רקבון מתקדם, בשר הפרי כבר הפך צהבהב וחסר חיים כאילו והקלפה צרה עליו. וכידוע תוך זמן קצר הם מעלים טעם עפר, עם חושבים לרגע על כך. אך טובה אינה עושה זאת. ומשום כך היא רוקדת שייק עם גבר זה המדיף לרעתה את הריח הנכון. בגלל הריח הזה המזכיר לה את קארי, היא רוק־דת אתו ללא כל ספק, ובדיוק עתה היא מרהיבה עוז בנפשה להרהר מחדש בקארי. משום כך היא לוגמת קוניאק לקפה. מזמינה עוד קפה ורוקדת, לא היא מר־חרחת אתת הגבר הכומס את ריחו האמיתי בריח מי הגלוח של קארי.

(המשך בעמוד הבא)

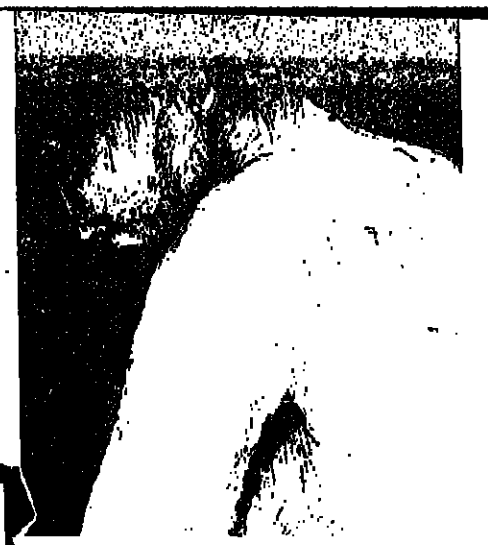

(המשך מן העמוד הקודם)

לבסוף התגלה ריחו. אוה לא. נתעב ובלתי נסבל, טעות מיסודה.

הוא כופה את ריחות לתוככי תוכה, היא זועקת אך קולה אינו נשמע, הפטיפון מוסיף להצריח אותה מנגינה נוקשת ומטמטמת. דודום־דומרידום. דום־דום־דירום.

מדוע לא הסתפקה באומצה, מדוע צריכה היתה לשתות קוניאק לקפה, מה לה ולגבר הזה. שום סכנה אינה נשקפת לה בחמש אחר הצוהריים. סתם יום של חול בלב הקיץ. לכשעזבו היא לא העלתה בדעתה לעלות עמו לדירתו למרות שהוא רמז על כך. הוא רק רצה לשמוע תקליטים. תודה רבה, היא מכירה את סוג התקליטים הללו ואינה מעוניינת, יש לה תקליטים משלה בדירתה השקטה והריקה. שקטה וריקה. איש אינו זקוק לה עתה. הבנים שהו אצל יואן. כוסית זעירה בלבד היא יכולה ללגום בחברתו. הוא מתפאר קמעה במפעל שלו, והמכונית שלו ומשפחתו המקסימה, כן הוא מתרברב. אך היא יכולה שלא להקשיב לפטפוטיו על שיני החלב של בניו, והקריירה הממתינה לו, העיקר שהליקר שלו יהיה משובח, והוא אכן משובח, מתוק וחריף.

כ שהיא עוצמת עיניה סובב החדר עליה והיא חשה קרוב־קרוב בריח של קארי. היא מתעשתת חיש. עכשיו היא חפצה ללכת הביתה. באמת אלפי תודות, ושלום.

היא קמה ממושבה, אך הוא גוהר עליה דוחפה עלל הספה, מה העניינים, את מתכוננת לעשות הצגות חתיכת ממורה, טוב בסדר נעשה זאת ביחד.

היא עדיין מתייחסת למתרחש כאל הלצה. היא מהתלת קמעה.

הוא הפשיל את שמלתה, אך זה לא בחשבון. לכשהתרוממה והדקה בהחלטיות את שמלתה לגופה הוא כפף את זרועה, היא מיבבת מכאב ואז הוא מכה אותה. מעולם, מעולם לא הכה אותה איש. היא נתקפת בחרון עז.

– איזה מין גבר אתה – היא צורחת, אתה באמת מאמין שאני רוצה לשכב אתך רק מפני שהסכמתי לעלות לדירתך. מה פתאום, היום מחליטות הנשים בעצמן, אם הן רוצות ועם מי. אל תחשוב שמישהי תחשוק בך בגלל שאתה מאלץ אותה.

אבל הוא צחק לה ישר בפנים. לא מתייחס כלל לדבריה. כשהיא נושכת הוא שב ומכה אותה וכשהיא שורטת הוא כופף חזק יותר את זרועה מאחורי גבה, בוכיה היא נופלת על הרצפה. חרף בעיטותיה סיכוייה קלושים ולפתע נתמלאה חרדה של ממש. כבר שמעה על מקרים דומים. על גבר מטורף מוואנדה. שיברי אבירים שבהם רוצץ ראש הקרבן. הגופה הוטמנה בן השיחים. ואז נכנעה. מנסה כדברים אחרים. שוכחת היכן היא שוהה. מה הוא עושה עכשיו קשה לה להתעלם מדבריו. מילים גסות ומגעילות נפלטות מפיו ללא הרף. מילים שמעולם לא שמע או מילים שרק בחביוני לבה הרהיבה להרהר בם לעצמה.

הוא טוען שנשים אוהבות שיכריחו אותן, הן נהנות מזה. הן אוהבות להכפת חוק. להקרע, לספוג מהלומות, הן משתגעות על אחד כמוהו עם צוואר של פר, חזה שעיר וזין עבה כפטריה מפוצלת מבסיסו ומעלה. ומקצר, חושבת טובה לעצמה התחושת נצחון. הזין הקצר ביותר שראיתי בימי חיי. זה שקר שהאורך והקוטר אינם ממלאים תפקיד חשוב. וזה לא צריך להיות קצר, גם לא עבה מבסיסו ומעלה, גם לא גבנוני בקצהו הרק והמגעיל. היא שבה וממלמלת לעצמה את המילים. מרקלמת אותן למקצב המוסיקה הוולגרית והמבחילה הוורמת עליה.

רינג־דום־דינג־דום־דינג־רום

זין קצר ומגעיל, זין קצר ומגעיל, זין קצר ומגעיל. הוא חש בסלידתה. גורר אותה לחדר השינה, משליכה על המיטה כופת אותה בעוז לירכתי המיטה מחזיק אותה בעוצמה ולמראה המבט מהלך האימים שבעיניו היא אינה מעיזה לבעוט בו למרות שזה הדבר היחיד שיכלה לעשות.

הוא לועג לה, אהה, את שיכת לנשים משוחררות הבוחרות בעצמן, אז בחרי בבקשה איך את רוצה את זה. מלפנים או מאחור או שמא גם מלפנים וגם מאחור בבת אחת, מה חפשת בקפה מאסטר אם לא חווית מין זעירה, חשבת אולי לשבת כאן אצלי ולהתבונן באוסף הבולים, או אלבום תמונות. על רחב הריקודים ידעת להמצמד כהוגן, ולקרוץ בעיניים, לתת לברך להחליק בין הרגליים ולשיער להתנפנף ואגלי זיעה על השפתיים שפרושן טיפות מיוחמות ב. ..

תשתוק כבר חיה מגעילה. ככה זה כבר אינך יכולה להסתיר. . את לא בדיוק בתולה קדושה. את חושבת שאת יכולה לקבל כל דבר בתנאים שאת מציגה מראש, לא כן, לפזר הבטחות ואז להצמיד את הרגליים ולומר שלום ותודה רבה. אינך מתכוונת לרוץ למשטרה ולהתייפח ולספר להם כיצד איזה טיפוס מחריד אנס אותך באמצע שתיית כוסית הליקר. וכי למרות שרצית להוותר בתחתונים הוא התחיל להתעסק עם האצבעות שלו המה שמו הגדול והעבה. .. טובה מסרבת עדיין להאמין שכל זה מתרחש באמת משתוקקת להמצא במקום אחר, הרחק מהחיה הנתעבת הזו להתעורר ולהיווכח כי כל זה אינו אלא חלום משעשע ביום הולדתה הארור. הרובדבנים שחורי הגוון, לוא היתה בת שלושים לא היה קורה הדבר, היא לא היתה מזכה במבט את הגבר המבחיל ששום דבר משותף אינו קים בינו לבין קארי או בין כל גבר אחר שהכירה בחייה.

ה ה, אלי רק לא להרהר בכך, ואז היא מתייפחת, מה הוא פולט מפיו עתה. מילות גנאי בגרון ניחר, שופת עליה את הליקר החלקלק והמתקתק שלו ומלקקו. מה חבל שזה הוא, חולפת לפתע מחשבה במוחה ואז נתחלחלה. הוא טיפטף ליקר על גופו ודורש ממנה ללקק, היא יורקת עליו והוא שב והולם בה, ולפתע הוא מדליף ליקר ישר לתוך פיו והיא מתמלאת זיק של תקוה. ממשיכה להדליף ליקר לפיו, טיפה אחר טיפה, נותנת לקלוח הדק לזרום מבין רגליה והוא לוגם גם זאת, הוא עושה זאת מנומנם למחצה, היתכן שהוא עומד להרדם?

היא מעסה את צווארו בלאט, מלטפת את שורשי עורפו בקצות אצבעותיה, חשה בעצב המוביל לכתף היא יודעת בדיוק להיכן הוא מוביל, עצב המיגרנה, שם בצוואר, מאלצת ידה לחלוף בעדינות רבה, ברוך, תנועות זעירות וקלילות, זעה קימעה, ושוב מחרישה, מרפה חרש את ידה האחת ואז יד שניה, קוטעת נשמתה.

ממתינה. בזהירות בזהירות. מחליקה מהמטה נחפזת לחדר הסמוך, בגדיה על הספה, הארנק מוטל איפשהו על הרצפה היא אוספת את הכל, ערומה בחדר המדרגות, נועלת אחריה את הדלת ללא קול. מתגנבת ויורדת עוד קומה באוזניים כרויות ופיק ברכיים. היא נרעדת כאספסת וכמעט שאינה מסוגלת לכפתר את חולצתה ולרכוס את חצאיתה. את הגרביים היא דוחסת לתיק. נעליה בידיה והיא מגיפה את דלת הבנין אחריה. רצה עד לפינה אחת של הרחוב ולעוד פינה עד שהגיעה לרחוב פרדריקסגאטאן, צערייה נשמעים סואנים כשהיא מגבירה את מאוצה ברגלים כושלות. היא חולפת ליד קפה ואנה מאסטרו, לא לעולם לא יותר, עיניה צרה מונית, עולה בידה לעצרה והיא כולה מתמוטטת במושב האחורי.

קולה צרוד ובלתי ברור לכשהיא מוסרת לנהג את כתובתה. היא עוצרת בעד הדמעות. בולמת את נישמתה, יושבת בידים קפוצות, נושכת שיניה עד שחיקה עד שהיא מגיעה לביתה.

דינג דינג דונג. השעה ארבע וחצי ולטובה ראנדרס, מלאו ארבעים. ■

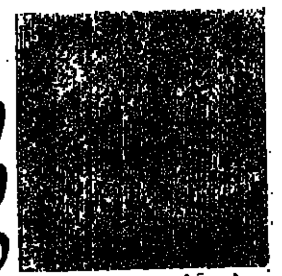

חבר מאותו כוכב

מילכה למדן

„ארץ־ישראל הישנה", אבל פתוח לחידושים

עבודתו כרוכה בסודיות רבה, והעובדה שלא נוכל לספר עליה כאן תוסיף בוודאי עוד נופך של מיסתורין לעניין. אבל אין מה לעשות. מסיבות המקובלות עלינו בהחלט לא נוכל לפרט כיצד בדיוק מוצא דוויד את פרנסתו אולם נוכל לומר רק שזוהי עבודה מעניינת למדי, לא שיגרתית ונעשית מטעם מוסד ציבורי גדול. לא, לא, הוא לא מרגל מטעם ה„מוסד" בארצות העולם השלישי. לא עד כדי כך...

את השכלתו האקדמית רכש באוניברסיטת חיפה, שם למד היסטוריה כללית וחינוך, כאשר את עבודת ה־M.A שלו הוא מתכונן להגיש בתחום המינהל החינוכי. הלימודים, למען האמת, די נמאסו עליו והיום כשהוא בן 33 הם תופסים בחייו מקום שולי למדי. מה שמעניין אותו במיוחד הם אנשים: איך חודרים אל „האמיתי" שבכל אדם, כיצד מגיבים אנשים בזמני לחץ, מה התנהגות האנושית אותנטי – ומה מסיכה.

כשהוא מנהל שיחה עם מישהו, הוא אוהב לשבת פנים אל פנים אליו (או אליה, כפי שסביר להניח) ולהקשיב: „איך האדם מדבר גם כשהוא לא מדבר. הכי מעניין תמיד זה מה שלא נאמר", הוא אומר בחיוך, אגב, לדעתו האדם האמיתי מתגלה בעיקר ברגעי משבר, תופעה שבה הוא נוכח גם בעבודתו וגם בחייו הפרטיים.

מיהו הדויד הזה? ובכן, הוא רווק, את גילו (33) כבר הזכרנו, מיבנה גופו בינוני, גובהו כ־1.80 מ', צבע עיניו חום־ירוק ובין התכונות שהוא מונה בעצמו אפשר למצוא סקרנות רבה, רגישות, היותו אוהב שיחה ובעל תחומי התעניינות מגוונים. הוא לא „בעולי" על הצורות. אמנם, יש דברים שהוא מעדיף („אני עם אוריינטציה של ארץ־ישראל הישנה"), אבל כאשר הוא נוטל על עצמו משימה – גם אם לא היה רגיל לבצע כמוה בעבר – הוא מתעקש ומצליח.

דויד. תמיד מתעקש, תמיד מצליח.

אותך, קוראת „סגנון" יקרה, הוא מחפש כמובן נאה, נשית (איך לא...), מלאת־חיים, נבונה ורחבת־אופקים. אם את מעוניינת לברר למה כוונתו בכל אלה, תוכלי להתקשר אליו הערב אחרי השעה 22.00 לאולפן רשת א' של „קול ישראל" (טלפון 03־210111) ושם – בשידור טלפונית ישירה – תוכלי ללבן איתו את כל מה שתרצי ולא תתביישי לשאול. ■

ירקות עם סגנון

המתכונים הוכנו וצולמו ע"י אשף המטבח מר אורי גוטמן במסעדת „הקופסה השנייה – פנורמה", רח' הירקון 105 תל־אביב

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות

בטטות ברוטב בשמל

4 מנות

המצרכים:

- 1 ק"ג בטטות

לרוטב:

- 30 גר' חמאה
- 30 גר' קמח
- 2½ כוסות חלב
- 1 כף שמיר טרי קצוץ
- 1 כף עירית קצוצה
- 2 חלמונים
- מלח, פילפל לבן, אגוז מוסקט מגורר

אופן ההכנה:

1. לבשל את הבטטות בקליפה בסיר עם מים רותחים ומעט מלח, להוציא את הבטטות מהמים ולתת להם להתקרר מעט.
2. להמיס את החמאה בסיר אל־חלד (נירוסטה) קטן, להוסיף את הקמח ולבחוש היטב. להוסיף את החלב ולבחוש עד שהרוטב מגיע לרתיחה, להנמיך את האש, ולבשל עוד כ־10 דקות תוך כדי בחישה.
3. להוריד את הרוטב מהאש ולהוסיף תוך בחישה נמרצת את החלמונים. להוסיף את עשבי התיבול ולתבל. לשמור את הרוטב חם ללא בישול נוסף.
4. לקלוף את הבטטות, לפרוס לפרוסות בעובי של כ־5 מ"מ, לערוך אותם בשכבות חופפות בקערית או בתבנית חסינת אש. לצקת עליהם את הרוטב החם ולהגיש מיד.

בטטות בנוסח הרוסית

6 מנות

המצרכים:

- 4 בטטות בינוניות מוארכות
- 1/4 ספל חומץ הדרים
- 1/2 ספל כוסברה טריה קצוצה דק
- 3 חלמונים
- מלח – אגוז מוסקט – פלפל לבן

אופן ההכנה:

1) לקלוף את הבטטות, לחתוך מהן 6 פרוסות בעובי של כ־3 ס"מ.
2) להרתיח בסיר שטוח 1 ליטר מים ולהוסיף את החומץ, לבשל במים את 6 פרוסות הבטטה עד שהתפוד מתרכך (בגלל החומץ שבמים התפוד לא יתפורר). להוציא מיד למים קרים.
3) את שאר הבטטות לבשל בישול רגיל עד להתרככותם, לסנן את המים, ולמעוך למחית חלקה.
4) להוסיף את החלמונים, הכוסברה, ולתבל.
5) להניח על תבנית אפיה את פרוסות הבטטות ועם שק זילוף לזלף מהמחית שושנה גדולה על הפרוסות.
6) להקרים בתנור עד קבלת צבע חום בהיר.

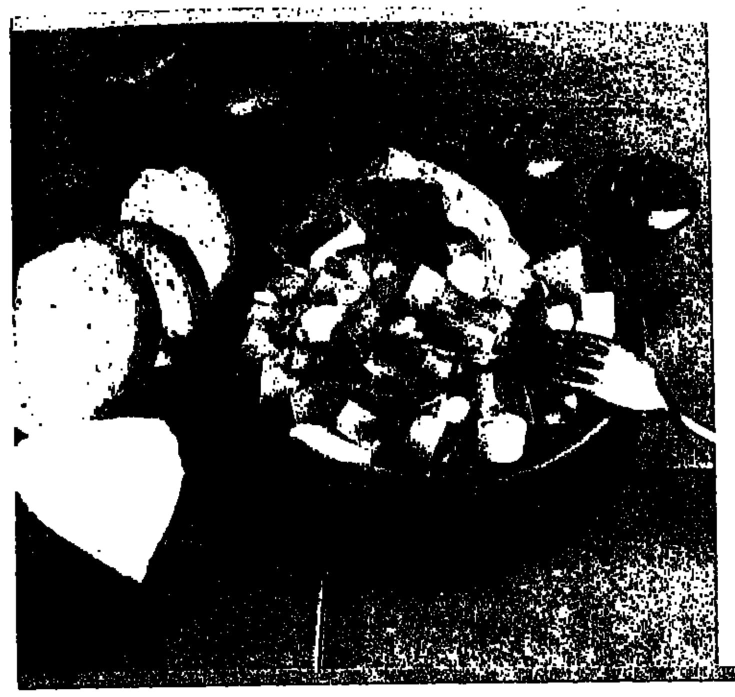

סלט בטטות „[illegible]"

4–6 מנות

המיצרכים:

- 1 ק"ג בטטות
- 1/2 ספל חומץ תפוחים
- 1/4 ספל עירית קצוצה
- 1 פילפל אדום
- 1 פילפל ירוק
- שמן לטיגון
- 150 גר' גבינה לבנה מלוחה
- מלח – פילפל לבן – סוכר

אופן ההכנה:

1. לקלוף את הבטטות, ולחתוך לקוביות בגודל של 1x1 ס"מ.
2. להרתיח 1.5 ליטר מים עם החומץ ומעט מלח וסוכר. כשהמים רותחים להוסיף את קוביות הבטטות. לבשל בישול קצר עד שקוביות התפודים יתרככו אבל לא יתפוררו. להוציא מהמים הרותחים להעביר מיד לכלי עם מים קרים מאד.
3. לסנן את קוביות הבטטות, להעביר לקערה.
4. להוסיף את העירית הקצוצה.
5. לנקות את הפילפלים, ולחתוך לרצועות דקות, לחמם מעט שמן במחבת ולטגן טיגון קצר את רצועות הפילפל בשמן החם מאד, ולהוסיף לתפודים. להוסיף את הגבינה כשהיא חתוכה לקוביות קטנות.
6. לתבל, להשלים את הטעם עם מעט חומץ וסוכר.

בטטה אפויה „קרמולטה"

4 מנות

המצרכים:

- 2 בטטות יפות
- 1 כפית קימל
- קליפה מגוררת מלימון
- 2 שיני שום
- 1 כף פטרוזיליה
- מלח, פילפל לבן
- 2 כפות שמן
- ½ כוס מים

אופן ההכנה:

1. לשטוף את הבטטות ולקלוף אותן.
2. לחתוך את הבטטות לפרוסות בעובי של כחצי סנטימטר.
3. לקצץ על קרש, עם סכין חדה, את הקימל, השום, גרידת הלימון והפטרוזיליה, עד קבלת תערובת אחידה.
4. לערבב הכל יחד עם המים והשמן, ולערבב יחד עם פרוסות הבטטה.
5. לשים בתבנית אפיה או כלי חסין אש את הבטטות, לתבל עם מלח ופילפל, ולאפות בתנור חם 180 מעלות עד התרככות הבטטות. להגיש חם.

שטרודל בטטות וצימוקים

6–8 מנות

מצרכים:

- 1,250 גר' בטטות
- 120 גרם צימוקים
- 750 גרם סוכר
- 120 גרם אגוזי פיקאן שבורים
- 2/3 כוס חומץ הדרים
- 1 לימון
- 1 ביצה
- קורט קינמון טחון
- 1 כף קורנפלור
- 800 גרם בצק עלים

אופן ההכנה:

1) לקלוף את הבטטות, ולחתוך לקוביות בגודל 1x1 ס"מ.
2) להרתיח בסיר 2 ליטר מים, וחצי הכוס חומץ והסוכר. כאשר המים רותחים לבשל בהם את קוביות הבטטות והצימוקים עד שהמים יתאדו במעט והבטטות נהפכות למזוגגות. לערבב את הקורנפלור עם מעט מים ולערבב עם הבטטות.
3) לסנן את כל הנוזלים, לשים את הבטטות בקערה ולגרר על פומפיה דקה את קליפת הלימון, לאחר מכן לסחוט את המיץ מהלימון על הבטטות, להוסיף את הקינמון, ואגוזי הפיקאן.
4) לרדד את בצק העלים לעלה דק, ולחתוך רצועה ברוחב של 10 ס"מ, להניח על תבנית אפיה, ולמרוח עם ביצה. להניח במרכז לאורך הרצועה את המלית. לרדד רצועה שניה ברוחב של 15 ס"מ, לקפל לשניים לאורך, ועם סכין חדה לחתוך חריצים אלכסונים במרחק של כ־1/2 ס"מ אחד מהשני לאורך הרצועה. לישר את רצועת הבצק ולהניח על המלית. למרוח בביצה ולאפות בתנור חם כ־20 דקות.

עיצוב / ב.א. • צילום / אבי קופרמן

כל מיני

פטנט

הקשר הבדואי של עליזה

הבדואים עושים מזה חבלים, עצים למדורה, מטאטים ועוד. עליזה תומאס עושה מזה אמנות. הכוונה לצמח המיתנען הגדל בנגב.

עליזה בשמלה בדואית רקומה, מדברת עברית רהוטה במבטא מעורב הולנדי, צרפתי, ערבי ואנגלי. היא דוברת שמונה שפות ולומדת עתה גם יפנית. עליזה, הנראית בת־תערובת, צועניה־אינדיאנית־בדואית, נולדה בהולנד, נדדה כנערה לבלגיה ומשם הגיעה בעקבות הלב לארץ אפריקנית. נולד לה בן, שחור, כיום בן 19 הלומד באקדמיה למוסיקה בהולנד. כשחזרה לאירופה למדה אמנות ופסיכולוגיה והחלה להפיק נייר מסדינים ישנים. בעקבות מחקרים שקראה על טכניקות עתיקות ליצור נייר במצרים ובאזור הגיעה ב־1969 כמתנדבת לישראל ונשארה כאן 7 שנים.

כשחזרה לכאן שוב לאחר שנה התוודעה אל השבט הבדואי אל־סנה שבנגב, יצאה אתם ללקט את צמח המתנען ומהם למדה את סודות עיבודו. הקשרים ביניהם כה התהדקו שאימצוה לבת וכיום, כירושלמית, היא מרבה לבקר אצלם.

בינתיים פיתחה שיטה מורכבת להפקת נייר מצמח המתנען, ממנו היא מכינה גם תמונות תבליט. מיבול של יום קטיף אחד היא מייצרת 100 דפי נייר בגודל 25X30 ס"מ ואת חלקם היא צובעת בצבעים טבעיים המופקים מחינה, כמון, כורכום, אגוז, קליפת עץ ועוד. היא מדריכה בסדנאות וחוגי השתלמות ליהודים וערבים בירושלים. קודם עבדה עליזה שלוש שנים בכלא באר־שבע כמרכזת קורסים לאמנות. שם גם הכירה את החבר הנוכחי בחייה, אסיר מוכשר ומשוקם, ולהם בן, ישי, בן שנתיים וחצי. עתה עליזה יוצאת ליפן ולהולנד ללמד שם את תורת הפקת הנייר מצמח המתנען. היא הכינה יחד עם הבדואים ספר מנייר המתנען שהודפס ונמכר ביפן ונרכש שם ע"י אספנים. ■

שיאונה דרור

עליזה תומאס: נייר מצמח המדבר.
צילום: יוסי זמיר, סקופ 80

ספר

גם הצפרדע

לא רק סבתא סורגת – גם הצפרדע יוכל לסרוג, אחרי שיקרא להנאתו בספר המקסים „לא רק סבתא סורגת" שיצא בימים אלה בהוצאת אדם. במקורו האנגלי נכתב על־ידי רוזמרי קאנטר ודבורה ואן דר ביק, ראה אור בהוצאת „מקמילן לילדים" ונחטף כמו לחמניות טריות. לעברית תרגמה אותו שלומית רדי, חובבת מלאכות יד, שהקדישה שעות ארוכה למחקר וחיפוש אחר מונחים לשוניים מדוייקים.

בצד ההוראות לסריגת צעיף, חותלות, אפודה ופומפונים מסופר על הצפרדע שקמה בבוקר ומוצאת ליד מיטתה סל ובו כדורי צמר. לקראת הערב היא כבר יכולה להציג ממבחר מעשי ידיה – וללכת לישון...

כצ'ופר מחולקים עם הספר זוג מסרגות. ■

אילנה באום

בצד ההוראות – סיפורה של צפרדע סרגנית...
צילום: שמואל רחמני

פורטשן קוקי
מעדנים סיניים בע"מ
בהנהלת ג'ויס ד. ווי
רח' אבן גבירול 54 ת"א 64364, טל. 03-267822
מבצע! מבצע! מבצע!
לרגל יום הולדתה של
ג'ויס ד. ווי
מנהלת „פורטשן קוקי"
ימכר במשך חודש פברואר
סט ווק
במחיר 50 ש"ח בלבד !!!
פתוח מ'-9.00-20.00, יום ו' מ'-9.00-16.00

IBM-PC קונים ב: PCC
ת"א, דיזנגוף סנטר טל' 284831, 204759
לרוכש
IBM-PC-XT-AT
וחשבשבת מלאה
מסוף מנהלים חינם !!!

צריך לקנות
כדי להאמין
רק
39.90 ש"ח
למכנסי קורדרוי סטרץ' "אתא" לנשים ולגברים.
מתה
רשת חנויות האופנה הגדולה בישראל

הסל
של מיכל

מתוך המבחר של טקסטיל דימונה

גם מגבת גם קישוט

מגבת חדשה, בעיקר כשהיא צבעונית, יכולה להאיר את חדר האמבטיה. לא תמיד צריך להחליף את אריחי החרסינה או את הכיור והברזים - שתי מגבות חדשות, מרעננות את המראה, ושילוב "נועז" קצת של צבעים נותן הרגשה חדשה.

אם אתם מרגישים "ירוק" הבוקר - מגבת ירוקה (גם באמבטיה כחולה או חומה) תעשה לכם ירוק בעיניים, ואם מתחשק לכם ורוד נועז, אין קל מזה. כל מה שצריך הוא מבחר מגבות חד-צבעוניות, ומתוך המבחר של "טקסטיל דימונה" - קל לבחור.

החברה, הפועלת מדימונה ומעסיקה כ-500 עובדים, שייכת למשקיעים שוויצרים ועד כה יוצאה את כל תוצרתה לבתי מסחר גדולים בעולם, ביניהם "נימן מרקוס" בארה"ב, "גאלרי לאפייט" בצרפת, "הרודס" ו"מרקס אנד ספנסר" באנגליה, ואחרים.

החל מחודש זה היא החלה במכירה גם לציבור הישראלי. מגבות בצבע אחיד - ב-15 גוונים כהים ובהירים. 145ס"מ X 75 ס"מ - 13.7 שקלים חדשים, 100 X 50 ס"מ - 6.2 ש"ח.

טקסטיל דימונה התמחתה בשנים האחרונות במגבות מודפסות בדגמים יפיפיים, הנימכרות בעיקר כמגבות חוף, אך בעלי דמיון מותחים אותן על מסגרת עץ והן הופכות לתמונה מעניינת שיכולה פשוט לקשט את חדר האמבטיה! ■

לריענון העור

תכשירי טיפוח פנים הם מתנה נאה שכל אשה שמחה לקבל ו/או לקנות לעצמה. ב"הלנה רובינשטיין" יודעים זאת ועל כן מחדשים מדי פעם את מיגון המוצרים האלה. לאחרונה הציגה החברה חלב פנים לניקוי יסודי ומי פנים, ללא אלכוהול לריענון והרגעת העור. שניהם נתונים בבקבוקי פלסטיק גדולים (300 מ"ל) ומחירם 14.37 שקלים חדשים, כל אחד. ■

יין ורוד, טעם אמריקאי

לסידרת יינות "מונפורט" של חברת "שטוק" נוסף החודש יין חדש - "קברנט בלאן", יין ורוד, עשוי בטכניקה של יין לבן, מיוצר מענבים אדומים, והתוצאה יין קל, הנילווה בקלות לכל ארוחה. מנכ"ל "שטוק", שהציג את היין החדש, הסביר כי פיתוחו הוא פרי נטיה אחרי הטעם והאמריקאי - המכתיב היום את הטון בענף היין בעולם: ליין הורוד טעם עדין וקל, והוא מתאים לאקלים ולרמת הצריכה הישראלית. 3.99 ש"ח. ■

קונים פטנטים – ומוכרים

יצחק ואירית שלו מרמת השרון הפכו תחביב למקצוע. הם

אשפתונית תלת־רגלית

מחפשים מוצרים מיוחדים – פטנטים – קונים זכויות היצור – ומוכרים. עד היום מכרו 10 אלפים יחידות "אשפתונית" - מיתקן פלסטיק בעל שלוש רגלים מתקפלות ההופך כל שקית ניילון לפח זבל יציב. 3 ש"ח (כולל 20 שקיות זבל) מתנה חביבה ושימושית לעצמכם ולאחרים. לקראת פורים, החלו יצחק ואירית להפיץ לחנויות המשחקים רעשן בעל שני כדורים שיש להניעו קדימה ואחורה על מנת שירעיש. 2.5 ש"ח. ■

טיפה אחת מספיקה

הריח בורח

מי שלא סובל מריחות הפה, לא יכול להבין את גדולתו של המוצר הקטן הזה. בקבוקון בגודל חצי זרת, מכיל תמציות חומרים טבעיים, טיפה אחת ממנו (מומלץ להזליף על גב היד וללקק) גורמת לריחות כמו בצל, שום, דגים, אלכוהול, טבק וכל השאר - להתנדף. נוח לשימוש, קל לנשיאה. 2.4 ש"ח - להשיג בבתי מרקחת. שיווק מ.א.ש. ■

"השירות המומלץ"

לפני שבע שנים החל לפעול במרץ רב מבצע "בית העסק המומלץ", בבאר־שבע, לו היו שותפים עירית באר־שבע, הרשות להגנת הצרכן, לשכת המסחר והתעשיה בעיר כאשר יוזמת הרעיון יהודית שתיל מנצחת על המבצע, שמגמתו שירות טוב לצרכן והגברת תודעת הצרכנות.

בינתיים פרש את כנפיו והפך לאירוע בהיקף ארצי: "השירות המומלץ" ו"התוצר המומלץ". השנה לראשונה ייערך המבצע גם במסגרת העיר תל־אביב – טכס הסיום החגיגי ייערך בחודש הקרוב. ■

מיכל הולצמן

לרגל שנת ה־20 (1966-1986)
20% הנחה על כל המלאי
מרתף הבדים
פינת המציאות השבועית
פתוח: 08:30-19:00
השבוע
גרסי אנגורה, רוחב 1.60 מ' 22 ש"ח
משי ז'קרד, רוחב 1.15 מ' 18.50 ש"ח
מבחר עשיר ומגוון של בדים איכותיים ביותר
מרתף הבדים –
הכתובת למי שמבינה באופנה - רח' דיזנגוף 125, תל־אביב, טל 233556

עדשות מגע צבעונית 129 ש"ח
כולל בדיקה • לא כולל מע"מ
גולד אופטיק
תל אביב • בנין מגדלור • בן יהודה 1 • טל: 654916

ספרית מעריב
אנציקלופדיה רפואית לבריאות הילד
מאת ד"ר עוזי ברוק
להשיג בחנויות הספרים ברחבי הארץ, או ישירות בחנות המכירות של ספרית מעריב, דרך פ"ת 72א' תל־אביב.

קנה בבתי העסק של מועדון צרכני "מעריב" ותרוויח פרס ללא הגרלה

תמורת המצאת חשבונית אחת המעידה על קניה, פעם אחת בכל יום בלבד! (באותו בית עסק) תזכה ללא הגרלה בפרסים כמפורט.

חברי המועדון מתבקשים להמציא את החשבונית (מקור בלבד) המעידות על הקניות בצירוף מודעת בית העסק בתוך סגנון, תוך שבוע ימים מיום הקניה לחברת גרין־קארד דיזנגוף סנטר 510, תל־אביב.
לאחר קבלת החשבונית/יות ביחד עם מודעה/ות בית העסק, תשלח חברת גרין־קארד את הפרס לקונה.
הפרסים והדרך הלוקתם נתונים לשינוי לפי שיקול דעת המועדון בלבד.

איך זוכים בפרסים ללא הגרלה:

1. תמורת חשבונית אחת של אחד מבתי העסק המופיעים במועדון מעל סך 25 ש"ח תזכה בכרטיס כניסה לרשת בתי הקולנוע "גולן גלובוס"
2. תמורת חשבונית אחת של אחד מבתי העסק המופיעים במועדון מעל סך 50 ש"ח תזכה ב עט Ballograf®
3. תמורת חשבונית אחת של אחד מבתי העסק המופיעים במועדון על סך 150 ש"ח תזכה בארוחה במסעדת "לוטוס" ת"א או במסעדת "סטאר" רח' המגינים 19 חיפה. "לה גסטרונום" ב"ש, רח' הרצל 1 או בארוחה במסעדת "אל מרוקו" אילת או בארוחה במסעדת השמונה אנו שאול בירושלים.
4. תמורת חשבונית אחת של אחד מבתי העסק המופיעים במועדון מעל סך 750 ש"ח תזכה במחשבכיס + עט.
5. תמורת חשבונית אחת של אחד מבתי העסק המופיעים במועדון מעל סך 2,000 ש"ח זכיה במצלמת "פולארויד".

מועדון הצרכנים מחזיר לך כסף!!!

בנוסף לפרס תקבל בחזרה 10% מכל קניה שביצעת בבתי העסק המתפרסמים במועדון בצורת תוי קניה, ישירות אליך הביתה או במשרדי המועדון.
בתוי קניה אלה תוכל לבצע קניות חדשות והם יכובדו בכל בתי העסק של המועדון עד 12% משווי הקניה החדשה.

אאורה בע"מ
יצרני מעילים לילדים נשים וגברים
חם חזק ובטוח · מעיל העובר מילד לילד
בלתי חדיר לגשם · לפי צו האופנה
חנות המפעל: ת"א, עמק יזרעאל 30
טל. 828216, 832398

סבן ניסים ובניו בע"מ
· קרמיקה וחרסינה בדגמים אקסקלוסיביים
· אמבטיות
· כלים סניטריים
· אביזרים וברזים
· מבחר גדול מכל המפעלים מתוצרת הארץ
מבצע!
הנחה לקרמיקות מיבוא עצמי
אולם תצוגה מפואר:
אצ"ל 21 ת"א 376130
מח' חומרי בנין וצבעים:
אצ"ל 45 ת"א 377659

אל ון
אינסטלציה וסיכוכים
298083, 284309

אולמי חאן הדקל
כשר למהדרין
חתונות, בריתות בר־מצוה ומסיבות
מאכלים מזרחיים ואירופאיים כיד המלך
שרות אדיב חניה בשפע
אפשרות לאירועים עד אחרי חצות
דרך לוד לפני צומת סביון
טל. 366480

גילנו המעדן
כ ש ר
רמי את דוד
...
הספקת ארוחות מוכנות למפעלים וכרטיסים
אוכל מוכן לבית
בני־ברק, רוטשילד 40
טל. 6653560

אולמי היכל חולון
האולמות המשופצים, והחידושים בסגנון אירופאי ותיפים ביותר בכל גוש דן
מבצע
לכל אירוע תפריט עשיר וסגנון לפי בחירה
· תקליטן מנחה – חינם
· הסרטת וידאו – חינם
· פרחים לאולם – חינם
· זר לכלה – חינם
· חלה גדולה – חינם
· עוגה 3 קומות – חינם
מחיר למנה 12 ש"ח כולל מע"מ
המבצע ל־200 איש מינימום
חולון, שד' קוגל 38
טל. 849218, 845388

ביוטי שופ Beauty Shop
אופנה מרהיבה ומיוחדת
פ"ת, ההסתדרות 16
טל. 912792

פרוות גרשון
· תצוגת פרוות מרהיבה
· שירות תיקונים ושינויים
ת"א, בן יהודה 46 (בחצר) טל. 246951

ארנקי קרן Koren
· חנות המפעל: רח' תע"ש 1 ר"ג (הכניסה מרח' ביאליק 123) טל. 7610486
"ארנקי לימור"
רח' נוה שאנן 10 ת"א טל. 379764

מטבחי "עידה" יצור ושיווק
מטבח יוקרתי במחיר תחרותי
20 שנות מוניטין
מבצע!
מטבח כפרי אלון מלא 380 ש"ח למטר בלבד כולל ותקנים, הרכבה ומע"מ
אור יהודה, המלאכה 10
אזור התעשיה החדש טל. 347469

אולמי עצמאות
בית ז'בוטינסקי ת"א
טל. 289021
המקום שתמיד תהנה לשוב ולחגוג בו!
חתונות, בר מצוה, ברית מילה; וארועים
המלך ג'ורג' 38 ליד דיזנגוף סנטר

הונדה
שרות ומכירה של כל דגמי סוזוקי וספה SJ
סוכנות ראשית אביזרים וחלפים מקוריים
ת"א, דרך פ"ת 56
טל. 613879

אור
מערכות אזעקה
מערכות וציוד לכיבוי אש
טל. 381030

צוות לעניין
מרכז השירותים הגדול ביותר בחיפה והקריות!!!
מרכז "צבר" דרך עכו 140
חרב קוק 60 קרית מוצקין
04-732178, 737361

בית רחל השירותים
יבוא ושיווק כלים סניטריים, קרמיקה, וחרסינה
פ"ת חפץ חיים 9
טל 9131106
מחסן מרכזי: פ"ת

שיש המים לה ארנקים
ת"א – דיזנגוף 75
ת"א – אלנבי 60
ת"א – דיזנגוף 101 (בפסג')

מכף רגל ועד ראש... אינדיאני

מבצע! פרסים מדליקים לחברי מועדון ראש אינדיאני

· השתתפות בהגרלה חודשית של כרטיסי טיסה ללונדון!

5% הנחה לכל חברי המועדון בחנויות הרשת כנגד תוי קניה של מועדון הצרכנים

· על כל קניה מעל 100 ש"ח לבחירתך: **2 תשלומים או תקליט מדליק של ראש אינדיאני**

■ ת"א: מונטיפיורי 7; דיזנגוף סנטר דיסקו אופנה; כיכר המדינה ויצמן 57; דיזנגוף 99 ■ ר"ג: ביאליק 60; קניון אילון ■ בת־ים: בלפור 102 ■ ראשל"צ: רוטשילד 37 ■ פ"ת: חיים עוזר 19 ■ חדרה: הרברט סמואל 64 ■ ב"ש: הרצל 61 ■ נתניה: הרצל 8 ■ כ"ס: ויצמן 106 ■ חיפה: הרצל 26; הכרמל: שדי הנשיא 129; מרכז קרית גנוצקין: שדי השופטים 11 ■ אשקלון: הרצל 31 ■ רמת־השרון: סוקולוב 80 ■ עפולה: שדי ארלוזורוב 60 ■ רעננה: אחוזה 153 ■ ירושלים: בן יהודה 21; מרכז מסחרי בית הכרם ■ חולון: סוקולוב 45 בנין צמרת ■ לוד: מרכז מסחרי 26 ■ אילת: מרכז שלום 129 ■ אשדוד: מרכז מסחרי אי 54 ■ נהריה: הגעתון 34 ■ הרצליה: לב הרצליה ■ רחובות: הרצל 203

אראלקו רהיטים בע"מ

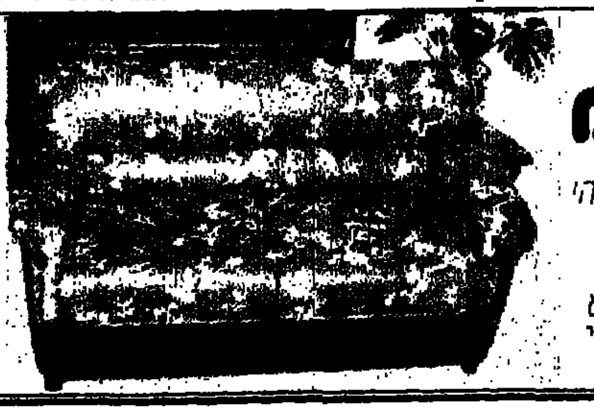

יצור מערכות ישיבה בדגמים אקסקלוסיביים ואיכות גבוהה
להשיג בחנות המפעל: התחיה 7 ת"א (ליד איצטדיון בלומפילד) טל. 827997
מ.ת.מ. באר־שבע — שד' הנשיא
מ.ת.מ. קרית־גת — מרכז מסחרי
(ובחנויות השק"ם בכל הארץ)

מבצע! מבצע! מבצע! מבצע!
את הריהוט היוקרתי של אראלקו ניתן להשיג בשק"ם ובחנויות מ.ת.מ.
החל מיום 1.2.86
ב־27.5% הנחה + 4 תשלומים שקליים שווים
סניף מ.ת.מ. ת"א — רח' החרושת 6 בקומת הקרקע!
מבצע! מבצע! מבצע!

שבוע מועדון צרכנים לקוראי מעריב - מושג חדש בעסקים
40 מדריך מסווג לצרכנות נבונה. מופיע כל השנה במוסף "סגנון". בחסות "גרין קארד" 12.2.86

מפעלי מור

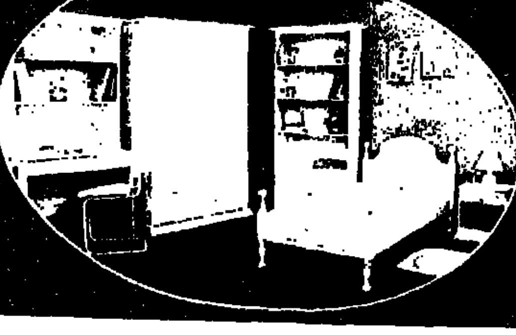

יצור ויצוא חדרי ילדים, חדרי שינה, מזנונים ומערכות ישיבה.
באיכות ובמגוון צבעים שטרם נראה בישראל
מפעל: פ"ת, אפעל 31 קרית אריה טל. 03-9221907; חנות ת"א: 03-827291.

בן־טל
— רהיטים מעץ מלא —

* מערכות ישיבה
* מזנונים
* פינות אוכל

ראשל"צ חנות המפעל, רח' ההגנה 36 א. התעשיה החדש (ע"י גלי) טל. 377511.
פתוח: א'־ו' 9.00־20.00,
שבת 10.00־21.00
ת"א רח' חיוג 7 טל. 377511.

ירושלים "לובי" אזור התעשיה תלפיות.
פתוח: א'־ו' 9.00־20.00,
שבת מצאת השבת עד 20.00

תדהר רהיטים

יצרני רהיטי איכות אקסקלוסיביים מעץ ופורניר תיק
מזנונים, ריהוט לחדרי עבודה ומשרד, חדרי שינה
ת"א — דיזנגוף סנטר שער 7 טל. 03-204306 **חיפה** — צ'ק פוסט שלמה בן יוסף 13
טל. 04-728950 **ר"ג** — קניון אילון **שקים** — ת"א – בן יהודה, אשקלון, באר שבע.
ק. מוצקין **המפעל** — ק. ביאליק ת.ד. 1214 טל. 04-719955

"תות" מוזיקלי זה שיר שלא נגמר...

להקת 'תות' טל. 541318, 540557, 052-543872

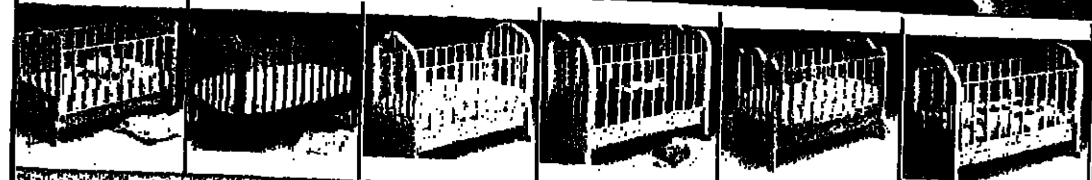

בי בי לתינוק
חנות המפעל — פ"ת, רח' נזית 11 (א.ת. סגולה).
ת"א, רח' עמק יזרעאל 36 נתניה, רח' החלוצים 6
ירושלים, "בייבי סנטר" רח' יחזקאל 2 (ליד השק"ם)
ראשל"צ, "התסיך הקטן" רח' רוטשילד 104

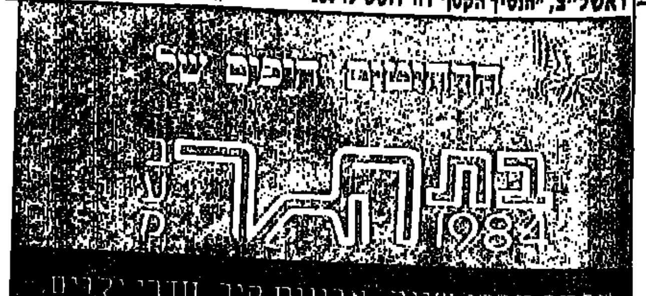

מבחר חדרי שינה, ארונות קיר, חדרי ילדים, פינות ישיבה יפהפיות, מזנונים ופינות אוכל

ספריות השמרת הזורע
ריהוט לאורך זמן - עכשיו
25% הנחה על תשלום במזומן

ת"א: בית שומרת הזורע, דיזנגוף סנטר, רח' המלך ג'ורג' 73. **ירושלים:** בית שומרת הזורע, שלומציון המלכה 18. **חיפה:** בית הזורע שמרת, אלנבי 117 (7 קומות תצוגה) **באר שבע:** רהיטי הדר, פסג' רסקו. **טבריה:** רהיטי הצפון, רח' הגליל. **חנות המפעל:** רהיטי שמרת - קיבוץ שמרת. **חנות המפעל:** תעשיית רהיטים הזורע, קיבוץ הזורע.

מרצפות בע"מ
40 שנות וותק ונסיון
לרגל פתיחת אולם התצוגה במפעל — מבצע מכירות

* מבחר עשיר של מרצפות * שיש מקומי ואיטלקי
* ייעוץ והדרכה חינם * הובלה לבית הלקוח
המפעל: קרית אריה פ"ת טל. 02-9231901
חולון: אבי וקס שיווק מוצרי בניה טל. 03-882246, 846925
ירושלים: שפיגל את הלפרין טל. 02-272273
חדרה: אבשלום אנצלביץ טל. 063-39875
רעננה: גולדרינג טל. 052-35597
אילת: רבי סוכנויות טל. 059-781414

N.R.G תוספת
מקצועיים מעולה לשמנים ודלק
N.R.G יותר עוצמה וחיים למנוע וניצול אופטימלי באנרגיה ודלק
להשיג בכל חנויות אביזרי רכב ומוסכים.
יבואן בלעדי: אורג'י אינטרנשיונל
רח' אליעזר הלוי 17 ירושלים
טל. 02-624141, 533843

"גוטאל"
שולחן עבודה מתקפל
השולחן המשוכלל מסוגו בעולם מאפשר תפיסה של כל חפץ בכל צורה כולל מלחציים ופלטה עליונה.
במחיר 125 ש"ח
דיזנגוף סנטר שער 4
טל. 02-293991

סקאלה
בית קפה מסעדה גריל
גולש, מרק בצל, מוקרונים, עוגות, וכל אמריקאי, ארוחות עסקיות, ישיבות ואירועים עד 70 איש.
שרות מעולה ומוסיקת רקע, שפע חניה מסביב.
מרמורק 10 תל-אביב
טל. 225007, 227424

מסעדת ציון — 30 שנה
יש"ר קארד אלא מה?
בואו לחגוג איתנו
במלאת 30 שנה למסעדת ציון
כוס יין וקפה על חשבון הבית
כל סוגי הבשרים על האש
מבחר מגוון של סלטים
המסעדה הנבחרת במשך 15 שנה
ב"עסק הנבחר" ובסקר דעת קהל של ידיעות אחרונות
מסעדה מזרחית ותימנית ראשונה!
ת"א, הפדויים 28, טל. 667323

אולפני קול

בבק פאמי יפו, פאני בתים
בבק — יפו
פאני — בתים
מוסיקה לכל ארוע
* הנחיה מקצועית * זמר
כל שמחה — חגיגה מוצלחת
מערכות הגברה ותאורה
לבמות * ארועים * תצוגות אופנה
נתניה 80 בעם
רח' רזיאל 7 נתניה 053-33313

וילונות הנדרי
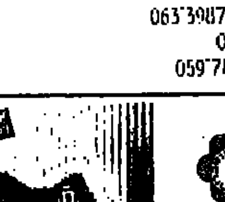
יעוץ ע"י דקורטור אומן
כפר-סבא, רוטשילד 59
טל. 052-441817

ציג'יג במבו
הסינית מס' 1 בארץ
מציעה ארוחות ערב וצהריים
בסך 15 ש"ח לאדם
■ מרק היום ■ בקר עם פלפל ירוק
■ אגדול ■ אורז מטוגן
■ שף בשקדים ■ איטריות
■ קימוחים
ארוחות צהריים
מהתפריט ולקחת הביתה
25% הנחה
תל-אביב, הירקון 317, טל. 458785, 03-451282

מוצר מעולה?
בתל אביב ARCO
רהיטי ארקו רוזנברג
בן יהודה 43, ת"א.
טל: 03-222136

דובלה
רהיטים שילדים אוהבים. לאורך שנים.
אור יהודה: העמל 7. טל. 717185
נתניה: שמואל הנציב 16. טל 053-22211
באר-שבע: טרומפלדור 69 טל. 057-77844
פתח-תקווה: חובבי ציון טל 03-912614
תל-אביב: מטלון 28 טל. 836047
תל-אביב: בוגרשוב 40 טל. 282630
ירושלים: יד-חרוצים 14 תלפיות 02-721618
ראשון-לציון: רוטשילד 87 טל 994848

KL ק.ל. שוויץ ישראל בע"מ, נציגים בלעדיים של זינגר טל. 5-4-243103

תל-אביב	ירושלים	חיפה	נתניה	באר-שבע	עפולה	
ככר מלכי ישראל 17	שד' יפו 50	הרצל 32	שטמפפר 12	העצמאות 49	ירושלים 5 ומול אדי	מס' 1 בעולם כולו — SINGER
טל 03 239453	טל 02 245583	טל 04 663708	טל 053-32495	טל 057-77012	טל 065-22227	

צוציקה — גם בזמנים אפשר לבלות!
קפה - קונדיטוריה ברמה גבוהה!
ר"ג, כופר הישוב
* לקחת הביתה

רסטל טבריה
רח' יהודה הלוי טל. 067-90555, 90768
* חדרים מפוארים עם ארוחת בוקר
* 10% הנחה במרחצאות חמי טבריה
* סרטי וידאו
מחיר ליחיד בחדר זוג
חצי פנסיון 32 ש"ח כולל מע"מ

נטליס bébé confort
יבואן ראשי של מוצרי בייבי קומפורט ומוגד לתינוק ולילד
20% הנחה על הלבשה
ת"א אבן גבירול 25
טל 280415

עופף כל
מכשיר חשמלי ביתי לסגירה הרמטית של שקיות ניילון ע"י חום
אידאלי לאחסון מזון, אריזת כריכים, עטיפת חפצים בצורה הרמטית
המחיר 49 ש"ח - 2 תשלומים

מפגשים
מסעדה ופיאנו בר
רחוב אהרון קציר
תל-השומר
טל 769427

גן תמר — יוסף
מאכלים מזרחיים תוצרת בית, בשרים, דגים, סלטים, קובה, טבולה ומגוון נוסף ועשיר.
יפו, יפת 142
טל. 866507

הוילה
מסעדה
* מאכלים מעולים
* מוסיקת רקע
* הזמנות לאירועים
* חניה מסודרת
* זמר כל יום שישי בערב
דרך השרון 81 הוד השרון
טל. 052-26798, 28933

סנים
אפליקציות ועיצוב חדרי ילדים
וילונות, מצעים, אהילים, תמונות וכו'
גבעתיים, שינקין 39 טל. 03-324112

גרעיני גלית בע"מ
ייצור סירופים ושקיות מיץ
בית קליה ומשווקי מזון
ראשל"צ, אליהו איתן 3 (בית גירון)
טל 9611171, 9610747

זום לצילום
מחשבים וצילום
מבצע
מחשב אמסטרד 464 כולל כונן ומדפסת מחיר 2049 ש"ח - מע"מ
ספקטרום 48K וטייפ מחיר 613 ש"ח - מע"מ
חולון, סוקולוב 51 טל 845672
ת"א, הרצל 2 טל 656166

בית הצילום

מסעדה סינית PATTAYA
בנוסח תאילנד
רח' ירמיהו 54 ת"א
טל. 03-447984

מבצע אקל-מע
חיפה, נתנזון 28 (ליד צים)
טל' 04-674242, 673090

מעדני המלכים
* מעדנים * פיצוחים * ממתקים
אבן גבירול 72 ת"א
טל. 266767

שחפים בע"מ
שיווק חרסינה, מרצפות, כלים סניטריים, רעפים וגרנים
שרות מעולה!
מחירים סיטונאים!
דובנוב 86 פ"ת (ליד אגמא)
טל. 9223718

מסגרות ארמון
עבודות מסגרות, דלתות מתכת, שערים וסורגים, מעקות ומדרגות, גדרות
רח' בן עזרי 5
טל 838610

א.ד.מ. מחשבים
מחשבים ביתיים ועסקיים
תוכנה * ציוד האביזרים * ספרות מקצועית * שרותי מעבדה השתלמויות
למחזיקי גרין קארד 5%-10% הנחה
סמילנסקי 10 (בית אלון) נתניה
053-94063

צוציק מוסיקה
שרותי נרפיקה והדפסת משי
מדבקות מכל הסוגים
אור יהודה א. התעשיה החדש רח' החרושה 15 טל 716852

פיצה-מרידה
מבחר מאכלי המטבח האיטלקי ברמת אביב ג'
13 סוגי פיצות, מבחר טעמים של לזניה, פסטות, ספגטי ומרקי הבית
שרות משלוחים הביתה
אחימאיר 27 מרכז מסחרי רמת אביב ג' 423938

פונדק עפולה
הפונדק שלך בהנהלת יוסי שלי
מבחר מאכלים: מעורב, גריל עטיר, 30 סוגי סלטים
רח' הבנים 3 תחנת סונול כביש הסרגל
טל 065-92004

"קצב לכל"
כשר בהשגחת הרבנות גבעתיים
חנות לכל מוצרי הבשר
* בשר טרי
* עגל חלב
* כבש טרי
ושאר מוצרי הבשר מתקבלות הזמנות
גבעתיים כורזין 5
טל 03-742976

וידאו אלפא 83
* מבחר סרטי וידאו מטיב החברות האמריקאיות * כל סוגי הסרטים כולל סרטים בעברית חדשים וישנים!
יפו, יפת 132
טל. 820572

בל-פון
תקשורת פנים וחוץ
שרות חוץ מיידי למרכזיות לכל סוגי הטלפונים
שינקין 48 ת"א
טל 282876, 282881

פרוספקס ומוצרים
מפרוספקס הזגוג יותר יפה ובלתי שביר
חתוך — ליטוש — כיפוף
מוצרי פרסום * יעוץ חינם
* 5% הנחה (בודדת) למביא מודעה זו
ת"א, נחלת בנימין 139 טל. 827104, 838821

צילומי שער שערים
חנות הצילום המובילות בירושלים
מבצע הנחות למצלמות, עדשות, מקרנות וכל צרכי הצילום לחובב ולמקצועי
ירושלים, בן הלל 11. במדרחוב 02-226046
ירושלים, גילה. המרכז המסחרי החדש טל. 02-784062

ביינים מסעדה ישראלית
הנכם מוזמנים למסעדתנו החדשה לארוחה מלאה מכל הלב
ב-7.9 ש"ח לבחירה!
* מבחר מרקים * מבחר סלטים
ו-10 סוגים של מנות עיקריות כולל תוספות
הטקס פתוח לאירועים מיוחדים עד 100 איש במחירים סבירים
ת"א, אלנבי 28 פינת הכובשים (מול בנין מגדלור)
טל. 657497

כל חשמל יהוד
בהנהלת ניסים חדד
מוצרי חשמל ואביזרי חשמל ביתיים
* קבלן עבודות חשמל
מבצע מדיח כלים קינג
רח' קהילת מצרים 14 יהוד
טל 358926

אורי הנדרי
* מחיצות גבס
שיפוצים * נגרות
טל. 372069
איתורית: 7649111
מנוי: 301

מרכז קריין
ע"י התחנה המרכזית
* מכשירי כתיבה
* ציוד לבתי ספר ולתלמידים
* מחשבים
* שולחנות וציוד לשרטוט
* ריהוט משרדי ומתנות
"כל מי שנכנס יוצא עם פרס"
ת"א, פרץ 42
טל. 374526

שבה ארנון אולם תצוגה לטפטים אקסקלוסיביים
פינסקר 28, ת"א

מבצע מכונות כביסה
קלור ישנה בחדשה TRADE IN
- חימום
הספקה, שירות ותיקונים
טל 6881151

שיש-חן
התקנות שיש בבית הלקוח למטבחים, חדרי אמבטיה ומעקות איכות גבוהה מבחר גדול
פ"ת, אזור תעשיה סגולה
טל. 916891, 900003

זק"ש ובניו בע"מ
בן יהודה 72 ת"א
טל 234206, 228844
סוכני חימום - מכוני חום
תנורי אמבטיה - תנורים לחוו
טוסטר אובן

מעדני מזרע
ומעדנים אחרים
נקניק סרוולט שלם 18.90 ש"ח
דיזנגוף סנטר שער 7 ת"א

בואו לסנדלריית בבלי
תקון וצביעת נעליים
מבצע החודש!
נעלי בית של "טרמפס"
שכון בבלי בכסר של דקל
טל 460164

מרפדיית JUCO
* חידושים ותיקונים
* מערכות ישיבה. סלונים
עמק יזרעאל 9 תל אביב
טל 831639

הדים
מוצרים מתוחכמים לקידום מכירות
ת"א, רח' מאה"ה 75 טל. 03-611840

מיטל תקשורת
תיקוני טלפונים, מזכירות אלקטרוניות, טלפונים אלחוטיים, מערכות סטריאו ורדיו טייפים
ת"א, זמנהוף 26
טל. 286337

סן לייט בר כוכבא
דודי שמש וחשמל
* התקנת דודי שמש
* תיקונים כל הסוגים
שרות מהיר
חולון הינבל 7 א. התעשיה
טל 809228, 805701

כשאומרים מטבח מזרחי מתכוונים למסעדת אבו קעדאן (מפגש אכדיה)
חומוס אורגינל * סלטים על הכיף
כיפק * שירותי קייטרינג
חניות היהודים 80 הרצליה
טל 052-865037

לוטוס lotus
* עסקים עושים בלוטוס כל צהריים!
במחיר 12 ש"ח כולל מע"מ לארוחה מלאה
* שירותי קייטרינג — גם מעל 300 מוזמנים!
המסעדה הסינית של נאות אפקה!
תל-אביב, רח' קהילת ונציה 12 (בית מגור)
טל. 490644, 494203, 495024, 497302
לקחת הביתה ב-20% הנחה

ש.א.י. S.I.Y
חברה לעבודות חשמל וסחר בע"מ (1985)
* תכנון ייעוץ וביצוע כל סוגי עבודות חשמל אור וכח.
* אחזקת מוסדות ומפעלים.
* ביצוע וילות ובתים מבני תעשיה וכו'.
* צוותי ביצוע מהטובים בארץ.
לנו אין מתחרים באיכות ובמחיר
טל: 543742, 541318, 052-540557
איתורית מנוי: 9220 03-754911

צער גידול

תלמה בר"אב ★
רשמה: צביה גרנות

הבת של פומרנץ

זה סיפור אמיתי. מיום היוולדה, היה לדפנה ליווי צמוד: בת ממשפחת פומרנץ. הוריה ומשפחת פומרנץ היו חברים מילדות, ולרוע מזלה גם התגוררו באותו בנין, ודפנה היתה תקועה עם בת פומרנץ לנצח.

פומרנץ הצעירה תמיד הביאה נחת להוריה. עזרה בבית בלי שביקשו ממנה, היתה תלמידה מצטיינת, בכל המקצועות כמובן. שום בעיות במתמטיקה ובאנגלית. היא לא אימללה את חיי הוריה המאושרים עם מורים פרטיים. היא היתה הדוגמה החיובית, ואמא של דפנה לא החמיצה הזדמנות לנפנף בה כדי להוכיח לדפנה כמה לא מוצלחת היא.

כשגדלו, בת פומרנץ התלבשה תמיד בטעם. "תראי את הבגדים האיומים שלך", היתה אמה אומרת לה. בת פומרנץ תמיד חזרה הביתה בזמן, בעוד שלדפנה היו צריכים לחכות על המרפסת. בת פומרנץ התחתנה מיד אחרי הצבא, עם בעל שהיה כליל השלמות. דפנה לא מיהרה. "תוציאי לך את הזבובים מהראש ותמצאי לך בעל כמו הבת של פומרנץ", דחקה בה אמה, עד שסוף סוף התחתנה גם היא.

במשך עשרים שנים מאושרות נעלמו הפומרנצים מחייה של דפנה. היא חשבה שללא שוב. בינתיים היא ילדה בת. כשהגיעה בתה לגיל גיוס והתנדבה ליחידה קרבית, סיפרה לה אמה שבת פומרנץ יודעת להסתדר – היא מצאה לה ג'וב נהדר בצבא. בלי שמירות ותורנויות, כל יום היא בבית בצהרים, איזה ילדה חכמה!

דפנה חשה רדופת גורל נצחי. ואז שמעה לתדהמתה את בתה מתערבת: "סבתא, אין גיוס כזה בצבא. מוכרים לך לוקסים". פתאום תפסה דפנה, שהגורל המושלם שהעיב על ימי נעוריה, לא היה אלא "לוקסים" שגברת פומרנץ מכרה לאמה, ואמה מכרה לה. הנזק בדימוי העצמי שלה כבר נעשה.

מי שרוצה לחנך את ילדיו לתחרותיות הרסנית ולחוסר ערך עצמי, שירבה בהשוואות עם איזושהי פומרנץ, או אפילו עם בן אותה משפחה, אח או אחות. המסר שדפנה גדלה איתו היה שהיא לא בסדר, ושלעולם גם לא תהיה.

כל השוואה של אדם אחד לאדם אחר מצמצמת מאור, כי היא באה להרגיש שערכו של אדם קיים רק ביחס לאדם אחר, והישגיו נמדדים ביחס להישגי הזולת. השוואות מרמזות תמיד על כישלון מול הצלחה מוחלטת, מצב שיוצר יאוש וחוסר רצון להתמודד. אף אדם איננו צריך להיות משהו שונה ממה שהוא עצמו. ■

★ יועצת ליחסי אנוש במכון אדלר

פנויים, פנויות

רפי יעקובי, פסיכולוג

עידוד הבדידות – שירות דב

מ כתב למדור: "דבריך מכוונים, עד כה, לאלה המעורבים בקשר. אך מה עם הפנויים והפנויות שדווקא,אינם מעוניינים בקשר? מדוע אין התייחסות כיצד להקל את בדידותם ולעזור להם להתמודד בחברה שאינה מקבלת תופעה זו?..."

מוכרת לך, בוודאי, הבדיחה על זה שמציע לגמגם ללכת לבית־ספר למגמגמים והלה משיב: "מה יש, אני לא מגמגם מספיק טוב?"

לתומי חשבתי, שאם באמת הייתי מנסה להציע לך את עזרתי בשיפור בדידותך, היית מתבוננת בי בבוז גלוי, ומכריזה ששום עזרה לא נחוצה לך. בדידותך אינה נזקקת, ואף אינה ניתנת לשיפור, מאחר שהיא ממש מושלמת. מבחינתי את מקצוענית בלהיות לבד. מומחית שיכולה מצדי אף להעביר קורסים לאחרים. כיצד להסתדר לבד.

נסיונך להציג את הבדידות כדבר קשה ומסובך, אינו שובה את לבי. להיות ביחד עם בן־זוג וביחד עם ילדים בוודאי מסובך יותר.

הבודדים נוטלים להם איש איש לפי יכולתו מתוך מאגר התחביבים המצוי, וממלאים בכך את זמנם. אולם רוב האחרים נוטלים ממאגר זה קמצוץ בלבד. אב משחק פה ושם עם ילדו. הבודד משחק מידי יום ביומו שח. זו שאינה בודדה קוראת ספרים כשאין לה משהו דחוף יותר לעשותו, ומספיקה לעתים לסיים בקושי ספר אחד בחודש. ואילו זו הבודדת בולעת וטורפת ספריות שלמות על ספריהם ועל כריכותיהם. זה מאזין מעת לעת למוסיקה ואילו הבודד מוקף בתקליטיה שלא היתה מביישת אף חנות תקליטים. זו מוצאת לה מנוחה מבעלה וילדיה בחוג מקומי העוסק באומנות אחת לשבוע ואילו הבודדת פנויה לעסוק בכך כל יום, אם רק תחפוץ.

כמובן, כמו תמיד, גם כאן לא ניתן לדבר בהכללה ולדייק בעת ובעונה אחת. בוודאי שיש גם בין הבודדים כאלו המעסיקים עצמם בצורה מורכבת ומספקת, וכאלו אשר דלים יותר בכלי ההתבטאות ומשעמם להם. מכל מקום אין כל קושי מיוחד במינו להיות לבד.

מעת לעת אני נתקל בסדנאות בנוסח "הבודד והחברה", בהם דנים כיצד להפוך את הבדידות להנאה, וכיצד לעמוד ולהתמודד כנגד החברה העוינת, כביכול. יש בהם לעתים נימה חתרנית עם קולות מחאה מן הסוג: "מי אמר שמוכרחים להתחתן?" או "הם לא יגידו לנו מה לעשות" וכדומה. ולעתים, אף נדמה לי, שמבלי משים מתנהלת שם מעין תעמולה המעודדת את המשתתפים להישאר לבד. אגלה לך כי אלה מבני מקצועי שנתנו ידם לכך התמיהו אותי. אם אינם יכולים לסייע בפרימת הקושי ביחסים בין המינים – די בכך. אך למה לעודד ולטפח את הבדידות? לעתים אף קינן במוחי החשד, שיש בכך מעין מעשה שידול מן הסוג של שכנוע אסקימואים לקנות מקרר, או במקרה היותר טוב סתם שירות דוב. מסוג הדברים שמגבירים את הנזק ומחלישים את מקבלי השירות. הם אולי מקבלים גלולת־הרגעה לרגע, אך לטווח היותר רחוק נגרם להם נזק.

תופעה זו התמיהה אותי, והנה, מפנייתך אני מבין שאכן ישנם צרכנים לשירות מסוג זה.

עלי לומר לך בפסקנות, שאני אישית מסרב ליטול חלק מהנטריש זה של הקלת מצוקת הבודד, או במחאה האינפנטילית כנגד החברה.

וכדי למנוע אי־הבנה עלי להוסיף עוד דבר מה. אינני סבור שכל אחד יכול וחייב להצליח בעיסקת קשר עם בן־הזוג. אינני סבור גם שיש טעם להשקיע ולהתאמץ לשווא. ולא אמליץ על עמל סרק. לדעתי חייב להיות יחס נאות כלשהו בין מידת ההשקעה והתמורה שמפיקים ממנה.

כפי הנראה יש בינינו לא מעט העלולים להתיש את עצמם בנסיון לפתח ידידות עם בן־המין השני, וכל זאת ללא הצלחה. אם משום שחסרה להם ההכנה כיצד והיכן להשקיע את כוחותיהם, או מטעמים רבים אחרים.

עם זאת ידוע לי מנסיוני שהשקעה מסויימת מתמשכת בתחום היחסים בין המינים, מניבה תוצאות מספקות. ואיני מתכוון למאמץ אדיר ובלתי הגיוני. רוב האנשים משיגים את מה שניתן להשיג מתוך מאמץ שאינו עולה על מה שאת, גבירתי, משקיעה בקנית חלב ולחם ועוד כמה מצרכים למזווה, וזאת מידי יום ביומו.

ואמנם רוב הבודדים טורחים על מילוי המזווה ואינם נוקפים אצבע למילוי היחסים בין המינים. מעת לעת הם נתקפים בולמוס של השקעה ואחר־כך חדלים מכך לזמן מה. ולא די בכך, כמובן, הם אינם חדלים לעולם מלהבטיח לעצמם הספקה סדירה של חלב או סיגריות במעונם. רק בתחום הקשרים משתררת הזנחה.

כפי שלא אסכים לערוך סדנה לעידוד העישון או האכילה, כך גם נראה לי שאחטא למקצועי אם אתן יד לעידוד הבדידות.

כך שאם את מאוד משתוקקת להיות לבד, אנא עשי זאת לבד, בלעדנו. ■

נשים וגברים
נפגשים רוקדים ומכירים ביום חמישי

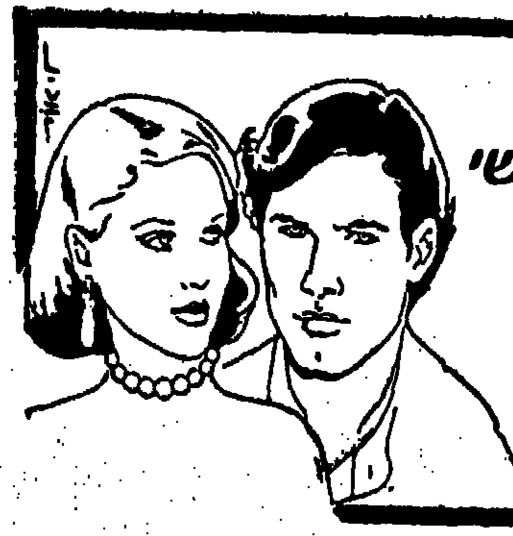

קולוסאום
לגברים: הכניסה מגיל 25 בלבד
בלבוש הולם ובהופעה נאה.

מועדון צרכנים לקוראי מעריב — מושג חדש בעסקים
מדריך מסווג לצרכנות נבונה. מופיע כל השנה במוסף "סגנון". בחסות "גרין קארד"
12.2.86

א. ניאזוב
מקור הארונות והספריות
ארונות כפריים: ארון 4×4 דלתות 430 ש"ח + מע"מ • ארון 5×5 דלתות 540 ש"ח + מע"מ • ארון 6×6 דלתות 650 ש"ח + מע"מ
ארונות מלמין: ארון 3×3 דלתות 200 ש"ח + מע"מ • ארון 4×4 דלתות 250 ש"ח + מע"מ • ארון 5×5 דלתות 295 ש"ח + מע"מ • ארון 6×6 דלתות 370 ש"ח + מע"מ
ספריות: 80 ס"מ × 240 ס"מ 125 ש"ח + מע"מ • 120 ס"מ × 240 ס"מ 185 ש"ח + מע"מ • 160 ס"מ × 240 ס"מ 240 ש"ח + מע"מ • 200 ס"מ × 240 ס"מ 350 ש"ח + מע"מ
ת"א, הנגרים 9 טל. 826638
ארוחת קנים באוקר

מפעלי מתכת — אגודה מנחמיה — אגודים מייצרים ומרכיבים ישיר לצרכן! — טל. 04 728457 — טל. 065 96273
מוחמד שריף — ייצור והרכבת מוצרי אלומיניום — מפעל: כפר יפיע טל. 065-77145 — המשרד: דבוריה

מיני אלקטריק
(יבוא שיווק והפצה לוועדי עובדים וליחידים)
מבצע 50% הנחה
רדיו שעון טלפון 3 ×39 ש"ח • מערכת כלי מיטה זוגית 3 ×45 ש"ח הכוללת: ציפה לשמיכה, 2 ציפות לכריות, 2 כריות, סדין מתח גומי 220×200 ושמיכת חורף זוגית מפוך סינטטי 220×200
ב"ש, שדרות הגיבורים 38 (ליד נעלי מרית השן) טל. 39240

שוק העמק — השוק שיש לו אבא — נמצא בעמק שרה — מבחר מוצרי מזון • צעצועים • כלי בית — מבחר רחב ואדיר במוצרי בשר — שרות אדיב להתראות — בהנהלת שוק העמק

"פרחי אתי" — עציצים, פרחים וסידורים • סידור לאולמות • צמחי נוי ומתנות • זרי כלה • משלוחים לבית הלקוח — דימונה, מרכז מסחרי 28 — טל. 057 89221

בל־ארט, חברה לשיווק (1979) בע"מ — ב"ש, העצמאות 19 — 057-38980, 76065

אודיל בע"מ — סוכנויות יבוא והפצה למוסדות ולועדי עובדים — מוצרי חשמל ביתיים • סוכנות ראשית לשמיכות פוך • מוצרי אמקא • כלי מיטה • מגבות ודינון • ריהוט גן ובית כתר — ב"ש, רח' הרצל 71 טל. 76138, 76660

מסר מחשבים בע"מ — מפיץ מורשה למחשבי APPLE — ב"ש, החלוץ 120, (פינת גרשון) טל. 35080

א.מ.כ. שרותים בע"מ — שרות למזגני אויר • מכונות כביסה • מקררים ותנורים — ב"ש, טרומפלדור 63 טל. 34653, 057-78634 — מעבדה: 057-39763

באר־שבע אילת והדרום

דובלה — רהיטים שילדים אוהבים. לאורך שנים. — כפר סבא: רהיטי תל חי, ויצמן 141 — 052-444843 — חיפה: דקה, נורדאו 23 — 04-668851 — חיפה: צוציק, התיכון 19, נווה שאנן — טל. 04-220357

שיש־חן — יצור עיבוד והתקנת כל סוגי שיש וגרנוליט — פתח־תקוה — טל. 916991, 900003
שיש סלע — מפעלי שיש סלע — שיש למטבחים ריצוף — שיש מכל הסוגים במחירים מיוחדים — קרית אריה פ"ת, רח' דיסנוג 65 — 9233029, 9234083

מועדון הלילה קוהרה — המועדון הגדול, המפואר והאקסקלוסיבי ביותר — ב"ש, קרית יהודית — 057 77192, 74763

הבלם בנגב בע"מ — בלמים • מצמדים • דיסקים ומשאבות מים • הגהים • מגברי בלם • שיפוץ ראש מנוע • ריתוך בארגון

מוצרי חשמל כלי מיטה ובית במבצע הוזלות ענק — עד 3 תשלומים — רח' החלוץ 28 — טל. 38363 ב"ש

ירוחם עזרא — סוכני פורד — חלפים לכל סוגי הרכב — אביזרים לרכב — מצברי שנפ — טל. 72277, 057-73011

מוסך המומחה בע"מ — פנסו אהרון — פחחות – נמכשור — החזוש ניחוח — צבע – נצנעים — המתקדמים ביותר בעולם — טיפול אוטו קווזי — באר שבע, מרכז המלאכה — טל. 72073 057

מימון אלקטרוניקה — מרכז למוצרי חשמל ביתיים — ב"ש, הרצל 82 — טל. 70699, 057-72018 — תן אמון במימון!!

אולימפיה ספורט — שיווק והפצת ציוד ספורט לפרטיים, מוסדות ומפעלים — ב"ש, מרדכי הגיטאות 48 — 057-78153
פחח ברע"מ — ארמאנדו אבוזגלו — פחחות וצבעות רכב — ב"ש, א. התעשיה פינת החוצב 11, 057-73528

פפה מישל — אולמות שמחה — בהנהלת האחים לב — ב"ש, ההסתדרות 86 — טל. 77298
יפו — מרכז שטיחי מזרח — מחירים מיוחדים — יפו, יהודה הימית 35 — טל. 839701

רהיטי סנטר — חדרי שינה • סלונים • מזנונים • חדרי ילדים — מבצע! — פינת אוכל • 6 כסאות מעץ בוק 540 ש"ח — 348190

קליר כימיקלים — חומרי ומוצרי ניקוי לסיטונאים ומוסדות — בלבד בכל רחבי הארץ — מחיר ושירות ללא תחרות — ב"ש, עמק שרה — 057-34464, 34955

אולמי הוד — האולמות המפוארים ביותר בנגב — לעריכת חתונות, בר מצוה, ברית מילה ואירועים שונים — הוסה 63, טל. 74686 — בהנהלת אלי טורש

ירושלים

דרמה — קרמיקה וחרסינה • כלים סניטריים • JACOB DELAFON • ומרצפות ומליט — ב"ש, החלוץ 136 — 057 75369, 35060

פנסי וג'ינס סנטר — החנויות המובילות בעיר בענף הג'ינסים לנשים וגברים — ג'ינס סנטר ב"ש, רח' החלוץ 81 טל. 057-33141 — פנסי ב"ש ההסתדרות 92 טל. 72103

"הסמטה" אבו שאול — ארוחות עסקיות, צהריים וערב 9.80 ש"ח בלבד — שירות אדיב ואוכל טעים — ירושלים, אגריפס 3 — טל. 02-240493

רדיו מדם בע"מ — יבואני ALPINE — ת"א, אבן גבירול 191 — טל. 451785

PIONEER — אביזרים לרכב בע"מ — יבואנים ומפיצים בישראל — ת"א, הרכבת 4 — טל. 814024, 813412

דהיטי שידן — יצור ושיווק רהיטים — ב"ש, רח' הפלמ"ח 6 — טל. 057-78729

סאמרטיים — חנויות להספקה בעיר היעילים בעולם — רח' החלוץ 111 ב"ש — טל. 30481, 70190
שיש גרניט — אלי ונתי — עיבוד שיש וגרניט למטבחים, ציפויים, חדרי מדרגות — 057-30151

מוסך ברע"מ שרות לפולקסוואגן ואודי — ב"ש, פנחס החוצב 9 — 057 77105, 35909
ריטס בע"מ — פולקסוואגן ב"ש — שרות פולקסוואגן ואודי — ב"ש, דרך חברון

בהנהלת פנינה אשל — ב"ש, הרצל 1 טל. 057-39232

אור ביטוח — סוכנות לביטוח אוואנס את אורי — כל סוגי הביטוח — ב"ש, ההסתדרות 73 — 057-39512, 73118

חיפה

מוסך רחמים — בהנהלת האחים חג'ג — צביעת רכב בשיטה ממוחשבת ע"י תנור SAICO

הקניה הטובה ביותר לשנת 1986 — בענף הצמיגים — אחים לופו בע"מ — דרך אילת פינת דרך המלאכה מול שוק הבדואי טל. 32345 — צמיגי "אליאנס ושמשון" מכל הסוגים — צמיגי "קליבר" בשלושה תשלומים — "קליבר"

מוסך ברק באר־שבע — נאר שבע — א. התעשיה הצעירה — 057 78998, 30996
מוסך הנאמן — מבני תעשיה זעירה — מוסך מורשה לתיקוני פולקסוואגן ואודי — 057 36500 72011

קחתי — קחתי־סחר חב בע"מ — חומרי בניין • קרמיקות • אינסטלציה סניטרית — ב"ש עמק שרה — טל. 057-37855 32172

גגות הנגב בע"מ — גגות רעפים — עליות גג לחדרים — בניה כפרית — ב"ש רח' קרן היסוד 9 — טל. 057-78031, 77767

סיקליה — אופנת נשים — במידות גדולות לצעירות ולצעירות ברוחן — באזור הצפון — מרכז צבר בפסג קרית ביאליק

הארזים ב"ש בע"מ — המחסן הגדול בנגב להספקת עץ וחומרי בנין, עץ לנגרות ובנין, עץ לגגות, מרצפות אלוני כל סוגי הרעפים, דלתות ומשקופים הארגז. — קרית יהודית, ב"ש טל. 71282, 057-38951

הכי הכי בעיר — סלון פינגולד — למוצרי חשמל ביתיים — חיפה, הנביאים 27 — טל. 682486, 04-666164

צמיגי שלום — כל סוגי הצמיגים — איזון בשיטה אלקטרונית — פתק והרכבה חינם — בדיקה לפני טסט — 10% הנחה

תריסי אופי — עבודות אלומיניום • זגגות בנין • מקלחונים • ויטרינות
זיל הזול אלון אלוש — מוצרי מזון, חומרי ניקוי, משקאות קלים וחריפים — חדש! חדש! — ב"ש, העצמאות 1 — טל. 057 74174

ע. סופר ובניו בע"מ — המרכז לחומרי בנין — לרגל הפתיחה הנחות גדולות — עץ לבנין ונגרות, לבידים, רעפים, מרצפות, מלט, סיד, ברזל, כלי עבודה וצבע. — ב"ש, רח' העצמאות 19 טל. 057-75655

אוטו סייף — AUTO SAFE — הצעה מיוחדת! 300 ש"ח רכבך מוגן — שנתיים אחריות מלאה! — מערכת התגנה האוטומטית לכל סוגי הרכב — ד.ק.א. אלקטרוניקס בע"מ

מועדון צרכנים לקוראי מעריב. דיזנגוף סנטר 6072 תל־אביב (64332) מחלקת מודעות של המועדון: 292343, 282781

ברידג'

אדריאן שוורץ

בירמן וזליגמן אלופי תל־אביב

אליפות תל־אביב נסתיימה בנצחונם הצפוי של הבינלאומיים דוד בירמן ושלום זליגמן. למקום השני המכובד הגיעו יוסי אנגל וצבי קידר, בניגוד לצפיות, ויש לראות בכך הצלחה רבה. בני הזוג צעירים אך מנוסים ואני רואה סיכוי סביר שימשיכו בהצלחה בשותפותם זו.

קידר שיחק את היד שלהלן והיא מדגימה את יכולתו.

	צפון ♠A876 ♥AQ432 ♦K2 ♣J2	
מזרח ♠Q93 ♥K105 ♦A76 ♣9876		**מערב** ♠J2 ♥J96 ♦QJ854 ♣543
	דרום ♠K1054 ♥87 ♦1093 ♣AKQ10	

כולם פגיעים, מחלק דרום

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 קלאב	פאס	1 הארט	פאס
1 ספייד	פאס	4 ספייד	פאס
פאס	פאס		

ההכרזה טבעית והחוזה המופי טוב.

מערב יצא במלכה דיאמונד והעמיד את הכרוז בפני דילמה: אם יכסה במלך, יעלה מזרח מעליו באלוף ויחזור בדיאמונד אל הנסיך של מערב. אם בשלב זה יעבור מערב להארט, ייכשל החוזה כי המתנגדים יקחו שתי לקיחות בדיאמונד, אחת בהארט ואחת בספייד.

אך קידר מצא פתרון יוצא מן הכלל לביצוע החוזה: הוא ל א כיסה את המלכה דיאמונד במלך שברומס. היה זה איפוא מערב שהמשיך בדיאמונד ועל זה השני שיחק הכרוז את המלך והאלוף במערב לקח את הלקיחה. לו המשיך מערב בהארט במקום בדיאמונד, היה הכרוז לוקח באלוף ומשליך את המלך דיאמונד על הקלאב השלישי.

מזרח המשיך איפוא בדיאמונד בשלב זה והכרוז טרף ברומס. עכשיו משך הכרוז שליטים באלוף ובמלך וארבע פעמים בקלאב, כשמזרח עונה לצבע. לאחר שסיים סידרה זו מסר הכרוז את הלקיחה במלכה ספייד למזרח, שלא נותרה לו ברירה אלא לשחק הארט אל המזלג אלוף – מלכה ברומס. החוזה בוצע.■

בולים

אליעזר בן

להתראות בפאריס ב־1989

כבר עתה מתכוננת צרפת לקיים בשנת 1989 תערוכת בולים בינלאומית בפאריס. בשנה זו תציין צרפת את מלאת 200 שנה למהפכה והבולים שיונפקו בקרוב יוקדשו לנושא זה.■

קרנוואל בפאריס

קרנוואל בפאריס מופיע על בול שיונפק גם הוא בחודש הבא בערך של 2.20 פרנק ומציג מסכות על רקע של מגדל אייפל.■

ג'ונץ סמית, מייסד וירג'יניה. מאוסף אמנון שטרנברג.

מדור בולאי מיוחד ע"ש של רב־חובל אמנון שטרנברג ז"ל

משפחתו של רב החובל אמנון שטרנברג ז"ל, שניספה ב־1980 באסון האניה „צים קליפורניה", החליטה לתרום את אוסף הבולים העשיר שלו למוזיאון הימי הלאומי בחיפה, ואשר גם ערכה תערוכת בולים מיוחדת, שבה מוצגים כ־300 בולים שיצאו לאור בכ־50 מדינות, שהוקדשו לנוסעים, חוקרים ומגלים, שהפליגו בימים ונהרות חצו אוקיינוסים, והגיעו לארצות לא נודעות ביניהם: קולומבוס, פארי, ינסן, סקוט, רוס ואחרים.

אוסף הבולים שנתרם ע"י משפחתו מכיל 5398 בולים בנושאים ימאיים למן המחצית השניה של המאה ה־19 ועד ימינו. זה הוא נכס חשוב עבור המוזיאון הימי.■

שחמט

שאול הון

העולה הראשון

אנדריי סוקולוב הוא העולה הראשון לשלב חצי הגמר באליפות העולם: הוא גבר במינסק על יריבו החריף רפאל וגניאן וממתין עתה ליריבו הבא.

סוקולוב לא נזקק לנצל את כל עשרת משחקי הרוקרב. הוא ניצח את וגניאן בתוצאה מהממת 2:6. בטילבורג שבהולנד נתקל יאן טימן בהתנגדות קשה של ארתור יוסופוב. לאחר שניצח טימן במשחק הראשון וסיים בתיקו את השני עבר יוסופוב להתקפת־נגד והצליח לזכות בשלושה משחקים רצופים. מעמדת יתרון ירד טימן לעמדת פיגור ובתוצאה 4.5:2.5 לרעתו ביקש פסק זמן לכמה ימים, כדי להתאושש ולהיערך להמשך הדוקרב.

● ירושלים: בתחרות סוף שבוע, שנערכה כאן בניהולם של איצ'ו גור והרצל סיגלוב, ניצחו י. ונגר וי. אפק, שצברו 4.5 מ־5. אחריהם אלופת הנשים לובה קריסטול, משה גל, א. וייסמן וד. מיטרן – 4 כ"א. התחרות אורגנה מטעם מועצת פועלי ירושלים ונעמ"ת.

נצחון נאה

בתחרות היוקרה בהייסטינגס כבש אלון גרינפלד מקום חמישי שביעי, ואלמלא הפסיד בסיבוב האחרון היה מחלק מקום גבוה יותר. הנה נצחונו הנאה על רב האמן האיסלנדי.

גרינפלד — הייארטרסון

1. ר"4 ד"5, 2. ג4 ח6, 3. פ־ג3 פ־ו6, 4. ר־ו5 ר־ה7, 5. פ־ז3 ח6, 6. ר־ח4 0־0, 7. ה3 ב6, 8. צ־ג1 ר־ב7, 9. ג:ד פ:ד5, 10. פ:פ ר:פ, 11. ר:ר מ:ה:ר, 12. ר־ה2 צ־ג8 (לא ר:א2? בגלל 13. ב3 מ־ה:ב4+, 14. פ־ד2 עם צ־ג4 וזוכה ברץ), 13. 0־0 ג5, 14. ד:ג (על 14. מ־ה־א4 בא פ־ד7, 15.. מה־א3 מ־ז8) צ:ג5, 15. צ:צ מ־ה:צ, 16. מ־ה־א4 מ־ה־ג6 (מוטב מ־ו8). לא טוב ר־ג6 בגלל 17. מה־ו4 פ־ד7, 18. ב4 וללבן יתרון), 17. ר־ב5! (לבן מנצל עתה את יתרון המרחב לכליו) מה־ב7, 18. פ־ה5! (מונע מהשחור פיתוח אגף מלכתו) מה־ג7 (לא ר:ז2? בגלל צ־ד1), 19. ו4 ו6, 20. ה4 א6, 21. ר־ה8! מה־ג5+, 22. מ־ח1 ב5, 23. ר־ו7+ מ־ח7, 24. מה־ד1! (מקריב פרש להשלמת עניבת המט למלך השחור) ו:פ (לא ר:ה4 בגלל ר־ו7+ עם מה־ד8X), 25. ה:ר ה־ד5, 26. ב4! מה:ב4 (על מה־ג6 בא 27. מה:ד5 צ־א7, 28. ו5 וזוכה), 27. מה־ג2+ מה־ה4, 28. מה־ג8 שחור נכנע, אין למנוע מט.

● „שחמטי": הופיעה חוברת ינואר ובה שפע ידיעות מהארץ והעולם, קרבות, סיומים, בעיות, מלכודות ומוקשים בפתיחות ועוד.

● משחקי הליגה: בסיבוב השלישי ניצחה באר שבע את האלופה, אס"א ת"א, בתוצאה 2:3. כך גם רחובות נגד אס"א ירושלים. חדרה/רמ"ג הפתיעה את הטכניון וניצחה 1.5:3.5 וכן ביכורי העתים נגד ראל"צ. בל"ל סיימה בתיקו 2.5:2.5 עם הרצליה.

● אליפות העולם: קספרוב וקרפוב הסכימו להתמודד ביולי־אוגוסט השנה. המקום טרם נקבע – לונדון או לנינגרד.

סיום מס' 54

העמדה הבאה נתקבלה בסיום משחקו של בובי פישר נגד פורינטוש, מונקו 1967. דומה שזה תיקו, כי על 1. צ־ג8+ בא צ־ה8, 2. ר־ו7+ מ־ח7. אולם פישר גילה את הדרך לנצחון. כיצד?

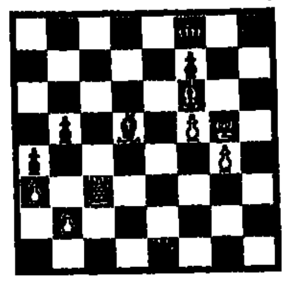

[illegible]■

מהו סודו של אלוף העולם בשחמט?
קרא גילויים מעניינים בספר
קספרוב המלך מאת שאול הון
להשיג בכל החנויות בארץ ובספרית „מעריב", דרך דרך פ"ת 2א, תל־אביב

בולי אדי ADI STAMPS
בולים ושטרות לאספנים מהארץ וכל העולם
רחוב אחד העם 38, פינת אלנבי 112, פתוח 9.30 עד 16.00, טל. 03־611068

מכירה פומבית גדולה בחודש מרס
אלפי סדרות, אוספים, לוטים מארצות חוץ וישראל
במחירים התחלתיים זולים ביותר! קטלוג חינם
בולי גבע, דיזנגוף סנטר ת"א, 03־287486

הזעקה האחרונה בסניקרס

„אליס" בקולקצית הנעליים לאביב־קיץ 86' מוכיח שישראל על המפה. קו אופנתי צבעוני וחדשני יעטר את רגלינו.

תצוגת נעליים יוקרתית נערכה בשבוע שעבר במלון פלאזה תל־אביב. הוצגו בה נעלי קיץ 86' לכל המשפחה. מנעלי הגוזלים הקטנים עד נעלי גברים ונשים. נותר לנו לקוות עתה שנוכל מהר לבחור לנו דגמים מהקו החדשני ישירות ממכבש היצור של נעלי „אליס".

דוגמניות צמרת התלהבו. קולקציה יפה ומרהיבה כזו לא ראינו אף בתערוכות בחוץ לארץ... לא רק אמרו אלא גם הצביעו על דגמי הנעליים אותן יתאימו למלתחתן, לקראת עונת אביב קיץ 86'.

בין דגמי הסניקרס הבולטים של „אליס" נמצא דגם לק מחורר בשילוב אחד מצבעי האופנה: כסף, ורוד, אדום, ירוק ושחור. והלק יהווה בעונה הבאה שילוב גם לבגדים, לא רק לנעלים!

העונה מגיעה הנעל המרושתת גם אל נעלי הגברים של אליס. אצל נשים נראה השנה גם רשת בצבעי פוספור נועזים: כן נמשיך לראות את הסניקרס המשגעים בתחרות שחור־לבן והפעם בשילוב כסף וזהב. אופנת הג'ינס בשילוב תחרות ורקמות, עדיין חוגגת בעולם הרחב, והנעליים של „אליס" משתלבות בה במבחר רב של דגמים.

מ.

בוא ללמוד מקצוע מבוקש ומעניין!

ההרשמה מסתיימת
קורס לעתונאות (בימי שני)
קורס ליחסי ציבור ופרסום (בימי רביעי)

פרטים מלאים והרשמה:
בית הספר לעתונאות
בית ציוני אמריקה
אבן גבירול 26, תל-אביב טל': 265870
כל יום בין השעות 9-1 לפנה"צ
בימים שני, שלישי, רביעי בין 5-7 בערב

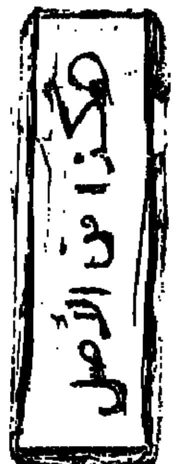

כוכבים

קפיצה אל הצמרת

גלן קלוז הכוכבת העכשווית של „להב משונן" הגיעה למסך הקולנוע באמצעות הבמאי ג'ורג רוי היל, אשר שיבצה בתפקיד משני בסרטו „העולם לפי גארפ". היא היתה אמורה להופיע בסרט בתפקיד אשתו של גארפ אך היל הוקסם מאישיותה על המסך והעניק לה את התפקיד הראשי בסרט: אמו של גארפ. הופעתה זו, הקפיצה אותה לצמרת הכוכבות של הוליווד.

גלן קלוז. מריל סטריפ היא לא

גלן קלוז מתגוררת בדירת קרקע ענקית, שאין בה קירות כלל, ברובע צ'לסי בניו יורק.

נולדה בגריניץ קונטיקאט לאב רופא הרפתקן, דר' קלוז, שלא התעניין מעולם ברפואה קונבנציונאלית, חיפש הרפתקאות והגיע לקונגו בלגית. את ילדיו (שלוש בנות ובן) רשם ללימודים בשוויץ. על אף ילדותה הלא שיגרתית, לא סבלה גלן מבדידות. התיאטרון משך אותה. היא הופיעה במחזה „חג המולד בהמפטון קורט" בברודווי. בקולנוע רשמה לזכותה הופעה לצידם של במאים חשובים כמו לורנס קאסדן („החברים של אלכס") ולבינסון („הטוב מכולם" לצידו של רוברט רדפורד).

ב„להב משונן" היא עורכת־דין מבריקה, הנשכרת להגן על גבר יפה תואר המואשם ברצח אשתו. על משחקה בסרט זכתה בתואר „הכוכבת של שנות השמונים". עם זאת קובעת הבקורת: מריל סטריפ — היא לא... ■

איקי שובל

הורים, מורים וגננות נכבדים

אנו שמחים להגיש לכם סדרה חינוכית, ערוכה ע"י מיטב הסופרים העבריים ומתוכננת להקנות לילד הקטן מושגים בסיסיים בדרך קלה ומושכת

שירים ופזמונים לילדים	סיפורים לילדים
פרפר נחמד	אמא שלי
יונתן הקטן	תינוק חדש במשפחה
הכובע שלי	שמלת השבת של הנחלה
יש לי גלידה	רון רונית והחתול
אחותי הקטנה	רון רונית והכלבלב
טוב לי לשיר	חידד הצלחתי
הימים היפים	הבובה של אמירה

לכבוד
הוצאת עופר
שביל עכו 7 (טל. 375487)
תל־אביב 66050

רצ"ב המחאה על סך 25 ש.ח. (כולל משלוח), עבור 14 הספרים שברשימה.

השם____________________

כתובת____________________

אופנת חורף 86

לקנות חצאית יפה ואופנתית.

עתה כשעונת החורף בעיצומה ונושאת עימה את תהפוכות האופנה החדשה וגווניה, שואלות עצמן נשים רבות מה אקנה, מה אלבש, ואיך אוכל בתקציב צנוע לרכוש בגד שיהיה גם יפה גם אופנתי, גם מתאים ובעיקר חסכוני.

את התשובה לכך קיבלנו מ„יצחק" יצרן בלעדי לחצאיות (אלנבי 81 ת"א).

השם „חצאיות יצחק" שלו מוניטין מזה 25 שנה ידוע לנשים רבות בכל הארץ בזכות התפירה המעולה, האריגים שהם ממיטב תוצרת הארץ וחו"ל והמבחר המגוון בשלל צבעים, דגמים יפיפיים. המתאמים לצעירות ומבוגרות לבעלות גוף חטוב או מלא, בכל במידות וגם לפי הזמנה, בקו אופנתי האחרון.

ההפתעה האמיתית הינם המחירים הנמוכים מהיצרן לצרכן.

בנוסף למחירים הנוחים מעניקים החודש הנחות עד 20% במסגרת מבצע מיוחד.

כדאי גם לכן לקנות וליהנות מחצאית יפה ואופנתית במחירים ללא תקדים.

המכירה מתקיימת בשעות 9.00 עד 17.00.

הכתובת: חצאיות יצחק, אלנבי 81 קומה ב' טל. 295396, תל־אביב.

טוסקי

חופשות סקי מלהיבות בחורף 1986

המבחר הגדול ביותר של חופשות סקי באוסטריה, שוויץ, צרפת ואיטליה ★ חופשות מיוחדות לצעירים ★
ביצוע: „אופיר טורס"

פרטים: „מועדון מטיילי מעריב", מערכת „מעריב", טל. 03-439207.

מאת: יואב עופר

בהדים עוזרים לך להגיד תודה

לפי הכותרת אפשר לחשוב שאני בא ללמד אתכם נימוסים. אז אני יכול להפתיע את כל מרימי הגבות בהצהרת כוונות: לא בנימוסים גרידא עסקינן, אלא בתודה מסוג אחר. תודה שצריכה לבוא באופן טבעי מאותם בעלי עסקים שיקראו את הדברים כאן ויחליטו להמר על עצתי הצרכנית להם. המדובר בבעלי עסקים שתמיד לפני חג או מאורע חשוב או־סתם־כך כשמתחשק, מתלבטים ב"בעיה" מה לתת שי ללקוחות, לעובדים, לספקים. בענין הזה, כאמור, אני חושב שביכולתי להועיל לכם. ראשית כעצה: לכו בכיוון של מתנת פרסומת, תשיגו אפקט כפול, תפתרו את בעית השי ותזכו בקידום מכירות ופרסום. אם החלטתם לשמוע לעצתי — אשלים לכם אותה: שם החברה איתה הייתי ממליץ להתקשר בענין הזה: הדים, ברח' מוא"ה 75 בתל־אביב. בדיקה שלי גילתה כי חב' הדים היא המקצועית, והאמינה ביותר.

בעוד שבועות אחדים מסתיימת שנת התקציב הנוכחית וגם חג הפסח מתקרב ועמו בא הצורך בשי

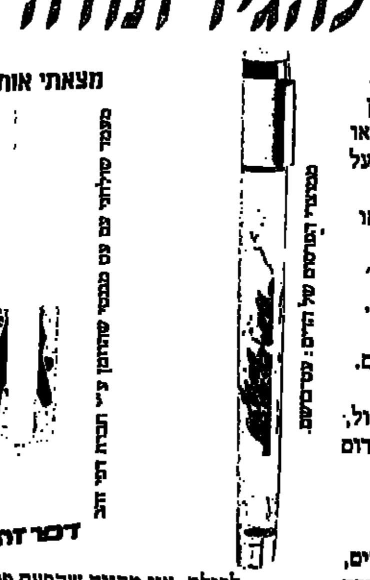

לכולם, אני מקווה שהפעם פתרתי לכם את ענין ההתלבטות, אגב, גם המחירים כאן מאוד סבירים ולכמויות גדולות הם אפילו אטרקטיביים. הטל. של הדים: 611840.

יצירות חשובות

דגם מאוד יחודי של פינת אוכל מיוצר ע"י רהיטי בת־הגר וזוכה להצלחה רבה. לקוחות רבים מעדיפים את פינת האוכל הזאת מפני שהשולחן שלה יכול לשמש גם לצרכי עבודה. למי שמחפש פינת אוכל קצת שונה ואולי יותר שימושית מהרגיל אני מייעץ לראות את הדגם הזה. גם מערכת הישיבה של בת־הגר היא נדירה ביופיה וכוללת גב מיוחד המשמש גם כמחיצה. שני המוצרים האלה "נקלטו" היטב אצל הצרכן ומסתבר שהם ממש נחטפים. פרט לדגמים האלה מייצרים אצל בת־הגר חדרי שינה, חדרי נוער, מזנונים, וכמובן דגמים נוספים ולא פחות יפים של סלונים ופינות אוכל, הכל מעץ אורן פיני. יהרהיטים כאן ידועים בגימור המעולה כאשר הפיניש כולו עבודות יד, לרבות הצבע שעובר התזה 5־6 שכבות. גם רוב הבדים מיובאים ישירות על ידם. פרט נוסף המעניק יתרון לרהיטי בת־הגר על פני יצרנים אחרים — הם היחידים המייצרים רק בעץ 3 צול — שהוא עץ מאוד עבה עם עיבוד מיוחד. לאחרונה עושה המפעל מאמצים להגיע לפלח שוק רחב ככל האפשר ובמסגרת זו החלו מומחי בת־הגר בקו ייצור חדש במחירים השווים לכל כיס. לדוגמא: מערכת ישיבה מדגם פרנסיס (3־2־1) שהיא עשירה בעץ וכוללת בדים נמכרת במחיר 1500 ש"ח בלבד. גם הליין החדש של המזנונים יותר זול מן הממוצע בשוק והדבר בולט בהשוואה לרמת הריהוט ואיכותו. לצרכן המחפש מוצר בטיב מעולה ולא רק מחיר יותר זול אני מציע להתרשם מרהיטי בת־הגר. באולם התצוגה של המפעל בקרית אריה בפתח־תקוה אפשר למצוא גם כיסויי מיטה, כריות, מפות, במבחר בדים מרהיבים בכל מיני אפליקציות, לתשומת לבכם: טל. 9231513.

מערכת ישיבה פינתית עם דופן המשמש כמחיצה דקורטיבית. יצור: בת־הגר

כיצד להאריך את חיי המנוע וגם לחסוך בכסף?

נתונים שונים מצביעים על כך שמאז החלו לשווק בארץ (לפני כשש שנים) את התוסף לשמן N.R.G חל שיפור ניכר במצב המנועים של כלי רכב רבים. מסתבר, שהערכת מומחים לפיה ה־N.R.G אכן מצליח להאריך את חיי המנוע ולחסוך גם בדלק, הוכחה כנכונה ויש לכך משמעות חשובה ביותר לכלי הרכב ולמנועים התעשייתיים. התוסף לשמן N.R.G בא למעשה לפתור את בעית 10 השניות הקריטיות בחיי המנוע (אותן 10 שניות ראשונות בהן מופעל המנוע) ועיקר יעילותו בכך שהוא מוריד בצורה משמעותית את שחיקת מערכות המנוע, מסייע להגברת עוצמת המנוע עד למצב אופטימלי, גורם לויסות חום המנוע למצב נורמלי, תורם לחסכון בדלק ולהגברת הנצילות ועם השימוש בו גם ההתנעה יותר קלה. כל המרכיבים האלה מאפשרים הארכת חיי המנוע באופן משמעותי. ה־N.R.G פותח בארה"ב ע"י שני מדענים אמריקאים שעבדו בשרותי החלל נ.א.ס.א. שם ואפשר לומר שהם עשו את הבלתי־יאומן, שכן ה־N.R.G נחשב כיום לתוסף השמן הטוב מסוגו בעולם ותוסף הדלק הטוב ביותר שקיים. בארץ כבר משתמשים ב־N.R.G מפעלים רבים עם צי רכב כבד וגם בעלי רכב אחר מכל הסוגים הנוסעים בבנזין או בסולר, מאחדת את כולם הדעה על יעילותו הרבה של ה־N.R.G ותרומתו למכוניותיהם. כמובן שתרצאת הלוואי החשובה ביותר מבחינתו של בעל הרכב היא העובדה שבעזרת ה־N.R.G יבקר פחות במוסך ובכך יחסוך מעצמו כאב ראש לכיס ומריטת עצבים מיותרת. ועוד פרט חשוב: את ה־N.R.G אין מוסיפים או מחליפים בכל החלפת שמן, אלא אך ורק כל 50,000 ק"מ (!!!) או אחת לשנה, מה שבא קודם. תחקיר שלנו גילה אצל היבואן מכתבי תודה והוקרה רבים של מהנדסים ומומחים במפעלים, קואופרטיבים וכן בעלי רכב כבד, בעלי מוניות, בעלי בתי ספר לנהיגה, מכוני מחקר וכמובן בעלי רכב פרטי. כולם מציינים בהערכה את ה־N.R.G כמוצר התורם לחסכון באנרגיה ובכסף, עם נתונים כאלה אני חייב לכם את העצה הצרכנית הנבונה ביותר בתחום הזה: הצטרפו גם אתם לאלפי בעלי הרכב הנהנים מן ה־N.R.G בימים של קיצוצים בכל הוצאה כספית כדאי וצריך לחשוב גם על שימוש נכון ונבון ברכב, והרי מסתבר אחת הדרכים הטובות לכך. היבואן: חב' אנרג'י אינטרנשיונל 200, רח' אליעזר הלוי 17 ירושלים. טל. 524141, 03-533843.
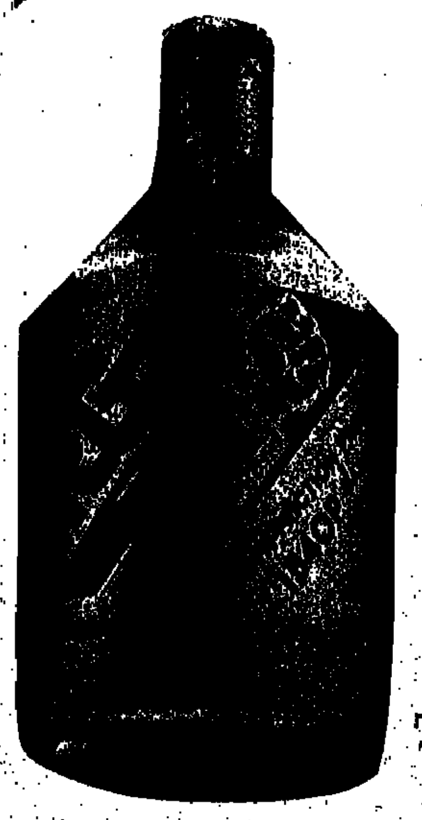
הקורטינה נסעה, ללא שמן, 99 ק"מ, ע"י הסטנדרט ויקטור דבוסון מבאר שבע, והוצגה לבדיקה במשך 8 ימים בתערוכת אגרונה 85/.